

Zakonodajno-pravna služba je na podlagi prvega odstavka 153. člena Poslovnika državnega zbora pripravila neuradno prečiščeno besedilo Zakona o vodah, ki obsega:

- Zakon o vodah – ZV-1 (Uradni list RS, št. 67/02 z dne 26. 7. 2002),
- Zakon o graditvi objektov – ZGO-1 (Uradni list RS, št. 110/02 z dne 18. 12. 2002),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni inšpekciji – ZZdrI-A (Uradni list RS, št. 2/04 z dne 15. 1. 2004),
- Odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o ugotovitvi, da je inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem obvezne lokalne javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda v pristojnosti Inšpektorata Republike Slovenije za okolje, prostor in energijo, št. P-13/03-5 (Uradni list RS, št. 10/04 z dne 5. 2. 2004),
- Zakon o varstvu okolja – ZVO-1 (Uradni list RS, št. 41/04 z dne 22. 4. 2004) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah – ZV-1A (Uradni list RS, št. 57/08 z dne 10. 6. 2008).

Številka: 802-01/91-3/25
Datum: 9. 7. 2008
EPA 2131-IV

Božo Strle
vodja Zakonodajno-pravne službe

ZAKON O VODAH
NEURADNO PREČIŠČENO BESEDILO
(ZV-1-NPBI)

I. del:

TEMELJNE DOLOČBE

1. Uvodne določbe

1. člen
(vsebina zakona)

- (1) Ta zakon ureja upravljanje z morjem, celinskimi in podzemnimi vodami (v nadaljnjem besedilu: vode) ter vodnimi in priobalnimi zemljišči.
- (2) Upravljanje z vodami ter vodnimi in priobalnimi zemljišči obsega varstvo voda, urejanje voda in odločanje o rabi voda.
- (3) Ta zakon ureja tudi javno dobro in javne službe na področju voda, vodne objekte in naprave ter druga vprašanja, povezana z vodami.
- (4) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:
 1. Direktiva Sveta z dne 8. decembra 1975 o kakovosti kopalnih voda (76/160/EGS) (UL L št. 31 z dne 5. 2.

1976, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L št. 64 z dne 4. 3. 2006, str. 37),

2. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 1), zadnjič spremenjena z Odločbo št. 2455/2001/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2001 o določitvi seznama prednostnih snovi na področju vodne politike in o spremembi Direktive 2000/60/ES (UL L št. 331 z dne 15. 12. 2001, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2000/60/ES),

3. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L št. 64 z dne 4. 3. 2006, str. 37) in

4. Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (UL L št. 288 z dne 6. 11. 2007, str. 27).

2. člen (cilji zakona)

Cilj upravljanja z vodami ter vodnimi in priobalnimi zemljišči je doseganje dobrega stanja voda in drugih, z vodami povezanih ekosistemov, zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje in uravnavanje vodnih količin in spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe voda ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti. Pri opredelitvi ciljev upravljanja z vodami in z njimi povezanih programih ukrepov se upoštevajo vplivi podnebnih sprememb.

3. člen (načela upravljanja z vodami)

Ob upoštevanju temeljnih načel varstva okolja, upravljanje z vodami ter z vodnimi in priobalnimi zemljišči temelji na:

1. načelu celovitosti, ki upošteva naravne procese in dinamiko voda ter medsebojno povezanost in soodvisnost vodnih in obvodnih ekosistemov na območju povodja,
2. načelu dolgoročnega varstva kakovosti in smotrne rabe razpoložljivih vodnih virov,
3. načelu zagotavljanja varnosti pred škodljivim delovanjem voda, ki izhaja iz potreb po varnosti prebivalstva in njihovega premoženja, ob upoštevanju delovanja naravnih procesov,
4. načelu povrnitve stroškov, povezanih z obremenjevanjem voda,
5. načelu sodelovanja javnosti, ki omogoča sodelovanje javnosti pri sprejemanju načrtov upravljanja z vodami,
6. načelu upoštevanja najboljših razpoložljivih tehnik in novih dognanj znanosti o naravnih zakonitosti.

4. člen (naloge države in lokalne skupnosti)

Upravljanje z vodami in vodnimi ter priobalnimi zemljišči je v pristojnosti države, razen tistih nalog, za katere je po tem zakonu pristojna lokalna skupnost.

5. člen (posegi v vode, vodna in priobalna ter druga zemljišča)

(1) Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati tako, da se ne poslabšuje stanja voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov, ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

(2) Vsakdo je dolžan varovati kakovost in količino voda ter jo uporabljati tako, da čim manj vpliva na naravno ravnovesje vodnih in obvodnih ekosistemov, skladno s pogoji, ki jih določa ta zakon in drugi predpisi.

6. člen (dajatve za obremenjevanje voda)

(1) Za vsako rabo vodnega ali morskega javnega dobra ali naplavin, razen za splošno rabo, se plačuje pridobitev vodne pravice in vodno povračilo, skladno z določbami tega zakona.

(2) Za onesnaževanje voda se plačuje okoljske dajatve v skladu s predpisi o varstvu okolja.

7. člen
(pomen pojmov)

V tem zakonu uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

1. Površinske vode so celinske vode, ki se nahajajo na površju zemlje, kot npr. potoki, reke, kanali, jezera, in morje.
2. Somornica je površinska voda na območju rečnih ustij, ki je zaradi vpliva morja delno slana in obenem pod znatnim vplivom rečnega toka.
3. Podzemna voda je voda pod površino tal v zasičenem območju in v neposrednem stiku s tlemi ali podtaljem.
4. Pitna voda je voda, ki ustreza predpisom s področja zdravstvene ustreznosti živil.
5. Mineralna voda je podzemna voda, ki ustreza predpisanim kriterijem, zajema pa se iz vrtine, izvira ali zajetja.
6. Termalna voda je podzemna voda iz vrtine, izvira ali zajetja, ki ustreza predpisanim kriterijem.
7. Termomineralna voda je termalna voda z značilnostmi mineralne vode.
8. Zdravilna voda je voda, ki ustreza predpisom s področja zdravja.
9. Vodonosnik je plast ali več plasti kamenin ali drugih geoloških plasti pod površjem tal in dovolj velike poroznosti in prepustnosti, ki omogočata znatnejši tok podzemne vode ali odvzem znatnejših količin podzemne vode.
10. Vodno telo površinske vode je pomemben in razpoznaven del površinske vode.
11. Vodno telo podzemne vode je pomemben in razpoznaven del podzemne vode znotraj enega ali več vodonosnikov.
12. Umetno vodno telo je telo površinske vode, ki je nastalo zaradi posega v prostor.
13. Močno preoblikovano vodno telo je telo površinske vode, ki ima zaradi fizičnih sprememb, povzročenih s človekovo dejavnostjo, pomembno spremenjene lastnosti.
14. Kopalna voda je vodno telo površinske vode ali njegov del, ki ustreza predpisom s področja varstva pred utopitvami.
15. Povodje je območje, s katerega vse celinske vode odtekajo preko potokov, rek ali jezer v reko, ki se izliva v morje.
16. Porečje je območje, s katerega vse celinske vode odtekajo preko potokov, rek ali jezer v reko ali jezero.
17. Vodno območje je s predpisom določeno območje, ki obsega eno ali več sosednih povodij, skupaj s pripadajočimi podzemnimi vodami ter morjem in je teritorialna podlaga za upravljanje z vodami.
18. Vodni režim je sklop naravnih ali po človeku povzročenih hidroloških, hidromorfoloških in hidravličnih lastnosti površinskih in podzemnih voda na določenem območju in v določenem času.
19. Stanje površinske vode je stanje telesa površinske vode, opredeljeno z njegovim ekološkim in kemijskim stanjem, in sicer s tistim, ki je slabši.
20. Stanje podzemne vode je stanje telesa podzemne vode, opredeljeno z njegovim kemijskim in količinskim stanjem, in sicer s tistim, ki je slabši.

21. Ekološko stanje površinskih voda je opredeljeno s kakovostjo vodnega ekosistema, glede na njegovo strukturo in delovanje.
22. Kemijsko stanje voda je opredeljeno s koncentracijami snovi in drugimi pojavi v vodi.
23. Količinsko stanje podzemnih voda je opredeljeno s stopnjo rabe podzemnih voda.
24. Dobro stanje površinske vode je doseženo, ko sta ekološko in kemijsko stanje telesa površinske vode vsaj dobra, skladno s predpisom.
25. Dobro stanje podzemne vode je doseženo, ko sta kemijsko in količinsko stanje telesa podzemne vode vsaj dobra, skladno s predpisom.
26. Dober ekološki potencial je stanje močno spremenjenega ali umetnega vodnega telesa, ki je glede na biološke, hidromorfološke, fizikalno-kemijske in druge lastnosti vsaj dobro, skladno s predpisom.
27. Plavine so trdni mineralni delci, ki jih morje ali celinske tekoče vode plavijo iz izvorov plavin kot rinjene plavine po dnu strug vodotokov ali kot lebdeče plavine z vodnim tokom.
28. Naplavine so trajne ali začasno odložene rečne, hudourniške ali morske plavine (mivka, pesek, prod), ki se nahajajo na vodnem ali priobalnem zemljišču.
29. Plavje so organski in drugi plavajoči predmeti (debla, vejevje, listje, odpadki in podobno).
30. Močvirje je območje, kjer ima podzemna voda stalen ali občasen stik s površinsko vodo, ali površinska voda zaradi geološke sestave tal ne more pronicati v tla.
31. Raziskovanje podzemnih voda je ugotavljanje geološke zgradbe in hidrodinamičnih parametrov vodonosnika, izvajanje meritev in odvzemanje vzorcev vode za analizo kemijskih, fizikalno-kemijskih in bioloških lastnosti voda.
32. Neposredno odvajanje v podzemne vode je odvajanje onesnaževal v podzemno vodo brez precejanja skozi zemljino ali kamnine, ki so pod površjem tal.
33. Škodljivo delovanje voda je delovanje voda, ki v večjem obsegu ogroža življenje ljudi ali njihovo premoženje.
34. Poseg v vode je poseg v okolje, ki se nanaša na splošno ali posebno rabo voda, na izvajanje javnih služb po tem zakonu in na onesnaževanje voda.
35. Vodna pravica je pravica do posebne rabe vodnega ali morskega javnega dobra ali naplavin, razen vodnega zemljišča.
36. Obala je pas kopnega ob morju med najnižjo oseko in najvišjo plimo.
37. Naravno ravnovesje vodnih in obvodnih ekosistemov je naravno ravnovesje po predpisih o ohranjanju narave.
38. Poplavna in erozijska ogroženost je kombinacija verjetnosti nastopa poplavnega in z njim povezanega erozijskega dogodka ter mogočih škodljivih posledic, ki jih ima lahko ta dogodek na ljudi, okolje, gospodarske dejavnosti in na kulturno dediščino.
39. Komercialni ribnik je stoječa voda, ki je namenjena trženju športnega ribolova v zasebnem interesu in iz katere je naravno ali s tehničnimi ukrepi preprečena migracija rib v druge vode.
40. Storitve, povezane z obremenjevanjem voda, so storitve, s katerimi se za gospodinjstva, državne in druge organe, ki opravljajo javno službo, ali katerokoli gospodarsko dejavnost, po predpisih, ki urejajo standardno klasifikacijo dejavnosti, zagotavljajo:
 - odvzem, zajezitev, shranjevanje, obdelava in distribucija površinske ali podzemne vode ali
 - odvajanje in obdelava odpadne vode, ki se nato odvaja v površinsko vodo.

41. Obremenjevanje voda vključuje storitve, povezane z obremenjevanjem voda, posebno rabo, onesnaževanje voda in druge dejavnosti, ki pomembno vplivajo na stanje voda.

42. Nevarne snovi so snovi ali skupine snovi, ki so strupene, obstojne in se lahko kopičijo v organizmih, in druge snovi ali skupine snovi, ki so enako zaskrbljujoče.

43. Onesnaževalo je kakršnakoli snov, ki lahko povzroči onesnaževanje, zlasti tiste iz Priloge 8 Direktive 2000/60/ES.

44. Celinske vode so stoječe ali tekoče površinske vode na površju kopnega in podzemne vode na kopenski strani temeljne črte, od katere se meri širina teritorialnega morja, pri čemer se za vprašanja plovbe po celinskih vodah ter upravljanje z vodnimi in priobalnimi zemljišči šteje, da ne vključujejo podzemnih voda.

45. Kmetijsko gospodarstvo je gospodarstvo po predpisih o kmetijstvu.

2. Razvrščanje voda

8. člen

(razvrščanje voda v rede)

(1) Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red.

(2) Vode 1. reda so v Prilogi, ki je sestavni del tega zakona, preostale vode pa so vode 2. reda.

9. člen

(določitev vodnih teles in njihovo razvrščanje v tipe)

(1) Zaradi ohranitve ali doseganja dobrega stanja voda ali njihovega dobrega ekološkega potenciala minister, pristojen za vode (v nadaljnjem besedilu: minister) s predpisom določi vodna telesa površinskih voda rek, jezer, somornice, obalnega morja, umetnih ali močno preoblikovanih vodnih teles in vodna telesa podzemnih voda.

(2) Minister razvrsti vodna telesa površinskih voda glede na njihove ekosistemske značilnosti v tipe.

(3) Minister predpiše podrobnejšo metodologijo za razvrščanje iz prejšnjega odstavka in določi referenčne pogoje za posamezni tip površinske vode ter metodologijo za določitev vodnih teles podzemnih voda.

2.1. Celinske vode

2.1.1. Delitev celinskih voda, vodno in priobalno zemljišče

10. člen

(delitev celinskih voda)

(1) Celinske vode so tekoče vode in stoječe vode.

(2) Tekoče vode so naravni vodotoki kot so hudourniki, potoki in reke, ne glede na to, ali imajo stalen ali občasen pretok.

(3) Tekoče vode so tudi vodotoki, ki so nastali zaradi prestavitve naravnega vodotoka, njegove zajezitve ali ureditve.

(4) Stojeeče vode so naravna jezera, vključno s presihajočimi, ribniki, mlake, močvirja in drugi naravni vodni zbiralniki, ki imajo stalen ali občasen pritok ali odtok tekočih ali podzemnih voda.

(5) Stojeeče vode so tudi vodni zbiralniki, ki so nastali z zajezitvijo tekočih voda, njihovo ureditvijo ali zaradi drugega posega v prostor.

11. člen
(vodno zemljišče celinskih voda)

- (1) Zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, je vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: vodno zemljišče).
- (2) Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe.
- (3) Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja.
- (4) Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavela voda zaradi posega v prostor.
- (5) Vodno zemljišče je lahko v lasti osebe zasebnega ali javnega prava.
- (6) Minister predpiše podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča.

12. člen
(določitev meje vodnega zemljišča)

- (1) Mejo vodnega zemljišča določi na podlagi določb prejšnjega člena ministrstvo, pristojno za vode (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).
- (2) Podatek o meji vodnega zemljišča se vodi v vodnem katastru. V zemljiški kataster se podatek o vodnem zemljišču prevzame kot dejanska raba.

13. člen
(določitev in evidentiranje zemljiške parcele vodnega zemljišča)

- (1) Določitev zemljiške parcele vodnega zemljišča lahko zahteva lastnik vodnega zemljišča, ministrstvo ali lokalna skupnost.
- (2) Evidentiranje zemljiške parcele vodnega zemljišča se v zemljiškem katastru izvede v skladu s predpisi o evidentiranju nepremičnin.

14. člen
(priobalno zemljišče celinskih voda)

- (1) Zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: priobalno zemljišče).
- (2) Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa pet metrov od meje vodnega zemljišča.
- (3) Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi.
- (4) Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena sega zunanja meja priobalnih zemljišč na vodah 1. reda zunaj območij naselja najmanj 40 metrov od meje vodnega zemljišča. Vlada lahko določi drugačno zunanjo mejo priobalnih zemljišč, ki razširi priobalno zemljišče, če je to potrebno zaradi:
 1. varstva voda ter vodnih in obvodnih ekosistemov,
 2. urejanja voda,
 3. izvajanja javnih služb po tem zakonu,
 4. omogočanja splošne rabe vodnega in morskega dobra in določanja varstvenih režimov.
- (5) Ne glede na določbe drugega in četrtega odstavka tega člena sega zunanja meja priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge tega zakona pet metrov od meje vodnega zemljišča.

(6) Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena lahko vlada na predlog nosilcev prostorskega načrtovanja določi drugačno zunanjo mejo priobalnih zemljišč, ki zoži priobalno zemljišče, če:

1. gre za poseg na obstoječem stavbnem zemljišču znotraj obstoječega naselja,
2. se s tem ne povečuje poplavne ali erozijske nevarnosti ali ogroženosti,
3. se s tem ne poslabšuje stanje voda,
4. je omogočeno izvajanje javnih služb,
5. ne omejuje obstoječe posebne rabe voda in
6. to ni v nasprotju s cilji upravljanja z vodami.

(7) V predlogu iz prejšnjega odstavka morajo biti v skladu s predpisi o vodah predvideni tudi ukrepi, potrebni za izravnavo vplivov nameravanega posega na doseganje ciljev upravljanja voda.

2.1.2. Naravno in grajeno vodno javno dobro

15. člen (naravno vodno javno dobro)

- (1) Celinske vode in vodna zemljišča so naravno vodno javno dobro.
- (2) Za naravno vodno javno vodno dobro se šteje tudi zemljišče presihajočega jezera v času, ko je prekrito z vodo.
- (3) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov se za naravno vodno javno dobro ne šteje vodno zemljišče v lasti osebe zasebnega prava, če voda na njem ni povezana z drugimi vodami.
- (4) Poleg zemljišča iz prejšnjega odstavka se za naravno vodno javno dobro ne šteje zemljišče, namenjeno občasnemu zadrževanju visokih voda (suhi zadrževalnik).
- (5) Status naravnega vodnega javnega dobra na vodnem zemljišču se po uradni dolžnosti vpiše v zemljiško knjigo, razen zemljišč iz drugega odstavka tega člena.

16. člen (naravno vodno javno dobro lokalne skupnosti)

- (1) Zaradi omogočanja splošne rabe voda lahko lokalna skupnost določi, da se status naravnega vodnega javnega dobra vzpostavi tudi na delu priobalnega zemljišča celinskih voda.
- (2) Lokalna skupnost mora zemljišča iz prejšnjega odstavka predhodno pridobiti v last s pravnim poslom ali v javno korist predlagati njihovo razlastitev po predpisih, ki urejajo razlastitev.
- (3) Javna korist iz prejšnjega odstavka je izkazana, če je razlastitev lastnika zemljišča potrebna zaradi omogočanja splošne rabe voda.
- (4) Lokalna skupnost ob določitvi statusa naravnega vodnega javnega dobra lahko podrobneje določi tudi način in pogoje splošne rabe naravnega vodnega javnega dobra, upošteva določbe 21. člena tega zakona.
- (5) Zemljišča iz prvega odstavka tega člena pridobijo status naravnega vodnega javnega dobra z odločbo, ki jo izda pristojni organ lokalne skupnosti.
- (6) Posebna raba naravnega vodnega javnega dobra je na območju, ki ga določi lokalna skupnost, mogoča le ob soglasju pristojnega organa lokalne skupnosti.
- (7) Lokalna skupnost ima ne glede na določbe, ki urejajo vrstni red predkupnih upravičencev po drugih zakonih, predkupno pravico na zemljiščih iz prvega odstavka tega člena kot prva predkupna upravičenka.
- (8) Zemljišču iz prvega odstavka tega člena preneha status naravnega vodnega javnega dobra, če lokalna skupnost ugotovi, da zemljišče trajno ni več potrebno za omogočanje splošne rabe vode, pristojni organ lokalne skupnosti pa o tem izda odločbo.

(9) Odločba iz prejšnjega odstavka je podlaga za izbris statusa naravnega vodnega javnega dobra iz zemljiške knjige, ki se izvede po uradni dolžnosti.

17. člen (grajeno vodno javno dobro)

(1) Vodno zemljišče, ki je nastalo zaradi prestavitve ali ureditve naravnega vodotoka, zajezitve tekočih voda, zaradi odvzema ali izkoriščanja mineralnih surovin ali drugega podobnega posega v prostor in se ga lahko nameni splošni rabi, lahko postane grajeno vodno javno dobro.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, grajeno vodno javno dobro ne more postati vodno zemljišče, ki je nastalo zaradi izvajanja vodne pravice in se ga ne more nameniti splošni rabi.

(3) Določitev parcele vodnega zemljišča iz prejšnjega odstavka se izvede po predpisih o evidentiranju nepremičnin.

(4) Poleg zemljišč iz prvega odstavka tega člena lahko postane grajeno vodno javno dobro tudi objekt na vodnem ali priobalnem zemljišču, če se ga lahko nameni splošni rabi (kanal, grajena obala celinskih voda in drug podoben objekt).

(5) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka grajeno vodno javno dobro ne more postati objekt, ki je namenjen obrambi države ali izvajanju nalog policije.

(6) Vodno zemljišče iz prvega odstavka tega člena v lasti osebe zasebnega prava ne more postati grajeno vodno javno dobro, če voda na njem ni povezana z drugimi vodami.

18. člen (nastanek grajenega vodnega javnega dobra)

(1) Zemljišče iz prvega odstavka prejšnjega člena in objekti iz četrtega odstavka prejšnjega člena pridobijo status grajenega vodnega javnega dobra z odločbo, ki jo izda ministrstvo po uradni dolžnosti.

(2) Če je lastnik zemljišča iz prejšnjega odstavka oseba zasebnega prava, lahko ministrstvo izda odločbo iz prejšnjega odstavka le v primeru, da država zemljišče odkupi ali ga pridobi v last po postopkih o razlastitvi.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko status grajenega vodnega javnega dobra določi tudi pristojni organ lokalne skupnosti z odločbo, če gre za objekte iz četrtega odstavka prejšnjega člena v lasti lokalne skupnosti.

(4) Odločbi iz prvega in tretjega odstavka tega člena vsebujeta navedbo parcele vodnega ali stavbnega zemljišča.

(5) Izdaja odločbe iz prvega in tretjega odstavka tega člena ni dopustna, če objekt iz četrtega odstavka prejšnjega člena nima uporabnega dovoljenja, kadar je to predpisano.

(6) Status grajenega vodnega javnega dobra se po uradni dolžnosti vpiše v zemljiško knjigo na podlagi odločb iz prvega in tretjega odstavka tega člena.

19. člen (prenehanje naravnega vodnega javnega dobra)

(1) Vodnemu zemljišču preneha status naravnega vodnega javnega dobra, če zemljišče zaradi naravnega dogodka ali posega v prostor več ne izpolnjuje pogojev iz prvega odstavka 11. člena tega zakona.

(2) Prenehanje statusa naravnega vodnega javnega dobra ugotovi na zahtevo lastnika zemljišča ali po uradni dolžnosti ministrstvo z odločbo.

(3) Odločba iz prejšnjega odstavka je podlaga za izbris statusa naravnega vodnega javnega dobra iz zemljiške knjige, ki se izvede po uradni dolžnosti.

(4) Po prenehanju statusa naravnega vodnega javnega dobra vodnemu zemljišču se lahko:

- razpolaga s tem zemljiščem zaradi poravnave zapadlih obveznosti do lastnika zemljišča, na katerem je zgrajena ali se namerava zgraditi vodna infrastruktura, ali zaradi zagotovitve nadomestnega zemljišča po tem zakonu,
- zamenja to zemljišče za drugo zemljišče, na katerem je zgrajena ali se namerava zgraditi vodna infrastruktura, ali zaradi zagotovitve nadomestnega zemljišča po tem zakonu, ali
- zamenja to zemljišče za drugo vodno ali priobalno zemljišče, s katerim ne upravlja.

(5) Če je na zemljišču, glede katerega je bila izdana odločba o prenehanju statusa naravnega vodnega javnega dobra, zgrajen objekt lokalne javne infrastrukture, pa zemljiškoknjižno in katastrsko stanje še ni urejeno, lahko ministrstvo ali lokalna skupnost predlaga, da vlada s pogodbo o brezplačnem prenosu tako zemljišče prenese v last lokalne skupnosti na območju, kjer je zgrajen objekt lokalne javne infrastrukture.

(6) Če glede razpolaganja z vodnimi zemljišči po prenehanju statusa naravnega vodnega javnega dobra ni mogoče ravnati v skladu s četrtem in petim odstavkom tega člena, se lahko:

- kmetijska zemljišča prenese v upravljanje upravljavcu s kmetijskimi zemljišči v državni lasti, ali
- s stavbnimi zemljišči prosto razpolaga. Prihodki od razpolaganja s stavbnim zemljiščem so prihodki Sklada za vode.

20. člen

(prenehanje grajenega vodnega javnega dobra)

- (1) Za prenehanje statusa grajenega vodnega javnega dobra iz prvega odstavka 17. člena tega zakona se uporabljajo določbe prejšnjega člena.
- (2) Objektom iz četrtega odstavka 17. člena tega zakona preneha status grajenega vodnega javnega dobra, če so postali trajno nepotrebni za splošno rabo voda.
- (3) Prenehanje statusa grajenega vodnega javnega dobra iz prejšnjega odstavka ugotovi ministrstvo ali pristojni organ lokalne skupnosti z odločbo, ki jo izda po uradni dolžnosti in je podlaga za izbris statusa grajenega vodnega javnega dobra iz zemljiške knjige in se izvede po uradni dolžnosti.

21. člen

(pravni režim naravnega in grajenega vodnega javnega dobra)

- (1) Naravno in grajeno vodno javno dobro (v nadaljnjem besedilu: vodno dobro) lahko na način in ob pogojih, ki jih določa ta zakon, uporablja vsakdo tako, da ne vpliva škodljivo na vode, vodni režim in naravno ravnovesje vodnih ter obvodnih ekosistemov in ne omejuje enake pravice drugim (v nadaljnjem besedilu: splošna raba).
- (2) Posebna raba vodnega dobra je mogoča samo na podlagi vodnega dovoljenja ali koncesije ob izpolnitvi pogojev iz prejšnjega odstavka, in če bistveno ne omejuje splošne rabe.
- (3) Vodno dobro se lahko uporablja le tako, da nista ogrožena njegova substanca in izključena njegova naravna vloga.
- (4) Vlada določi območje, kjer je splošna raba vodnega dobra omejena ali prepovedana, če je to potrebno zaradi varstva njegove naravne vloge, varovanja življenja ali zdravja ljudi, varstva pred onesnaževanjem, varstva pred škodljivim delovanjem voda, posebne rabe, in predpiše način in pogoje splošne rabe vodnega dobra na tem območju.
- (5) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko lokalna skupnost predpiše način in pogoje splošne rabe zamrznjenih površin površinskih voda.
- (6) Z aktom o podelitvi vodne pravice lahko organ, ki ga je izdal, naloži imetniku vodne pravice, da mora na območju njenega izvajanja dopustiti splošno rabo, če s tem ni ogroženo življenje in zdravje ljudi, ali če to bistveno ne poslabša pogojev njenega izvajanja.
- (7) Grajeno vodno dobro mora lastnik ali drug posestnik redno vzdrževati, tako da se ohranja njegov namen.
- (8) Vodno zemljišče v lasti države ni v pravnem prometu.

(9) Za ustanovitev stvarne služnosti na vodnih ali priobalnih zemljiščih v upravljanju ministrstva se ne uporabljajo predpisi o razpolaganju z državnim premoženjem.

22. člen
(zakonita predkupna pravica države)

(1) Država je predkupni upravičenec pri nakupu vodnega zemljišča.

(2) Lastnik zemljišča iz prejšnjega odstavka mora o nameravani prodaji obvestiti ministrstvo. Ponudba mora vsebovati podatke o zemljišču, ceno in druge prodajne pogoje.

(3) Če se ne uveljavi predkupna pravice države tako, da se v 60 dneh od prejema obvestila iz prejšnjega odstavka pisno sporoči lastniku zemljišča, da ponudbo sprejema, lahko prodajalec proda zemljišče iz prvega odstavka tega člena drugemu kupcu.

(4) Ne glede na določbe drugih zakonov, ki urejajo vrstni red predkupnih upravičencev, je država prva predkupna upravičenka tudi na priobalnem zemljišču, razen v primeru iz sedmega odstavka 16. člena tega zakona.

2.1.3. Sprememba vodnega zemljišča

23. člen
(sprememba struge)

Če zaradi dogodka, ki ni neposredno posledica človekove dejavnosti, celinske vode trajno zapustijo dosedanje vodno zemljišče ali poplavijo priobalno ali drugo zemljišče, se prejšnje stanje vzpostavi, če je to potrebno zaradi varstva pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanja vodnega režima, nemotenega izvajanja že pridobljene vodne pravice ali običajne rabe nepremičnin.

24. člen
(postopek vzpostavitve prejšnjega stanja)

(1) Lastnik zemljišča iz prejšnjega člena ali imetnik vodne pravice vloži zahtevo za vzpostavitev prejšnjega stanja na ministrstvo najkasneje v enem letu od dne, ko so vode zapustile vodno zemljišče ali poplavile priobalno ali drugo zemljišče.

(2) Zahteva iz prejšnjega odstavka mora vsebovati dokaz o lastništvu zemljišča iz prejšnjega odstavka ali dokazilo o obstoju vodne pravice, prikaz ali opis prejšnjega stanja in predlog njegove ponovne vzpostavitve.

(3) O zahtevi za vzpostavitev prejšnjega stanja odloča ministrstvo, pri čemer mora upoštevati ohranjanje značilnosti vodnega režima in naravno ravnovesje voda, vodnih in obvodnih ekosistemov ter posledice vzpostavitve prejšnjega stanja, ki se nanašajo na običajno rabo nepremičnin ali izvajanje vodne pravice.

(4) Stroške vzpostavitve prejšnjega stanja nosita oseba iz prvega odstavka tega člena in država v razmerju 50:50, razen v primeru, če gre za vzpostavitev prejšnjega stanja zaradi varstva pred škodljivim delovanjem voda ali ohranjanja vodnega režima, ko nosi stroške država.

(5) Če vzpostavitev prejšnjega stanja na zemljišču iz prejšnjega člena zaradi varstva vodnega režima ni mogoča, država upravičencu zagotovi nadomestno zemljišče. Če to ni mogoče, zemljišče odkupi.

(6) Strokovni nadzor nad izvedbo del, potrebnih za vzpostavitev prejšnjega stanja, opravlja izvajalec javne službe iz 98. člena tega zakona.

25. člen
(dovolitev začasne uporabe)

Lastnik ali drug posestnik zemljišča, ki meji na zemljišče, na katerem je dovoljeno vzpostaviti prejšnje stanje, mora dopustiti začasno uporabo svojega zemljišča za izvedbo del, potrebnih za vzpostavitev prejšnjega stanja brez odškodnine, razen za navadno škodo.

26. člen
(prenehanje in nastanek vodnega zemljišča)

(1) Za vodno zemljišče, ki ga je voda trajno zapustila, pa na njem ni bilo vzpostavljeno prejšnje stanje, se uporabljajo določbe 19. člena tega zakona.

(2) Zemljišče, ki ga je prekrila voda, pa na njem ni bilo vzpostavljeno prejšnje stanje, postane vodno zemljišče skladno z določbami 11. člena tega zakona in pridobi status vodnega dobra, skladno z določbami 15. člena tega zakona.

27. člen
(nastanek prodišča, sipine ali otoka v celinskih vodah)

Če zaradi naravnega dogodka nastane v celinskih vodah prodišče, sipina ali otok, ohrani to zemljišče status vodnega zemljišča.

2.2. Morje

2.2.1. Vodno zemljišče morja

28. člen
(vodno zemljišče morja)

(1) Morje so notranje morske vode in teritorialno morje po predpisih o pomorstvu.

(2) Dno notranjih morskih voda in teritorialnega morja do zunanje meje obale je vodno zemljišče morja v lasti države.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka je vodno zemljišče morja tudi zemljišče, ki je nastalo v morju zaradi naplavin ali umikanja vode.

(4) Meja obale sega do črte najvišje plime.

(5) Podrobnejši način določanja meje obale določi minister s predpisom iz šestega odstavka 11. člena tega zakona.

(6) Mejo vodnega zemljišča morja določi ministrstvo in se vnese v zemljiški kataster.

(7) Za spremembo vodnega zemljišča, do katere je prišlo zaradi naravnega dogodka, ki ni neposredna posledica človekove dejavnosti, se uporabljajo določbe od 23. do 27. člena tega zakona.

29. člen
(priobalno zemljišče morja)

(1) Zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče morja je priobalno zemljišče in sega 25 metrov od meje vodnega zemljišča.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka, lahko vlada s predpisom določi drugačno zunanjo mejo priobalnih zemljišč, skladno z določbami četrtega odstavka 14. člena tega zakona.

2.2.2. Morsko javno dobro

30. člen
(naravno morsko javno dobro)

Morje in vodno zemljišče morja sta naravno morsko javno dobro.

31. člen
(nastanek in prenehanje naravnega morskega javnega dobra)

Za nastanek naravnega morskega javnega dobra se smiselno uporabljajo določbe 15. člena tega zakona, za njegovo prenehanje pa določbe 19. člena tega zakona.

32. člen
(naravno morsko javno dobro lokalne skupnosti)

- (1) Zaradi omogočanja splošne rabe morja lahko lokalna skupnost določi status naravnega morskega javnega dobra tudi na delu priobalnega zemljišča morja.
- (2) Lokalna skupnost mora zemljišča iz prejšnjega odstavka predhodno pridobiti v last s pravnim poslom ali v javno korist predlagati njihovo razlastitev po predpisih, ki urejajo razlastitev.
- (3) Javna korist iz prejšnjega odstavka je izkazana, če je razlastitev lastnika zemljišča potrebna zaradi omogočanja splošne rabe voda.
- (4) Lokalna skupnost ob določitvi statusa naravnega morskega javnega dobra določi tudi način in pogoje splošne rabe naravnega morskega javnega dobra, upošteva določbe 21. člena tega zakona.
- (5) Zemljišča iz prvega odstavka tega člena pridobijo status naravnega morskega javnega dobra z odločbo, ki jo izda pristojni organ lokalne skupnosti.
- (6) Posebna raba naravnega morskega javnega dobra, ki ga določi lokalna skupnost, je mogoča le ob soglasju pristojnega organa lokalne skupnosti.
- (7) Za prenehanje statusa naravnega morskega javnega dobra zemljišču iz prvega odstavka tega člena se uporabljajo določbe osmega in devetega odstavka 16. člena tega zakona.

33. člen
(grajeno morsko javno dobro)

- (1) Vodno zemljišče, ki je nastalo zaradi izkopa na priobalnem zemljišču ali drugega podobnega posega v prostor, depresijsko zemljišče ali zemljišče, ki nastane kot nasip ali zasip na vodnem zemljišču, je grajeno morsko javno dobro.
- (2) Določitev parcele vodnega zemljišča iz prejšnjega odstavka se izvede po predpisih o evidentiranju nepremičnin.
- (3) Poleg zemljišč iz prvega odstavka tega člena je grajeno morsko javno dobro tudi objekt na vodnem ali priobalnem zemljišču, če se ga nameni splošni rabi (grajena morska obala, valolom in podobno).

34. člen
(nastanek in prenehanje grajenega morskega
javnega dobra)

Za nastanek grajenega morskega javnega dobra se smiselno uporabljajo določbe 18. člena tega zakona, za njegovo prenehanje pa določbe 20. člena tega zakona.

35. člen
(pravni režim naravnega morskega in grajenega
javnega dobra)

Za pravni režim naravnega in grajenega morskega javnega dobra (v nadaljnjem besedilu: morskega dobra) se uporabljajo določbe 21. člena tega zakona.

3. Omejitve in odvzem lastninske pravice na vodnih,
priobalnih in drugih zemljiščih

36. člen
(opredelitev)

(1) Zaradi varstva vodnega režima, omogočanja splošne rabe vodnega ali morskega dobra ter izvajanja javnih služb po tem zakonu je lastnik ali drug posestnik vodnega, priobalnega ali drugega zemljišča dolžan trpeti omejitve, skladno z določbami tega zakona.

(2) Druga zemljišča iz prejšnjega odstavka so zemljišča na varstvenih ali ogroženih območjih po tem zakonu in zemljišča, na katerih se izvaja raziskovanje voda ali so potrebna za izvajanje vodne pravice (v nadaljnjem besedilu: druga zemljišča).

(3) Zaradi razlogov iz prvega odstavka tega člena se lahko lastninska ali druga stvarna pravica na zemljišču iz prvega odstavka tega člena ali vodnem objektu ali napravi v javno korist odvzame ali omeji v primerih, ki jih določa ta zakon in na način ter pod pogoji, ki jih določajo predpisi, ki urejajo razlastitev.

(4) Zaradi odvajanja voda z zemljišča ali dovajanja vode na zemljišče se sme v korist tega zemljišča ustanoviti služnostna pravica odvajanja ali dovajanja vode čez sosednja zemljišča.

37. člen (posegi na vodno in priobalno zemljišče)

(1) Na vodnem in priobalnem zemljišču ter na območju presihajočih jezer ni dovoljeno posegati v prostor, razen za:

1. gradnjo objektov javne infrastrukture, komunalne in druge infrastrukture ter komunalnih priključkov na javno infrastrukturo,
2. gradnjo objektov grajenega javnega dobra po tem ali drugih zakonih,
3. ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
4. ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
5. gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje vodne pravice nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode), zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
6. gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem, in
7. gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je poseganje v prostor na priobalnem zemljišču v tlorisni širini od 15 metrov od meje vodnega zemljišča do zunanje meje priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja dovoljeno za gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov na podlagi vodnega soglasja, razen če je s predpisom, izdanim na podlagi tega zakona, drugače določeno.

38. člen (omejitve, povezane s splošno rabo)

(1) Lastnik ali drug posestnik vodnega, priobalnega ali drugega zemljišča mora dopustiti vsakomur neškodljiv prehod čez svoje zemljišče do vodnega ali morskega dobra, ter dopustiti splošno rabo vodnega ali morskega dobra, razen, če je na vodnem, priobalnem ali drugem zemljišču zgrajen objekt iz 5., 6. in 7. točke prejšnjega člena.

(2) Raba priobalnega zemljišča, ki je neposredno povezana s splošno rabo (zadrževanje na priobalnem zemljišču in odlaganje predmetov za kopanje, potapljanje, drsanje, plovbo in podobno), je dovoljena, če se lastniku ali drugemu posestniku priobalnega zemljišča s takšno rabo ne povzroča škoda.

(3) Na vodnem ali priobalnem zemljišču ni dovoljeno postavljati objektov ali drugih ovir, ki bi preprečevale prost prehod ob vodnem ali morskem dobru.

(4) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena lahko lastnik ali drug posestnik objekta javne infrastrukture izključni splošno rabo na območju, na katerem se nahaja objekt, če je to nujno zaradi varovanja življenja ali zdravja ljudi.

(5) Lastnik ali drug posestnik vodnega, priobalnega ali drugega zemljišča zaradi omejitev iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena nima pravice do odškodnine, razen za navadno škodo.

39. člen

(omejitve, povezane z izvajanjem javnih služb)

(1) Lastnik ali drug posestnik vodnega, priobalnega ali drugega zemljišča mora zaradi izvajanja javne službe po tem zakonu ali javne službe varstva okolja izvajalcu javne službe dovoliti izvajanja z javno službo povezanih del in omogočiti neškodljiv dostop na to zemljišče.

(2) Izvajalec javne službe mora pri izvajanju dejavnosti iz prejšnjega odstavka v čim manjši meri vplivati na stanje zemljišč iz prejšnjega odstavka, po opravljenih delih pa odpraviti škodo, povzročeno z izvedenimi deli.

(3) Lastnik ali drug posestnik vodnega, priobalnega ali drugega zemljišča zaradi omejitev iz prvega odstavka tega člena nima pravice do odškodnine, razen za tisto navadno škodo, ki je izvajalcu javne službe ni uspelo odpraviti v skladu z določbami prejšnjega odstavka.

40. člen

(omejitve, povezane z raziskovanjem voda)

(1) Lastnik ali drug posestnik vodnega, priobalnega ali drugega zemljišča je zaradi raziskovanja voda za oskrbo s pitno vodo ali za izvajanje državnega monitoringa voda ali za raziskovanje voda, ki se izvaja v okviru s predpisi določene raziskovalne dejavnosti, dolžan dopustiti postavitve in obratovanje za izvedbo raziskav potrebnih merilnih naprav, izkopna in vrtalna dela, poskusna črpanja, odvzem vzorcev tal in druga dela, povezana s sledilnimi preizkusi in širjenjem snovi.

(2) Lastnik ali drug posestnik vodnega, priobalnega ali drugega zemljišča je zaradi razlogov iz prejšnjega odstavka dolžan dopustiti tudi uporabo svojih objektov in naprav, ki omogočajo odvzem vzorcev vode.

(3) Izvajalec del iz prejšnjih odstavkov mora pri izvajanju del v čim manjši meri vplivati na stanje zemljišč in objektov ter naprav iz prejšnjih odstavkov, po opravljenih delih pa vzpostaviti stanje, enakovredno stanju pred opravljenimi deli.

(4) Lastnik ali drug posestnik vodnega, priobalnega ali drugega zemljišča zaradi omejitev iz prvega in drugega odstavka tega člena nima pravice do odškodnine, razen za tisto navadno škodo, ki je izvajalcu del ni uspelo odpraviti v skladu z določbami prejšnjega odstavka.

41. člen

(razlastitev zaradi splošne rabe)

Če drugače ni mogoče zagotoviti splošne rabe vodnega ali morskega dobra, lahko vlada zahteva odvzem ali omejitev lastninske pravice na vodnem, priobalnem ali drugem zemljišču po predpisih, ki urejajo razlastitev, pri čemer javno korist za razlastitev ugotovi vlada s sklepom.

42. člen

(razlastitev zaradi izvajanja javnih služb)

(1) Če drugače ni mogoče zagotoviti izvajanja javnih služb po tem zakonu, lahko vlada zahteva odvzem ali omejitev lastninske pravice na vodnem, priobalnem ali drugem zemljišču po predpisih, ki urejajo razlastitev, pri čemer javno korist za razlastitev ugotovi vlada s sklepom.

(2) Za gradnjo vodnega objekta in naprave, namenjene izvajanju javne službe po tem zakonu, se lahko odvzame ali omeji lastninska pravica na vodnem, priobalnem ali drugem zemljišču po predpisih, ki urejajo razlastitev, pri čemer javno korist za razlastitev ugotovi vlada s sklepom.

43. člen

(pravice lastnika priobalnega zemljišča)

Če je uporaba priobalnega ali drugega zemljišča zaradi omejitev iz 38. ali 39. člena tega zakona trajno onemogočena, ima lastnik tega zemljišča pravico do odškodnine ali nadomestila v naravi po predpisih, ki urejajo razlastitev.

4. Vodni objekti in naprave

44. člen (vodni objekt in naprava)

(1) Vodni objekt in naprava so:

1. objekt in naprava ali ureditev, namenjena urejanju voda, zlasti visokovodni nasip, jez, prag, zadrževalnik, zbiralnik ipd., ter izvajanju monitoringa voda (v nadaljnjem besedilu: vodna infrastruktura).
2. objekt in naprava ali ureditev, namenjena posebni rabi vodnega ali morskega dobra, zlasti črpališče, jez, odvodni in dovodni kanal ipd., vključno z objektom ali napravo, namenjeno njihovem neposrednemu varstvu pred škodljivim delovanjem voda.
3. drug objekt, naprava ali ureditev, s katerim se ureja vodni režim ali pa se neposredno vpliva nanj.

(2) Za vodno infrastrukturo se, poleg objektov in naprav iz 1. točke prejšnjega odstavka, šteje tudi vodotok, ki je nastal zaradi prestavitve naravnega vodotoka ali njegove ureditve, ali vodni zbiralnik, ki je nastal z zaježitvijo tekočih voda ali zaradi drugega posega v prostor, če je namenjen izvajanju javnih služb po tem zakonu.

(3) Gradnja vodne infrastrukture je v javnem interesu.

(4) Minister podrobneje določi, kaj se šteje za vodno infrastrukturo.

(5) Minister določi vrste in obseg nalog za izvajanje nadzora nad visokimi pregradami.

4.1. Vodna infrastruktura

45. člen (nastanek in prenehanje statusa vodne infrastrukture)

(1) Objekt, naprava ali ureditev pridobi status vodne infrastrukture z odločbo, ki jo izda ministrstvo po zaključenem posegu v prostor.

(2) Izdaja odločbe iz prejšnjega odstavka ni dopustna, če objekt, naprava ali ureditev nima uporabnega dovoljenja, kadar je to predpisano.

(3) Objektu, napravi ali ureditvi preneha status vodne infrastrukture, če postane trajno nepotrebna za izvajanje javnih služb po tem zakonu.

(4) O prenehanju vodne infrastrukture odloči ministrstvo z odločbo.

46. člen (pravni režim vodne infrastrukture)

(1) Vodna infrastruktura je lahko v lasti države ali izvajalca javne službe po tem zakonu.

(2) Vodna infrastruktura in zemljišča, na katerih je zgrajena, niso grajeno javno dobro.

(3) Vodna infrastruktura je lahko v pravnem prometu samo med osebama iz prvega odstavka tega člena.

(4) Na vodni infrastrukturi ni mogoče pridobiti lastninske pravice s priposestvom.

(5) Na vodno infrastrukturo ni mogoče poseči z izvršbo.

(6) V primeru stečaja ali likvidacije izvajalca javne službe postane vodna infrastruktura last države, ne glede na določbe predpisov o stečajnem postopku.

47. člen (splošna raba vodne infrastrukture)

(1) Ne glede na določbo drugega odstavka prejšnjega člena se lahko vodni infrastrukturi, ki jo je mogoče nameniti tudi splošni rabi, določi status grajenega vodnega dobra, v skladu s 17. in 18. členom tega zakona,

razen v primerih iz drugega odstavka 44. člena tega zakona.

(2) Pri uporabi vodne infrastrukture za namene, zaradi katerih je bila razglašena za grajeno vodno dobro, ima izvajanje javnih služb po tem zakonu prednost pred splošno rabo.

48. člen
(uporaba vodne infrastrukture za druge namene)

(1) Vodna infrastruktura se lahko uporablja tudi za druge namene, če to ni v nasprotju ali ne omejuje izvajanja dejavnosti, zaradi katere je bila zgrajena.

(2) Za uporabo vodne infrastrukture za namene iz prejšnjega odstavka mora zainteresirana oseba pridobiti soglasje ministrstva.

(3) Pri gradnji vodne infrastrukture v lasti države ali izvajalca javne službe po tem zakonu lahko kot investitor sodeluje tudi oseba, ki jo namerava uporabljati za druge namene, če s tem soglašata ministrstvo.

(4) Ministrstvo lahko izda soglasje iz prejšnjega odstavka le ob upoštevanju določb prvega odstavka tega člena.

(5) Če gradi vodno infrastrukturo država ali izvajalec javne službe po tem zakonu, oseba iz tretjega odstavka tega člena na njej ne more pridobiti lastninske pravice.

(6) Oseba iz drugega in tretjega odstavka tega člena mora k rednemu in investicijskemu vzdrževanju vodne infrastrukture prispevati sorazmerno s svojim vložkom in obsegom uporabe za druge namene.

(7) Razmerja med lastnikom vodne infrastrukture in osebo iz drugega in tretjega odstavka tega člena se glede medsebojnih pravic in obveznosti, rabe in vzdrževanja vodne infrastrukture podrobneje uredijo s pogodbo.

(8) Pri uporabi objekta in naprave iz prvega odstavka tega člena ima izvajanje javne službe po tem zakonu prednost pred drugimi nameni, za katere se uporablja.

49. člen
(poseben način gradnje vodne infrastrukture za varstvo
pred škodljivim delovanjem voda)

(1) Pri gradnji vodne infrastrukture, namenjene varstvu pred škodljivim delovanjem voda, lahko kot investitor sodeluje tudi oseba, zainteresirana za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ki presega obseg varstva, in ga zagotavljata država ali lokalna skupnost skladno z določbami tega zakona, če s tem soglašata ministrstvo.

(2) Oseba iz prejšnjega odstavka na vodni infrastrukturi ne more pridobiti lastninske pravice.

(3) Oseba iz prvega odstavka tega člena mora k rednemu in investicijskemu vzdrževanju vodne infrastrukture prispevati sorazmerno s svojim vložkom.

(4) Razmerja med lastnikom ali upravljavcem vodne infrastrukture in osebo iz prvega odstavka tega člena glede medsebojnih pravic in obveznosti in vzdrževanja vodne infrastrukture se uredijo s pogodbo.

4.2. Vodni objekt in naprava, namenjena posebni rabi
vodnega ali morskega dobra

50. člen
(pravila ravnanja)

(1) Imetnik vodne pravice mora zagotoviti varstvo vodnega objekta in naprave pred škodljivim delovanjem voda z izgradnjo posebnih objektov ali na drug ustrezen način in jih redno vzdrževati ter odpravljati vse nastale poškodbe.

(2) Z vodnim dovoljenjem ali s koncesijsko pogodbo se lahko določi tudi obveznost in način izvajanja monitoringa naravnih pojavov, povezanih s posebno rabo vodnega ali morskega dobra in monitoringa vpliva objekta in naprave na vodni režim ter način sporočanja podatkov ministrstvu.

(3) Imetnik vodne pravice je dolžan redno odstranjevati plavje in odvezati naplavine na tistem delu vodotoka, na katerega vpliva izvajanje njegove vodne pravice, skladno s predpisi in na način ter v obsegu, določenim v vodnem dovoljenju ali koncesiji. Imetnik vodne pravice pripravi predlog programa odzemanja in uporabe oziroma razpolaganja z naplavinami, ki ga potrdi ministrstvo. Odstranjevanje plavja in odzemanje naplavin je treba prednostno in redno zagotoviti na prodnih zadrževalnikih.

(4) Imetnik vodne pravice je dolžan izvajati obveznosti iz prejšnjih odstavkov na lastne stroške.

(5) Imetnik vodne pravice, razen imetnika vodne pravice za odvzem naplavin, mora za izvajanje javnih služb po tem zakonu dopustiti njihovemu izvajalcu prednostno in brezplačno uporabo naplavin proti plačilu stroškov odvzema naplavin.

(6) Imetnik vodne pravice, razen imetnika vodne pravice za odvzem naplavin, mora del naplavin, ki jih odvzame na podlagi potrjenega programa iz tretjega odstavka tega člena, odstopiti izvajalcu lokalne javne ali državne javne službe za namen izvajanja njegove javne službe proti plačilu stroškov odvzema naplavin. Preostale naplavine lahko imetnik vodne pravice, razen imetnika vodne pravice za odvzem naplavin, uporabi za lastne potrebe, jih proda ali v skladu s predpisi in na lastne stroške poskrbi za njihovo odložitvev. Za prodane naplavine mora imetnik vodne pravice, razen imetnika vodne pravice za odvzem naplavin, plačati vodno povračilo in plačilo za vodno pravico v višini in na način, ki velja za plačilo za vodno pravico za odvzem naplavin.

(7) Imetnik vodne pravice mora imeti poslovnik za obratovanje in vzdrževanje vodnega objekta ali naprave, razen za vodni objekt ali napravo za odvzem vode za lastno oskrbo s pitno vodo.

(8) Poslovnik iz prejšnjega odstavka opredeli izvajanje pogojev, določenih v vodnem dovoljenju ali koncesiji, ki se nanašajo na varstvo voda in ohranjanje naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ter podrobneje določa način obratovanja posameznega objekta in naprave, vključno z načinom obratovanja v primeru visokih voda.

51. člen (posebni primeri)

(1) Pravna ali fizična oseba, ki namerava zgraditi objekt ali napravo za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, pa to varstvo ni zagotovljeno po določbah 49. ali 91. člena tega zakona, mora pridobiti vodno soglasje, skladno z določbami 150. člena tega zakona.

(2) Ministrstvo lahko izda soglasje iz prejšnjega odstavka, če objekt bistveno ne vpliva na vodni režim in na naravno ravnovesje vodnih in obvodnih ekosistemov ter če ne ogroža varnosti drugih pred škodljivim delovanjem voda.

II. del:

UPRAVLJANJE Z VODAMI

1. Teritorialne podlage za upravljanje z vodami

52. člen (teritorialne podlage)

(1) Za zagotavljanje celovitega upravljanja z vodami se, ob upoštevanju hidrografskih značilnosti, enotnosti in povezanosti vodnega režima, na območju Republike Slovenije določi povodje Donave in povodje Jadranskega morja.

(2) Povodje Donave tvorijo porečja Save, Drave in Mure, povodje Jadranskega morja pa povodje Soče in povodje jadranskih rek.

(3) Povodja in porečja iz prejšnjih odstavkov so teritorialne podlage upravljanja z vodami.

(4) Meje povodij in porečij iz drugega odstavka tega člena določi minister.

53. člen
(vodna območja)

(1) Za izvajanje programa upravljanja z vodami in načrtov upravljanja z vodami se na območju Republike Slovenije določita vodno območje Donave in vodno območje Jadranskega morja.

(2) Vodno območje Donave je del mednarodnega povodja Donave na območju Republike Slovenije, s pripadajočimi podzemnimi vodami. Vodno območje Jadranskega morja je del mednarodnega povodja Jadranskega morja na območju Republike Slovenije, z morjem in s pripadajočimi podzemnimi vodami.

(3) Meje vodnih območij in vode 1. reda, ki jim pripadajo, določi minister v predpisu iz četrtega odstavka prejšnjega člena.

2. Nacionalni program in načrti upravljanja z vodami

2.1. Nacionalni program upravljanja z vodami

54. člen
(nacionalni program upravljanja z vodami)

(1) Z nacionalnim programom upravljanja z vodami se določi državna politika upravljanja z vodami.

(2) Nacionalni program upravljanja z vodami vsebuje zlasti:

1. oceno stanja na področju upravljanja z vodami,
2. cilje in usmeritve za varstvo voda, urejanje voda in njihovo trajnostno rabo,
3. prioritete za doseganje ciljev upravljanja z vodami,
4. oceno potrebnih sredstev za izvedbo programa in roke za doseganje ciljev ter
5. usmeritve za izvajanje mednarodnih pogodb, ki se nanašajo na upravljanje z vodami.

(3) Nacionalni program upravljanja z vodami sprejme na predlog vlade Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor) za obdobje največ 12 let.

2.2. Načrti upravljanja z vodami

2.2.1 Načrti upravljanja voda na vodnih območjih

55. člen
(vsebina)

(1) Za izvedbo programa iz prejšnjega člena vlada sprejme načrta upravljanja z vodami na vodnem območju Donave in Jadranskega morja.

(2) Načrt upravljanja voda iz prejšnjega odstavka vsebuje predvsem:

1. opis naravnih lastnosti in stanja voda in v njegovem okviru zlasti:

1.1. za površinske vode:

- prikaz lokacij in meja vodnih teles,
- prikaz tipov vodnih teles in opis njihovih značilnosti,
- oceno količinskega stanja voda in naplavin,

1.2. za podzemne vode:

- prikaz lokacije in meja vodnih teles,
- opis njihovih značilnosti,

1.3. prikaz pomembnejših objektov in naprav vodne infrastrukture,

1.4. povzetek pomembnejših obremenitev in vplivov človekovih dejavnosti na stanje površinskih in podzemnih voda, zlasti pa:

- oceno točkovnega onesnaževanja,

- oceno razpršenega onesnaževanja, vključno s prikazom pomembnejših posegov v okolje,
- oceno količinskega stanja rabe voda, vključno s pomembnejšimi vodnimi objekti in napravami za rabo vode,
- analizo drugih vplivov človekove dejavnosti na stanja voda,

1.5. prikaz varstvenih in ogroženih območij po tem zakonu, občutljivih območij po predpisih o varstvu okolja in zavarovanih ter varovanih območij po predpisih o ohranjanju narave, za katere sta pomembna vodni režim in kakovost voda, ter varstvenih voda po predpisih o ribištvu,

1.6. prikaz mreže in rezultatov monitoringa:

- kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda,
- količinskega in kemijskega stanja podzemnih voda,
- stanja območij iz prejšnje točke,

1.7. ekonomsko vrednotenje varstva ter urejanja voda,

1.8. ekonomsko vrednotenje rabe vodnega ali morskega dobra,

2. opredelitev ciljev upravljanja z vodami in v tem okviru zlasti:

2.1. opredelitev ciljev v zvezi z urejanjem voda,

2.2. opredelitev ciljev glede doseganja dobrega stanja in ekološkega potenciala vodnih teles,

2.3. opredelitev ciljev glede rabe voda,

2.4. določitev rokov za doseganje ciljev iz prejšnjih točk,

2.5. določitev ciljev upravljanja z vodnimi in s priobalnimi zemljišči v lasti države,

3. določitev možnih vrst rabe vodnega ali morskega dobra, vključno z določitvijo pogojev ali omejitev rabe in drugih posegov v vodno ali morsko dobro,

4. povzetek programa ukrepov iz 57. člena tega zakona,

5. opredelitev sredstev, potrebnih za izvedbo programa ukrepov.

(3) Poleg vsebin iz prejšnjega odstavka vsebuje načrt tudi:

1. seznam podrobnejših programov in načrtov, ki vplivajo na upravljanje z vodami na območju, na katerega se nanaša načrt, s povzetkom njihovih vsebin,
2. poročilo, ki obsega opis aktivnosti in rezultatov sodelovanja javnosti pri pripravi načrta,
3. navedbo institucij in način pridobitve dokumentov, na podlagi katerih je bil izdelan načrt,
4. povzetek obveznosti, sprejetih z mednarodnimi pogodbami, ki se nanašajo na upravljanje z vodami in način njihovega uresničevanja.

(4) Poleg vsebin iz prejšnjih odstavkov vsebuje vsak nov, dopolnjen ali spremenjen načrt tudi:

1. povzetek vseh sprememb ali dopolnitev načrta od dneva njegove uveljavitve,
2. oceno stopnje doseženih ciljev,
3. povzetek ukrepov, ki so bili predvideni v predhodnem načrtu, pa niso bili izvedeni, z navedbo razlogov, zakaj niso bili izvedeni,
4. povzetek ukrepov, ki niso bili predvideni v predhodnem načrtu, pa so bili izvedeni zaradi doseganja ciljev.

(5) Vlada predpiše podrobnejšo vsebino in način priprave načrta iz drugega odstavka tega člena.

56. člen (izjeme)

(1) Pri izpolnjevanju ciljev, ki se nanašajo na doseganje dobrega stanja ali dobrega ekološkega potenciala vodnih teles, lahko vlada za posamezno vodno telo določi, da se:

1. podaljšajo roki za doseganje ciljev, ker njihovo doseganje v določenem času ni mogoče zaradi razlogov, povezanih s tehnično izvedljivostjo ali nesorazmerno visokimi stroški ali naravnimi pogoji,

2. ne dosežejo določeni cilji, če je vodno telo zaradi človekove dejavnosti ali zaradi naravnih pogojev tako močno spremenjeno, da bi bilo doseganje ciljev neizvedljivo ali povezano z nesorazmerno visokimi stroški.

(2) Vlada lahko za posamezno vodno telo določi, da se cilj doseganja dobrega stanja ali dobrega ekološkega potenciala vodnih teles začasno ne doseže, če je prišlo do poslabšanja stanja zaradi naravne nesreče ali višje sile, ki ju ni bilo mogoče predvideti.

(3) Vlada lahko za posamezno vodno telo določi, da se cilj doseganja dobrega stanja ali dobrega ekološkega potenciala vodnih teles ne doseže, če je do poslabšanja prišlo zaradi fizičnih sprememb vodnega telesa zaradi nove človekove dejavnosti.

(4) Določitev izjem za posamezno vodno telo ne sme ogroziti doseganja ciljev, ki se nanašajo na dobro stanje ali dober ekološki potencial voda na drugih vodnih telesih znotraj istega vodnega območja, za katere izjema ni določena.

57. člen (program ukrepov)

(1) Za izvedbo ciljev, opredeljenih v nacionalnem programu in načrtih upravljanja voda na vodnih območjih, vlada sprejme program ukrepov.

(2) V programu ukrepov iz prejšnjega odstavka se prikažejo temeljni ukrepi, ki so potrebni za dosego ciljev v zvezi z varstvom, urejanjem in rabo voda.

(3) Temeljni ukrepi iz prejšnjega odstavka so zlasti:

1. Ukrepi, ki se nanašajo na varstvo voda:

1.1. ukrepi, ki so določeni po tem zakonu in na njegovi podlagi izdanih izvršilnih predpisih,

1.2. ukrepi, ki so določeni v predpisih o varstvu okolja in ohranjanju narave,

1.3. ukrepi, ki so določeni v predpisih o ribištvu,

1.4. ukrepi, ki zagotavljajo ustrezno kakovost vode, namenjene oskrbi s pitno vodo.

2. Ukrepi, ki se nanašajo na urejanje voda:

2.1. ukrepi, ki se nanašajo na ohranjanje in uravnavanje vodnih količin,

2.2. ukrepi, ki se nanašajo na varstvo pred škodljivim delovanjem voda,

2.3. ukrepi, ki se nanašajo na vzdrževanje voda,

2.4. določitev obsega gradnje vodne infrastrukture.

3. Ukrepi, ki se nanašajo na rabo voda:

3.1. ukrepi, ki se nanašajo na dovoljevanje rabe vode,

3.2. ukrepi, ki nanašajo na povračila stroškov za rabo vode,

3.3. ukrepi za spodbujanje trajnostne rabe vode.

(4) Program ukrepov lahko vsebuje tudi dopolnilne ukrepe, če so potrebni zaradi doseganja dobrega stanja voda, nanašajo pa se zlasti na sprejemanje dogovorov o zmanjšanju obremenjevanja voda, na spodbujanje smotrne rabe voda ter na izobraževanje in na raziskovanje vprašanj, ki se nanašajo na varstvo voda.

(5) V programu ukrepov se določijo tudi prioritete izvajanja posameznih ukrepov iz 2. točke tretjega odstavka tega člena.

(6) Če se na podlagi monitoringa ali drugih podatkov ugotovi, da cilji iz nacionalnega programa in načrtov upravljanja za posamezno vodno telo ne bodo doseženi, ministrstvo ugotovi razloge, pregleda in preuči izdana dovoljenja in koncesije, pregleda in prilagodi programe monitoringa ter predlaga, da vlada sprejme dodatne ukrepe, vključno z določitvijo strožjih mejnih vrednosti za obremenjevanje in obremenjenost voda.

(7) Program ukrepov se pripravi z upoštevanjem analize stroškovne učinkovitosti.

(8) Program ukrepov vlada vsakih šest let pregleda in po potrebi dopolni.

(9) Novi ali spremenjeni ukrepi se morajo začeti izvajati najpozneje v treh letih od njihove določitve.

(10) Vlada o izvajanju ukrepov vsaki dve leti poroča državnemu zboru.

58. člen (sodelovanje javnosti)

(1) Pripravlavec načrta iz 55. člena tega zakona z javnim naznanilom v svetovnem spletu in v enem izmed dnevnih časopisov, ki pokriva celotno območje države, obvesti javnost o začetku priprave posameznega načrta najmanj tri leta pred začetkom obdobja, na katerega se nanaša načrt.

(2) V okviru obvestil iz prejšnjega odstavka pripravljavec načrta povabi k sodelovanju javnost, predstavi okvirno vsebino in terminski plan priprave in sprejema posameznega načrta.

(3) Zainteresirane osebe v enem letu od obvestila iz prejšnjega odstavka posredujejo pripravljavcu načrta pisne predloge, mnenja in pobude, ki se nanašajo na vprašanja upravljanja z vodami na posameznem vodnem območju.

(4) V skladu s terminskim planom iz drugega odstavka tega člena pripravljavec načrta najmanj dve leti pred začetkom obdobja, na katerega se nanaša načrt, predstavi zainteresirani javnosti vmesno poročilo o poteku priprave načrta, ki vsebuje zlasti opis pomembnejših vprašanj upravljanja z vodami.

(5) Pripravlavec načrta zagotovi javno objavo osnutka načrta najmanj eno leto pred začetkom obdobja, na katerega se načrt nanaša.

(6) Zainteresirane osebe lahko posredujejo pripravljavcu načrta pisne pripombe na osnutek načrta v šestih mesecih po njegovi objavi.

(7) Pripravlavec načrta v treh mesecih po prejemu pripomb iz prejšnjega odstavka pripravi poročilo o tem, v kolikšni meri in na kakšen način je upošteval pripombe. Poročilo je sestavni del načrta.

(8) Pripravlavec načrta mora zainteresiranim osebam na njihovo zahtevo omogočiti vpogled v dokumente, na podlagi katerih je izdelal osnutek načrta.

(9) Po zaključku postopkov iz prejšnjih odstavkov pripravljavec načrta pripravi njegov predlog.

59. člen (sprejem)

(1) Načrt upravljanja voda na vodnih območjih sprejme vlada z uredbo vsakih šest let.

(2) Sprejeti načrti se objavijo tako, da so dostopni javnosti.

2.2.1.a Načrt upravljanja z morskim okoljem

59.a člen (načrt upravljanja z morskim okoljem)

(1) Za izvedbo programa iz 54. člena tega zakona vlada sprejme načrt upravljanja z morskim okoljem.

(2) Načrt upravljanja z morskim okoljem vsebuje predvsem:

1. navedbo organa, pristojnega za pripravo in izvajanje načrta upravljanja z morskim okoljem,
2. začetno presojo morskih voda na podlagi obstoječih podatkov,
3. določitev vrst značilnosti za dobro okoljsko stanje,
4. celovit sklop okoljskih ciljnih vrednosti in s tem povezanih kazalnikov,
5. usklajene programe spremljanja za stalno presojo okoljskega stanja,
6. ukrepe, ki jih je treba sprejeti za doseganje ali ohranitev dobrega okoljskega stanja morskega okolja.

(3) Podrobnejšo vsebino načrta upravljanja z morskim okoljem, način priprave in časovnice za pripravo posameznih vsebin določi vlada.

2.2.2. Podrobnejši programi in načrti upravljanja voda

60. člen

(podrobnejši programi in načrti upravljanja voda)

(1) Načrti iz 55. in 59.a člena tega zakona se lahko dopolnijo s podrobnejšimi programi in načrti upravljanja voda za porečje, povodje ali njegov del, za posamezne tipe voda ali za posamezna vprašanja upravljanja voda.

(2) Podrobnejši programi in načrti upravljanja voda morajo biti skladni z načrti iz 55. in 59.a člena tega zakona.

(3) Podrobnejši načrti upravljanja voda se pripravijo ob smiselni uporabi določb 58. člena tega zakona.

(4) Podrobnejše načrte upravljanja voda sprejme vlada ob smiselni uporabi predpisa iz petega odstavka 55. člena tega zakona.

60.a člen

(podrobnejši načrt zmanjševanja ogroženosti pred poplavami)

(1) Podrobnejši načrti zmanjševanja ogroženosti pred poplavami se pripravi za celotno območje Republike Slovenije ali za posamezna povodja in porečja na podlagi predhodne ocene stanja poplavne ogroženosti in določitve območij poplavne ogroženosti.

(2) V programu ukrepov, ki je del podrobnejšega načrta zmanjševanja ogroženosti pred poplavami, se cilje za zmanjšanje poplavne ogroženosti posameznih poplavnih območij preveri z analizo stroškovne učinkovitosti.

(3) Podrobnejšo vsebino, način priprave in časovnice za pripravo posameznih vsebin načrta zmanjševanja ogroženosti pred poplavami določi vlada.

2.3. Povezanost načrtov upravljanja z vodami s prostorskimi akti

61. člen

(povezanost s prostorskimi akti)

(1) V prostorskih aktih, ki bi lahko vplivali na varstvo voda, njihovo urejanje in rabo, se prikažejo varstvena in ogrožena območja po določbah tega zakona.

(2) Pripravljalavec prostorskih aktov mora pri njihovi pripravi upoštevati pravni režim, ki se nanaša na posege v prostor na območjih iz prejšnjega odstavka.

(3) Pripravljalavec prostorskih aktov mora v postopku njihove priprave izbrati rabe, ki so v skladu z možnimi rabami, in upoštevati omejitve ali pogoje iz 3. točke drugega odstavka 55. člena tega zakona.

(4) Pripravljalavec prostorskih aktov mora v postopku njihove priprave določiti posege v prostor, ki se nanašajo na graditev vodne infrastrukture in so predvideni v načrtih upravljanja voda.

(5) Na osnutek prostorskega akta poda ministrstvo smernice k načrtovanim prostorskim ureditvam v skladu s predpisi o prostorskem načrtovanju.

(6) Ministrstvo poda mnenje v skladu s predpisi o prostorskem načrtovanju, s katerim ugotovi ali so bile podane

smernice upoštevane.

(7) V primeru, da se območja iz prvega odstavka tega člena ali pravni režimi na njih spremenijo ali določijo na novo z akti iz 74., 77. in 83. člena tega zakona po izdaji prostorskega akta, se do njune uskladitve za posege v prostor uporabljajo določbe aktov iz 74., 77. in 83. člena tega zakona.

3. Varstvo voda in vodnih ter obvodnih ekosistemov

3.1. Razvrščanje vodnih teles površinskih in podzemnih voda

62. člen

(razvrščanje vodnih teles površinskih voda)

- (1) Zaradi varstva in izboljšanja kakovosti voda se vodna telesa površinskih voda glede na njihovo ekološko in kemijsko stanje razvrstijo v razrede.
- (2) Parametri ekološkega in kemijskega stanja iz prejšnjega odstavka se določijo s predpisi o varstvu okolja.
- (3) Na podlagi predpisa iz prejšnjega odstavka minister razvrsti vodna telesa površinskih voda v razrede iz prvega odstavka tega člena.
- (4) Razvrstitev vodnih teles se prikaže v načrtih upravljanja z vodami.

63. člen

(razvrščanje vodnih teles podzemnih voda)

- (1) Zaradi varstva in izboljšanja kakovosti podzemnih voda se vodna telesa podzemnih voda glede na njihovo količinsko in kemijsko stanje razvrstijo v razrede.
- (2) Parametri količinskega in kemijskega stanja iz prejšnjega odstavka se določijo s predpisi o varstvu okolja.
- (3) Na podlagi predpisa iz prejšnjega odstavka minister razvrsti vodna telesa podzemnih voda v razrede iz prvega odstavka tega člena.
- (4) Razvrstitev vodnih teles se prikaže v načrtih upravljanja z vodami.

3.2. Prepovedi in omejitve

64. člen

(odvajanje odpadnih voda)

- (1) Odvajanje odpadnih voda in oddajanje toplote v površinske vode in odvzem toplote iz površinskih voda je dovoljeno samo na način in pod pogoji, ki jih določa ta zakon in predpisi na področju varstva okolja.
- (2) Neposredno odvajanje odpadnih voda v podzemne vode je prepovedano. Posredno odvajanje odpadnih voda ter oddajanje toplote v podzemne vode in odvzem toplote iz podzemnih voda je dovoljeno samo na način in pod pogoji, ki jih določa ta zakon in predpisi na področju varstva okolja.
- (3) Odvajanje odpadnih voda v naravna jezera, ribnike, mlake in druge naravne vodne zbiralnike, ki imajo stalen ali občasen pritok ali odtok celinskih ali podzemnih voda, in v vodne zbiralnike, ki so nastali zaradi odvzema ali izkoriščanja mineralnih surovin ali drugih podobnih posegov, in so v stiku s podzemno vodo, je prepovedano.
- (4) V naravnih jezerih, ribnikih, mlakah in drugih naravnih vodnih zbiralnikih, ki imajo stalen ali občasen pritok ali odtok celinskih ali podzemnih voda, je prepovedana takšna raba voda, ki bi lahko poslabšala njihovo ekološko ali kemijsko stanje.

65. člen

(prepoved gnojenja in uporabe sredstev za varstvo rastlin)

Prepovedano je gnojenje ali uporaba sredstev za varstvo rastlin na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini 15 metrov od meje brega voda 1. reda, in pet metrov od meje brega voda 2. reda.

66. člen
(ravnanja pri plovbi, ki se nanašajo na onesnaževanje voda)

(1) Po celinskih vodah je prepovedan prevoz tovora in vožnja s plovili na motorni pogon, razen za potrebe izvajanja javnih služb po tem zakonu, varstva voda, izvrševanja vodnih pravic, reševanja ljudi, živali in premoženja, izvajanja nalog policije ter zaradi obrambe države.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko vlada določi posamezne celinske vode ali njihove dele, na katerih je prevoz tovora in uporaba plovil iz prejšnjega odstavka dovoljena, pri čemer upošteva omogočanje splošne rabe voda, njihovo varstvo pred onesnaženjem ter ohranjanje naravnega ravnovesja v vodnih in obvodnih ekosistemih.

(3) Varstvo voda pred onesnaževanjem morja s plovil se ureja skladno s predpisi na področju pomorskega prometa.

(4) Odpadne vode, ki nastanejo na plovilih, je prepovedano odvajati v vode neposredno iz plovil, razen neonesnaženih hladilnih voda.

67. člen
(prepoved pranja)

V površinskih vodah ter na vodnem in priobalnem zemljišču je prepovedano pranje vseh vozil in drugih strojev ali naprav.

68. člen
(odlaganje ali odmetavanje snovi ali predmetov)

(1) V vode je prepovedano izlirati, odlagati ali odmetavati:

1. snovi ali predmete, ki zaradi svoje oblike, fizikalnih, kemijskih ali bioloških lastnosti, količine ali drugih lastnosti lahko ogrožajo življenje in zdravje ljudi, vodnih ali obvodnih organizmov, ovirajo pretok voda ali ogrožajo vodne objekte in naprave,
2. odpadke.

(2) Na vodnem in priobalnem zemljišču je prepovedano:

1. odlaganje ali pretovarjanje nevarnih snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
2. odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
3. odlaganje odpadkov.

69. člen
(uporaba nevarnih snovi)

(1) Minister lahko za objekte ali naprave iz 37. člena tega zakona predpiše posebne tehnične pogoje, ki se nanašajo na proizvodnjo, rabo, skladiščenje, pretovor ali prevoz nevarnih snovi.

(2) Gradnja objekta in naprave, ki je namenjena proizvodnji, v katero so vključene nevarne snovi in za katero je v skladu s predpisi na področju varstva okolja treba pridobiti okoljevarstveno soglasje, ter objekta in naprave za odlaganje odpadkov, je na vodovarstvenem območju prepovedana.

(3) Prevoz in pretovor nevarnih snovi na morju se ureja skladno s predpisi na področju prevoza nevarnega blaga in pomorskega prometa.

70. člen
(dolžnosti oseb)

Vsako izlivanje, odmetavanje ali odlaganje nevarnih ali škodljivih snovi v vode, na vodno ali priobalno zemljišče ali na zemljišče v varstvenem območju, je povzročitelj ali oseba, ki te dogodke opazi, dolžna

nemudoma prijaviti centru za obveščanje, skladno s predpisi na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, pristojni inšpekciji ali policiji in storiti vse, kar je v njegovi moči, da so posledice za okolje čim manjše.

71. člen (ekološko sprejemljivi pretok)

(1) Pri posebni rabi površinskih voda, zaradi katere bi se lahko zmanjšal njen pretok ali znižala gladina ali poslabšalo stanje voda, mora biti v vseh letnih obdobjih zagotovljen ekološko sprejemljivi pretok ali gladina površinske vode (v nadaljnjem besedilu: ekološko sprejemljivi pretok).

(2) Ekološko sprejemljivi pretok je tista količina vode, ki ob dovoljeni rabi ne poslabšuje stanja vode oziroma ne preprečuje njenega izboljšanja ter ohranja zgradbo in delovanje vodnega in obvodnega ekosistema.

(3) Ekološko sprejemljivi pretok ter način njegovega spremljanja in poročanja se določita v vodnem dovoljenju oziroma v koncesijskem aktu na podlagi kriterijev, ki jih predpiše vlada.

(4) Imetnik vodne pravice mora zagotavljati spremljanje ekološko sprejemljivega pretoka.

72. člen (odvzemanje naplavin)

(1) Odvzemanje naplavin je dovoljeno le v obsegu in na način, ki bistveno ne spreminja naravnih procesov, ne ruši naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ali ne pospešuje škodljivega delovanja voda.

(2) Naplavine se lahko odvezajo zaradi urejanja voda v okviru:

- izvajanja javne službe vzdrževanja vodnih in priobalnih zemljišč,
- posebne rabe vodnega ali morskega dobra iz vodnih objektov in naprav, namenjenih zadrževanju naplavin, ali
- z območij, namenjenih odvzemanju naplavin, v okviru posebne rabe iz 5. točke prvega odstavka 136. člena tega zakona.

(3) Izvajalec javne službe iz prejšnjega odstavka pripravi letni program odvzemanja in uporabe naplavin, ki ga potrdi ministrstvo. Odstranjevanje plavja in odvzemanje naplavin je treba prednostno in redno zagotoviti na prodnih zadrževalnikih.

(4) Za del naplavin, ki se uporabi za vgradnjo v vodno infrastrukturo, se ne plačuje vodnega povračila.

(5) Izvajalec javne službe iz tretjega odstavka tega člena mora del naplavin, ki jih odvzame na podlagi potrjenega programa iz tretjega odstavka tega člena, odstopiti izvajalcu druge državne ali lokalne javne službe na njegovo zahtevo za namen izvajanja njegove javne službe proti plačilu stroškov odvzema naplavin. Preostale naplavine lahko izvajalec javne službe iz tega odstavka uporabi za lastne potrebe, jih proda ali v skladu s predpisi in na lastne stroške poskrbi za njihovo odložitve. Za prodane naplavine mora izvajalec javne službe iz tega odstavka plačati vodno povračilo in plačilo za vodno pravico v višini in na način, ki velja za plačilo za vodno pravico za odvzem naplavin.

73. člen (varstvo somornice)

(1) Pri vseh posegih v vodno telo somornice je treba v okviru naravnih možnosti vodotoka zagotoviti ohranitev ekosistema somornice.

(2) Vodno telo somornice obsega rečna ustja, kjer prevladuje izrazito mešanje celinskih voda in morja.

(3) Vodno telo somornice se prikaže v načrtu upravljanja z vodami.

3.3. Varstvena območja

3.3.1. Vodovarstveno območje

74. člen
(vodovarstveno območje)

- (1) Da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali na njeno količino, vlada določi vodovarstveno območje.
- (2) Vlada lahko na predlog imetnika vodne pravice za proizvodnjo pijač zavaruje tudi podzemno vodno telo, ki se uporablja za odvzem mineralne, termalne, termomineralne ali druge podzemne vode za proizvodnjo pijač.
- (3) Zaradi različne stopnje varovanja se v vodovarstvenem območju lahko oblikujejo notranja območja z različnimi stopnjami varovanja.
- (4) V aktu iz prvega odstavka tega člena se določi zlasti:
 1. meje vodovarstvenega območja,
 2. meje notranjih območij,
 3. ukrepe, prepovedi in omejitve na vodovarstvenem območju in posameznih notranjih območjih (v nadaljnjem besedilu: vodovarstveni režim),
 4. vrsta rabe vodnega telesa,
 5. navedbo lokalne skupnosti, če je vodno telo namenjeno oskrbi prebivalstva s pitno vodo,
 6. nadzor nad izvajanjem predpisanega režima.
- (5) Vodovarstveno območje se prikaže v načrtu upravljanja z vodami.
- (6) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, predpiše podrobnejše kriterije za določitev vodovarstvenega območja.

75. člen
(prostorski akt države)

- (1) Lokalna skupnost, v kateri je določeno vodovarstveno območje, pa je z aktom iz prejšnjega člena vodno telo namenjeno za oskrbo s pitno vodo tudi v drugi lokalni skupnosti, mora s prostorskimi akti zagotoviti možnost gradnje objektov in naprav za izvajanje oskrbe s pitno vodo na območju te lokalne skupnosti.
- (2) Če lokalna skupnost ne sprejme prostorskega akta iz prejšnjega odstavka, sprejme prostorski akt, s katerim se zagotovi možnost gradnje objektov in naprav iz prejšnjega odstavka vlada, na stroške te lokalne skupnosti.
- (3) Prostorski akt iz prejšnjega odstavka se nanaša na objekte in naprave, ki so potrebni za oskrbo s pitno vodo v drugi lokalni skupnosti, njihova gradnja pa bo potekala na območju lokalne skupnosti, v kateri se nahaja vodovarstveno območje iz prvega odstavka tega člena.

76. člen
(vodovarstveni režim)

- (1) Na vodovarstvenem območju se lahko omejijo ali prepovejo dejavnosti, ki bi lahko ogrozile količinsko ali kakovostno stanje vodnih virov, ali zaveže lastnike ali druge posestnike zemljišč na vodovarstvenem območju, da izvršijo ali dopustijo izvršitev ukrepov, s katerimi se zavaruje količina ali kakovost vodnih virov.
- (2) Omejitve iz prejšnjega odstavka se nanašajo na:
 1. prepoved ali določitev posebnih pogojev pri posegih v prostor,
 2. prepoved ali omejitev opravljanja dejavnosti,
 3. prepoved ali omejitev pri prevozu blaga ali ljudi.
- (3) Lastninska pravica na zemljišču, ki je na območju vodovarstvenega območja za javno oskrbo s pitno vodo, se lahko po predpisih o razlastitvi odvzame ali omeji, če ni mogoče doseči zavarovanja količin in kakovosti vodnih virov z omejitvami in prepovedmi iz prejšnjega odstavka.

3.3.2. Kopalne vode

77. člen
(kopalne vode)

- (1) Kopalno območje je območje kopalne vode, kjer se kopa ali se pričakuje, da se bo kopalo veliko število ljudi in kopanje ni trajno prepovedano ali trajno odsvetovano, s pripadajočim priobalnim zemljiščem.
- (2) Naravno kopališče je območje kopalne vode, kjer se kopanje izvaja kot neposredna raba vode za dejavnost kopališč in v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred utopitvami, vključno s pripadajočo infrastrukturo.
- (3) Kopalne vode so vode, kjer se kopa ali se pričakuje, da se bo kopalo veliko število ljudi, ali se kopanje izvaja kot neposredna raba vode za dejavnost kopališč, pa kopanje ni trajno prepovedano ali trajno odsvetovano.
- (4) Vlada določi kopalne vode ter vrste in način izvajanja nalog upravljanja kakovosti kopalnih voda.
- (5) Merila za vrednotenje kakovosti kopalnih voda in razvrščanje teh voda po kakovosti, obveznost in način izvajanja monitoringa kopalnih voda so določena s predpisi o varstvu okolja.
- (6) Na kopalnem območju ali naravnem kopališču ni dovoljeno postavljati stalnih ali začasnih objektov ali drugih ovir, ki bi preprečevale prost prehod ob vodnem ali morskem dobru.
- (7) Minister predpiše podrobnejša merila za ugotavljanje kopalnih voda, ki se nanašajo zlasti na:
 - ustreznost vodnega telesa glede na predpisane parametre,
 - število kopalcev na kopalnem območju in
 - obstoječo posebno in splošno rabo vode na tem območju.

77.a člen
(varstvena območja in varstveni režim kopalnih voda)

- (1) Z namenom zavarovanja kopalnih voda pred onesnaženjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na kakovost kopalne vode, lahko vlada določi varstvena območja kopalnih voda.
- (2) Na območjih iz prejšnjega odstavka se lahko omejijo ali prepovejo dejavnosti, ki bi lahko ogrozile ustrezno kakovost kopalne vode, ali naloži lastniku ali drugemu posestniku zemljišč na varstvenem območju kopalnih voda, da izvršijo ali dopustijo izvršitev ukrepov, s katerimi se zavaruje kakovost kopalnih voda.
- (3) Omejitve in prepovedi iz prejšnjega odstavka se nanašajo na:
 1. prepoved ali določitev posebnih pogojev pri posegih v prostor,
 2. prepoved ali omejitev opravljanja dejavnosti,
 3. prepoved ali omejitev pri prevozu blaga ali ljudi.
- (4) Lastninska pravica na zemljišču, ki je na območju varstvenega območja kopalnih voda, se lahko po predpisih o razlastitvi odvzame ali omeji, če ni mogoče doseči zavarovanja kakovosti kopalne vode z omejitvami in s prepovedmi iz prejšnjega odstavka.

3.3.3. Označevanje

78. člen
(označevanje varstvenih območij)

- (1) Vodovarstveno območje, kopalno območje in naravno kopališče morajo biti označeni.
- (2) Izvajalec obvezne lokalne javne službe oskrbe s pitno vodo označi območje zajetja pitne vode in pripravi načrt postavitve ustreznega prometnega znaka na notranjih vodovarstvenih območjih. Imetnik vodne pravice lahko označi vodovarstveno območje, določeno za rabo termalne, mineralne, termomineralne ali druge podzemne vode za proizvodnjo pijač.
- (3) Označevanje kopalnih voda zagotovi lokalna skupnost oziroma imetnik vodne pravice za neposredno rabo kopalne vode za dejavnost kopališč.
- (4) Minister predpiše način označevanja območij iz prejšnjih odstavkov.

3.3.4. Nadomestna zemljišča in nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti

79. člen

(nadomestna zemljišča in nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti)

- (1) Lastniku ali drugemu posestniku, ki je nosilec kmetijskega gospodarstva, ki ima zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima zmanjšan dohodek iz kmetijske dejavnosti, se zagotovi nadomestno zemljišče, če je zmanjšanje tega dohodka posledica prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima, ki so strožji od ukrepov, ki veljajo za izvajanje kmetijske dejavnosti na primerljivih zemljiščih zunaj vodovarstvenega območja.
- (2) Nadomestna zemljišča za primere iz prejšnjega odstavka zagotavljajo upravljavci z vodnimi zemljišči, ki jim je prenehal status naravnega vodnega javnega dobra, priobalnimi in kmetijskimi zemljišči v državni lasti.
- (3) Če upravljavec iz prejšnjega odstavka ne more zagotoviti nadomestnega zemljišča, je oseba iz prvega odstavka tega člena upravičena do nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti.
- (4) Oseba iz prvega odstavka tega člena ni upravičena do nadomestnega zemljišča oziroma nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti, če za enak ukrep že prejema nadomestilo, subvencijo ali drugo plačilo na podlagi drugega naslova.
- (5) Nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti ne vključuje izgubljenega dobička, ki bi ga bilo šele mogoče pričakovati.
- (6) Zavezanec za izplačilo nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti je izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo.
- (7) Način izplačevanja, vrsta ukrepa in višina nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti ter nadzor nad izvajanjem ukrepa, za katerega se izplačuje nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti, se uredijo s pogodbo med zavezancem in upravičencem.
- (8) Vlada s predpisom določi vrste ukrepov, za katere se lahko izplačajo nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti, način izplačevanja in merila za izračun višine nadomestil za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti.

79.a člen

(odškodnina)

Lastniki zemljišč, ki jim je raba zemljišč onemogočena ali omejena zaradi vodovarstvenega režima, določenega zaradi rabe termalne, mineralne, termomineralne ali druge podzemne vode za proizvodnjo pijač, so upravičeni do odškodnine. Zavezanec za izplačilo odškodnine je imetnik vodne pravice.

3.3.5. Varstveno območje površinskih voda

79.b člen

(varstveno območje površinskih voda)

- (1) Z namenom zavarovanja površinske vode pred onesnaženjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na kakovost površinske vode, lahko vlada določi varstvena območja na priobalnih zemljiščih in na vplivnem območju površinskih voda.
- (2) Na območjih iz prejšnjega odstavka se lahko omejijo ali prepovejo dejavnosti, ki bi lahko ogrozile ustrezno kakovost površinske vode, ali naloži lastnikom ali drugim posestnikom zemljišč na tem območju, da izvršijo ali dopustijo izvršitev ukrepov, s katerimi se zavaruje kakovost površinskih voda.
- (3) Omejitve in prepovedi iz prejšnjega odstavka se nanašajo na:
 1. prepoved ali določitev posebnih pogojev pri posegih v prostor,
 2. prepoved ali omejitev opravljanja dejavnosti,
 3. prepoved ali omejitev pri prevozu blaga ali ljudi.

(4) Lastninska pravica na zemljišču, ki je na območju varstvenega območja površinskih voda, se lahko po predpisih o razlastitvi odvzame ali omeji, če ni mogoče doseči zavarovanja kakovosti površinske vode z omejitvami in s prepovedmi iz prejšnjega odstavka.

(5) Če je na istem območju določenih več varstvenih režimov ali režimov na ogroženem območju po tem zakonu, se uporablja tisti režim, ki je strožji.

(6) V okviru varstvenega režima ali režima na ogroženem območju se lahko zahteva izdelava analize tveganja, s katero se ugotovi stopnjo tveganja za onesnaženje ali druge vrste obremenjevanja oziroma ogroženost, če je to določeno za posamezne posege z akti, s katerimi so določeni varstveni režimi in ogrožena območja po tem zakonu.

(7) Minister predpiše podrobnejša merila za izdelavo analize tveganja iz prejšnjega odstavka.

4. Urejanje voda

80. člen (urejanje voda)

(1) Urejanje voda obsega skrb za:

1. ohranjanje in uravnavanje vodnih količin,
2. varstvo pred škodljivim delovanjem voda,
3. vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč,
4. skrb za hidromorfološko stanje vodnega režima.

(2) Posegi zaradi urejanja voda morajo biti načrtovani in izvedeni tako, da bistveno ne poslabšajo lastnosti vodnega režima in bistveno ne porušijo naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov.

4.1. Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin

81. člen (vodne količine)

(1) Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin obsega izvajanje ukrepov, da se zagotovi količinska, časovna in prostorska razporeditev vode, ki je potrebna za oskrbo prebivalstva s pitno vodo, obstoj vodnih in obvodnih ekosistemov in za izvajanje vodnih pravic.

(2) Ukrepi iz prejšnjega odstavka obsegajo tudi bogatenje vodnih teles v času nizkih stanj voda.

(3) Obratovanje in vzdrževanje vodne infrastrukture, namenjene ohranjanju in uravnavanju vodnih količin, je obvezna državna gospodarska javna služba.

(4) Minister podrobneje predpiše vrste in obseg nalog, ki se izvajajo v okviru javne službe iz prejšnjega odstavka.

4.2. Varstvo pred škodljivim delovanjem voda

82. člen (opredelitev)

(1) Varstvo pred škodljivim delovanjem voda obsega izvajanje ukrepov, s katerimi se zmanjšuje ali preprečuje ogroženost pred škodljivim delovanjem voda in odpravlja posledice njihovega škodljivega delovanja.

(2) Varstvo pred škodljivim delovanjem voda se nanaša na varstvo pred:

1. poplavamami,
2. površinsko, globinsko in bočno erozijo celinskih voda,
3. erozijo morja,
4. zemeljskimi in hribinskimi plazovi,

5. delovanjem snežnih plazov,
6. ledom na celinskih vodah.

(3) Poleg varstva iz prejšnjega odstavka obsega varstvo pred škodljivim delovanjem voda tudi ukrepe v primeru izrednega onesaženja voda in ukrepe v zvezi z odpravo njegovih posledic.

4.2.1. Ogrožena območja

83. člen
(ogrožena območja)

(1) Zaradi zagotavljanja varstva pred škodljivim delovanjem voda se določi območje, ki je ogroženo zaradi:

1. poplav (v nadaljnjem besedilu: poplavno območje),
2. erozije celinskih voda in morja (v nadaljnjem besedilu: erozijsko območje),
3. zemeljskih ali hribinskih plazov (v nadaljnjem besedilu: plazljivo območje) in
4. snežnih plazov (v nadaljnjem besedilu: plazovito območje).

(2) Območje iz prejšnjega odstavka (v nadaljnjem besedilu: ogroženo območje) določi vlada, ob upoštevanju naravnih možnosti, da pride do škodljivega delovanja voda, števila potencialno ogroženih prebivalcev in velikosti možne škode na objektih, zemljiščih in premoženju.

(3) Zaradi varstva pred škodljivim delovanjem voda se zemljišče na ogroženem območju lahko razvrsti v razrede glede na stopnjo ogroženosti.

(4) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, podrobneje predpiše metodologijo za določanje ogroženih območij in način razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti.

4.2.2. Prepovedi, omejitve in zapovedi

84. člen
(splošne prepovedi)

Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

1. ogrožali stabilnost vodnih ali priobalnih zemljišč,
2. zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
3. ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
4. onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

85. člen
(pogoji za posege na ogroženem območju)

(1) Na ogroženem območju je pri izvajanju dejavnosti ali poseganju v prostor treba upoštevati določbe tega zakona.

(2) Pogoje in omejitve za izvajanje dejavnosti ali poseganje v prostor na ogroženem območju predpiše vlada, ob upoštevanju določb drugega odstavka 86. člena, drugega odstavka 87. člena, drugega in tretjega odstavka 88. člena in drugega odstavka 89. člena tega zakona, podrobneje pa se določijo v vodnem soglasju.

86. člen
(poplavno območje)

(1) Za poplavno območje se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča.

(2) Na poplavnem območju so prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna ali priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

(3) Zaradi varstva pred poplavami se v predpisu iz drugega odstavka 85. člena tega zakona določijo podrobnejši pogoji za posege v prostor ali izvajanje dejavnosti iz prejšnjega odstavka.

87. člen
(erozijsko območje)

(1) Za erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske ali bočne erozije vode in sicer zemljišča, ki so:

1. izvori plavin (erozijska žarišča),
2. pod vplivom hudournih voda (povirja),
3. sestavljena iz kamnin, podvrženih preperevanju,
4. pod vplivom valovanja morja (klifi).

(2) Na erozijskem območju je prepovedano:

1. poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
2. ogoljevanje površin,
3. krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
4. zasipavanje izvirov,
5. nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
6. omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
7. odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
8. zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
9. odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
10. vlačenje lesa.

(3) Zaradi varstva pred škodljivim delovanjem hudourniških voda se v predpisu iz drugega odstavka 85. člena tega zakona določijo podrobnejši pogoji za posege v prostor ali izvajanje dejavnosti iz prejšnjega odstavka.

88. člen
(plazljivo območje)

(1) Za plazljivo območje se določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev.

(2) Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča.

(3) Na območju iz prejšnjega odstavka je prepovedano:

1. zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
2. poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
3. izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
4. krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

(4) Zaradi varstva pred zemeljskimi in hribinskimi plazovi se v predpisu iz drugega odstavka 85. člena tega zakona določijo podrobnejši pogoji za posege v prostor ali izvajanje dejavnosti iz prejšnjega odstavka.

89. člen
(plazovito območje)

(1) Za plazovito območje se določijo zemljišča, kjer zaradi klimatskih in topografskih razlogov redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstoja velika verjetnost, da se pojavijo.

(2) Na plazovitem območju je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov iz ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča.

(3) Zaradi varstva pred snežnimi plazovi se v predpisu iz drugega odstavka 85. člena tega zakona določijo podrobnejši pogoji za posege v prostor ali izvajanje dejavnosti iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo predvsem na pospeševanje gojenja gozdnih sestojev, ki omejujejo plazenje snega in izvedbo varovalnih ukrepov za trajno varovanje objektov ali naprav pred snežnimi plazovi.

4.2.3. Naloge države in lokalne skupnosti v zvezi z varstvom pred škodljivim delovanjem voda

90. člen
(ukrepi za varstvo pred škodljivim delovanjem)

- (1) Zaradi varstva pred škodljivim delovanjem voda država in lokalne skupnosti zagotavljajo na ogroženem območju načrtovanje, gradnjo in upravljanje vodne infrastrukture, zlasti visokovodnih nasipov, zadrževalnikov, prodnih pregrad, objektov za stabilizacijo dna in brežin, črpališč in odvajanje zalednih voda.
- (2) Ukrepi iz prejšnjega odstavka se lahko izvajajo tudi izven ogroženega območja, če se z njimi poveča varnost pred škodljivim delovanjem voda.
- (3) Ukrepi iz prejšnjih odstavkov se določijo v podrobnejših načrtih upravljanja voda.
- (4) Ukrepi iz prejšnjih odstavkov morajo biti načrtovani in izvedeni tako, da ne ogrožajo varstva pred škodljivim delovanjem voda dolvodno.

91. člen
(obseg varstva pred škodljivim delovanjem voda)

- (1) Država skrbi za varstvo ljudi, okolja, gospodarskih dejavnosti in kulturne dediščine pred škodljivim delovanjem voda.
- (2) Obseg varstva pred škodljivim delovanjem voda in potrebni ukrepi se določijo v načrtih upravljanja z vodami.
- (3) Pri določitvi obsega varstva iz prejšnjega odstavka se upoštevajo zlasti:
 1. velikost naselja, pomen infrastrukture, kulturne dediščine ali zemljišča,
 2. naravne in socialne razmere, na območju, ki ga je treba varovati,
 3. potrebni ukrepi za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, vključno z oceno njihove izvedljivosti, višino stroškov ter posledicami za naravno ravnovesje,
 4. občutljivost vodnega telesa zaradi možnosti nenadnega onesaženja.
- (4) Varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ki presega obseg varstva iz drugega odstavka tega člena, lahko zagotavlja lokalna skupnost sama ali skupaj z drugimi pravnimi ali fizičnimi osebami, ob soglasju ministrstva.
- (5) Ministrstvo lahko soglasje iz prejšnjega odstavka odreče, če bi poseg, ki je potreben za povečanje varstva, bistveno ogrozil vodni režim ali naravno ravnovesje vodnih ali obvodnih ekosistemov ali ogrozil varstvo pred škodljivim delovanjem voda dolvodno.
- (6) Če se varstvo iz tretjega odstavka tega člena zagotavlja tako, da se povečajo objekti vodne infrastrukture iz prvega odstavka tega člena, je lastnik vodne infrastrukture lahko samo država, razmerja med državo in drugimi osebami glede upravljanja, obratovanja in vzdrževanja vodne infrastrukture pa se uredijo s pogodbo, pri čemer se upošteva delež vloženih sredstev.

92. člen
(varstvo pred padavinskimi vodami)

- (1) Lokalna skupnost skrbi za varstvo pred škodljivim delovanjem padavinskih voda v ureditvenih območjih naselij.
- (2) Varstvo pred škodljivim delovanjem padavinskih voda obsega zlasti ukrepe za zmanjševanje odtoka padavinskih voda z urbanih površin in ukrepe za omejevanje izlivanja komunalnih in padavinskih voda.
- (3) Podrobnejše ukrepe in način varstva iz prejšnjega odstavka predpiše minister.

93. člen
(obratovanje in vzdrževanje vodne infrastrukture)

- (1) Obratovanje, vzdrževanje in spremljanje stanja vodne infrastrukture, namenjene varstvu pred škodljivim delovanjem voda, je obvezna državna ali lokalna gospodarska javna služba.

(2) Minister podrobneje predpiše vrste in obseg nalog, ki se izvajajo v okviru javne službe iz prejšnjega odstavka.

94. člen
(prenehal veljati)

4.2.4. Naloge države v primeru povečane stopnje ogroženosti

95. člen
(naloge države v zvezi z izrednimi ukrepi)

(1) V času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda država kot obvezno gospodarsko javno službo zagotavlja izvedbo izrednih ukrepov.

(2) Ukrepi iz prejšnjega odstavka so zlasti:

1. ukrepi na vodnih, priobalnih in drugih zemljiščih ter vodni infrastrukturi, s katerimi se prepreči povečanje posledic škodljivega delovanja voda,
2. celodnevna dežurna služba pri izvajalcu javne službe iz 93. člena tega zakona,
3. povečan nadzor nad vodno infrastrukturo in na vodovarstvenih območjih,
4. odstranjevanje plavja in omogočanja pretočnosti struge tekočih voda,
5. izvajanje začasnih ukrepov (postavitve obrambnih nasipov, nasutij, prebojev),
6. spremljanja nenadnega onesnaževanja voda.

(3) Pri izvedbi izrednih ukrepov zaradi varstva pred škodljivim delovanjem voda je treba upoštevati največjo možno mero zavarovanja vodnih objektov in naprav pred trajnimi poškodbami, razen če to zaradi zagotovitve varstva pred škodljivim delovanjem voda ni mogoče, in v največji možni meri ohraniti značilnosti vodnih in obvodnih ekosistemov ter naravnih vrednot.

(4) Minister predpiše pogoje za nastanek in prenehanje povečane stopnje ogroženosti in način njune objave ter podrobnejše ukrepe iz drugega odstavka tega člena, način njihovega izvajanja in delovanja javne službe.

4.2.5. Naloge države v zvezi z intervencijo v primeru naravne nesreče zaradi škodljivega delovanja voda

96. člen
(intervencija v primeru škodljivega delovanja voda)

(1) Pri izvedbi interventnih ukrepov ob naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda ali izrednem onesnaženju morajo pristojne službe in organi ravnati tako, da čim manj ogrožajo kakovost vode in poškodujejo vodna in priobalna zemljišča, vodno in drugo infrastrukturo, druge vodne objekte in naprave ter v največji možni meri ohranjajo hidromorfološke razmere vodnih in priobalnih zemljišč.

(2) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, z navodilom podrobneje določi ukrepe, način njihove izvedbe in delovanja javne službe v primerih iz prejšnjega odstavka.

4.2.6. Naloge države v zvezi s sanacijo posledic škodljivega delovanja voda

97. člen
(sanacija posledic škodljivega delovanja voda)

(1) Sanacija posledic škodljivega delovanja voda na vodnem, priobalnem ali drugem zemljišču ali na zemljišču na ogroženem območju, vodni infrastrukturi in vodnih objektih ali napravah ali na vodnemu telesu se izvaja na podlagi programa sanacije.

(2) Če so posledice škodljivega delovanja voda nastale na vodnem, priobalnem ali drugem zemljišču ali na vodni infrastrukturi ali drugemu vodnem objektu in napravi, ki je v lasti države, zagotovi sredstva za njihovo sanacijo država.

- (3) Če so posledice škodljivega delovanja voda nastale na vodnem objektu in napravi, namenjeni posebni rabi vodnega ali morskega dobra, ki ni v lasti države, in je njena sanacija določena v programu sanacije iz prvega odstavka tega člena, je njeno sanacijo dolžan zagotoviti lastnik ali upravljavec.
- (4) Če oseba iz prejšnjega odstavka ne zagotovi sanacije skladno s prejšnjim odstavkom, jo zagotovi ministrstvo na njen račun.
- (5) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov nosi stroške sanacije zaradi posledic izrednega onesnaženja voda povzročitelj, skladno z zakonom.
- (6) Program sanacije pripravi ministrstvo, pri čemer upošteva načrte upravljanja z vodami, sprejme pa ga vlada najkasneje v roku šestih mesecev od dne, ko je komisija za ocenjevanje škode ocenila škodo in pripravila predlog za odpravo posledic škodljivega delovanja voda, skladno s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

4.3. Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč

98. člen (vzdrževanje)

- (1) Država kot obvezno gospodarsko javno službo zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč.
- (2) Naloge javne službe iz prejšnjega odstavka so zlasti:
1. utrjevanje bregov in dna površinskih voda ter morske obale,
 2. skrb za pretočnost struge tekočih voda in odstranjevanje prekomerno odloženih naplavin,
 3. košnja in odstranjevanje prekomerne zarasti na bregovih,
 4. odstranjevanje plavja, odpadkov in drugih opuščenih ali odvrženih predmetov in snovi iz površinskih voda in z vodnih ter priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva,
 5. čiščenje gladine površinskih voda in preprečevanje onesnaženja vodnih in priobalnih zemljišč.
- (3) Minister podrobneje predpiše vrste in obseg nalog, ki se izvajajo v okviru javne službe iz prejšnjega odstavka.

99. člen (dolžnost lokalne skupnosti)

- (1) Izvajalec javne službe iz prejšnjega člena prepusti zbrano plavje, odpadke in druge opuščene ali odvržene predmete in snovi iz 4. točke drugega odstavka prejšnjega člena izvajalcu javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki z območja lokalne skupnosti, kjer so plavje, odpadki in drugi opuščeni ali odvrženi predmeti in snovi zbrane, ta pa jih mora prevzeti in odložiti na predpisan način.
- (2) Stroške prevzema in odlaganja plavja, odpadkov in drugih predmetov ali snovi iz prejšnjega člena nosi ministrstvo.
- (3) Na vodni infrastrukturi, ki je skladno z določbo 47. člena tega zakona namenjena tudi splošni rabi za javne površine, kot so zelenice, poti, parki, rekreacijske površine ipd., zagotavlja izvajanje nalog iz 4. točke drugega odstavka prejšnjega člena lokalna skupnost.

100. člen (dolžnosti lastnika zemljišča)

- (1) Ne glede na določbe 98. člena tega zakona lastnik ali drug posestnik vodnega ali priobalnega zemljišča zagotavlja košnjo in odstranjevanje prekomerne zarasti na bregovih, odstranjevanje plavja, odpadkov in drugih opuščenih ali odvrženih predmetov in snovi z vodnih in priobalnih zemljišč ob vodah 2. reda.
- (2) Oseba iz prejšnjega odstavka na vodnih in priobalnih zemljiščih ne sme odlagati materialov in snovi, o odlaganju tretjih oseb pa mora obvestiti vodovarstvenega nadzornika.

101. člen
(dolžnosti imetnika vodne pravice)

(1) Ne glede na določbe 98. člena tega zakona zagotavlja košnjo in odstranjevanje prekomerne zarasti na bregovih, odstranjevanje plavja, odpadkov in drugih opuščenih ali odvrženih predmetov in snovi iz površinskih voda na območju izvajanja vodne pravice njen imetnik, skladno z aktom o pridobitvi vodne pravice.

(2) Imetnik vodne pravice je dolžan z odpadki iz plavja in drugimi odpadki ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, pri čemer mora izvajalec javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki z območja lokalne skupnosti, kjer so zbrani odpadki, komunalne odpadke prevzeti na stroške imetnika vodne pravice.

(3) V primeru, da imetnik vodne pravice ne zagotovi izvedbe nalog iz prvega odstavka tega člena, jih opravi izvajalec javne službe iz 98. člena tega zakona na njegov račun.

4.4. Izboljšanje hidromorfološkega stanja površinskih voda

102. člen
(izboljšanje hidromorfološkega stanja površinskih voda)

(1) Zaradi izboljšanja porušenega naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov površinskih voda ali slabega stanja voda, predvsem na umetnih in močno spremenjenih vodnih telesih, država zagotavlja tudi izvajanje ukrepov za izboljšanje dinamike naravnih procesov voda.

(2) Ukrepi izboljšanja hidromorfološkega stanja obsegajo obnovo in ponovno vzpostavitev strukture in oblike vodnega telesa, ki vplivajo na samodejno izboljšanje njihovega kemijskega in ekološkega stanja.

(3) Vodno telo, na katerem je treba izvesti ukrepe iz prvega odstavka tega člena, se določi s programom ukrepov iz 57. člena tega zakona in prikaže v načrtu upravljanja voda.

4.5. Omejitve lastninske pravice in odškodnina

103. člen
(omejitve, povezane z izvajanjem javnih služb)

(1) Lastnik ali posestnik vodnega ali priobalnega ali drugega zemljišča na ogroženem območju mora dovoliti dostop in začasno uporabo teh zemljišč za izvajanje javne službe iz 93., 94., 95. in 98. člena tega zakona.

(2) Izvajalec javne službe mora pri izvajanju dejavnosti iz prejšnjega odstavka v čim manjši meri vplivati na stanje zemljišč iz prejšnjega odstavka, po opravljenih delih ali prenehanju ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda pa odpraviti škodo, povzročeno z izvedenimi deli ali ukrepi.

(3) Lastnik ali posestnik iz prvega odstavka tega člena ima zaradi omejitev iz 93., 94., 95. in 98. člena tega zakona pravico do odškodnine za tisto navadno škodo, ki je izvajalcu javne službe ni uspelo odpraviti v skladu z določbami prejšnjega odstavka.

104. člen
(druge omejitve)

Lastnik ali drug posestnik zemljišča, ki se nahaja na ogroženih območjih, zaradi omejitev ali prepovedi iz 84. do 89. člena tega zakona, nima pravice do odškodnine.

5. Raba vodnega ali morskega dobra, podzemnih voda in naplavin

5.1. Splošna raba vodnega ali morskega dobra

105. člen
(splošna raba)

(1) Vsakdo lahko rabi vodno ali morsko dobro pod pogoji, ki jih določa ta zakon, če se s takšno rabo le neznatno vpliva na količino in kakovost voda oziroma splošno stanje voda in če s tem ne omejuje ali onemogoča enakih pravic drugih in izvajanje vodnih pravic.

(2) Splošna raba obsega zlasti rabo vodnega ali morskega dobra za pitje, kopanje, potapljanje, drsanje ali druge osebne potrebe, če takšna raba ne zahteva uporabe posebnih naprav (vodne črpalke, natege in podobno) ali zgraditve objekta in naprave, za katero je treba pridobiti dovoljenje, skladno s predpisi na področju urejanja prostora in graditve objektov.

(3) V okviru splošne rabe je dovoljeno uporabljati vodo za gašenje požarov ter druge naloge zaščite in reševanja tudi z uporabo posebnih naprav, če za njih ni treba pridobiti dovoljenja, skladno s predpisi na področju urejanja prostora in graditve objektov.

106. člen
(splošna raba zemljišč presihajočih jezer)

Lastnik zemljišča presihajočega jezera mora dopustiti njegovo splošno rabo skladno z določbami prejšnjega člena v času, ko je prekrito z vodo.

107. člen
(splošna raba voda za plovbo)

(1) V okviru splošne rabe lahko vsakdo rabi vodno ali morsko dobro za plovbo pod pogoji, ki jih določajo ta ali drugi zakoni.

(2) Vlada lahko določi način in pogoje rabe vodnega ali morskega dobra za plovbo, pri čemer upošteva stanje voda, varstvo vodnih in obvodnih ekosistemov, varstvo pred škodljivim delovanjem voda in varstvo vodnih pravic.

(3) Plovbni režim na plovbnem območju ali plovni poti, določeni po predpisih o plovbi, mora vsebovati pogoje iz prejšnjega odstavka.

5.2. Posebna raba voda

5.2.1. Skupne določbe

108. člen
(posebna raba)

(1) Za vsako rabo vode, ki presega meje splošne rabe, za rabo naplavin ali podzemnih voda, je treba pridobiti vodno pravico na podlagi vodnega dovoljenja ali koncesije v skladu z določbami tega zakona (v nadaljnjem besedilu: posebna raba voda).

(2) Raba voda za oskrbo s pitno vodo ima prednost pred rabo voda za druge namene.

(3) Vodna pravica se lahko izvaja samo na način, za namen in v mejah, za katere je bila pridobljena in jo lahko uporablja samo njen imetnik.

(4) Posebno rabo je treba izvajati tako, da se zagotovi smotrna in učinkovita poraba vode z uporabo najboljše razpoložljive tehnike.

(5) Vlada lahko podrobneje predpiše načine in pogoje posameznih vrst posebne rabe voda.

109. člen
(merila in pogoji za podelitev vodne pravice)

(1) Posebna raba se lahko prepove, omeji ali se zanjo določijo posebni pogoji, če bi nameravana raba lahko:

1. ogrožala doseganje in ohranjanje ciljev upravljanja voda,
2. ogrožala zdravje ljudi,
3. ogrožala naravno ravnovesje vodnih in obvodnih ekosistemov,
4. omejevala urejanje voda ali bi bila v nasprotju s predvidenimi ukrepi urejanja voda,
5. znatno ovirala splošno rabo ali oskrbo s pitno vodo,
6. škodljivo vplivala ali ogrožala območja, varovana po predpisih o ohranjanju narave.

(2) Vlada podrobneje določi merila in pogoje za podelitev vodne pravice v primerih iz prejšnjega odstavka.

110. člen (naložitev obveznosti)

(1) Z vodnim dovoljenjem ali v koncesijskem aktu se lahko določi, da mora imetnik vodne pravice pri načrtovanju, gradnji in obratovanju objekta, namenjenega za njeno izvajanje, omogočiti tudi uporabo tega objekta za varstvo pred škodljivim delovanjem voda.

(2) Z aktom iz prejšnjega odstavka se lahko določi, da mora imetnik vodne pravice omogočiti uporabo vodnega objekta tudi za splošno rabo ali oskrbo s pitno vodo, če to bistveno ne poslabša pogojev izvajanja njegove vodne pravice.

111. člen (začasna omejitev in ustavitev izvajanja vodne pravice)

(1) Zaradi zagotavljanja vodnih količin, kakovosti voda in ohranjanja naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov v primeru naravnega pojava, ki povzroči začasno pomanjkanje vode ali zmanjšanje varnosti pred škodljivim delovanjem voda, lahko ministrstvo z odločbo na določenem območju začasno omeji ali začasno ustavi izvajanje vodnih pravic.

(2) Poleg omejitev iz prejšnjega odstavka lahko ministrstvo na določenem območju začasno omeji ali začasno ustavi izvajanje vodnih pravic tudi, če pride do ekološke nesreče, vzdrževanja, rekonstrukcije ali gradnje vodne infrastrukture ali drugih dogodkov, ki povzročijo pomanjkanje vode ali zmanjšanje varnosti pred škodljivim delovanjem voda.

(3) Pri omejitvah ali ustavitvah rabe voda iz prejšnjih odstavkov je treba najprej zagotoviti pitno vodo in vodo za varstvo pred požarom.

(4) Zaradi začasne omejitve ali začasne ustavitve izvajanja vodne pravice iz prvega in drugega odstavka tega člena imetnik vodne pravice nima pravice do odškodnine.

(5) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko imetnik vodne pravice zahteva povračilo škode, ki jo je utrpel zaradi začasne omejitve ali začasne ustavitve izvajanja vodne pravice neposredno od osebe, ki je povzročila ekološko nesrečo, poškodbo vodne infrastrukture ali drugega dogodka iz drugega odstavka tega člena.

(6) Pritožba zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ne zadrži njene izvršitve.

112. člen (prilagoditev vodne pravice)

(1) Če ministrstvo na podlagi monitoringa količinskega in kakovostnega stanja voda ugotovi, da je prišlo do sprememb v vodnem režimu, ki bi lahko povzročile trajno pomanjkanje vode, poslabšanje kakovosti voda ali ogrozile naravno ravnovesje vodnih in obvodnih ekosistemov ali naravnih vrednot, imetniku vodne pravice določi obveznost, da s tehničnimi ali drugimi ukrepi v določenem obdobju prilagodi izvajanje vodne pravice novim razmeram.

(2) Če imetnik vodne pravice ne izvede prilagoditve na način in v roku na podlagi prejšnjega odstavka, se mu vodna pravica pred njenim iztekom delno ali v celoti odvzame.

(3) Določbe prejšnjega odstavka se ne nanašajo na imetnika vodne pravice za oskrbo prebivalstva s pitno vodo.

(4) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena se lahko vodna pravica delno ali v celoti

odvzame, če je zaradi trajnega pomanjkanja vode ogrožena oskrba prebivalstva s pitno vodo.

(5) O odvzemu odloči organ, ki je izdal akt o vodni pravici.

(6) Zaradi prilagoditve ali odvzema vodne pravice iz prvega in drugega odstavka tega člena imetnik vodne pravice nima pravice do odškodnine.

(7) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko imetnik vodne pravice zahteva odškodnino za povzročeno škodo, ki jo je utrpel zaradi prilagoditve ali odvzema vodne pravice, če je prišlo do spremembe iz prvega odstavka tega člena zaradi ravnanja druge osebe, neposredno od te osebe, v primerih iz četrtega odstavka tega člena pa od države.

113. člen (načelo sorazmernosti)

V primerih iz 111. in 112. člena tega zakona se sme v javnem interesu omejiti ali odvzeti vodno pravico le na način in v obsegu, ki v najmanjši možni meri prizadene imetnika vodne pravice in je še dosežen cilj omejevanja ali odvzema.

5.2.2. Posebne določbe

114. člen (naloge države v zvezi z raziskovanjem izvirov in zalog pitne vode)

(1) Država zagotavlja raziskave izvirov in zalog pitne vode.

(2) Program raziskav izvirov in zalog pitne vode se opredeli z nacionalnim programom upravljanja voda, podrobneje pa določi v programu ukrepov iz 57. člena tega zakona.

(3) Raziskave izvirov in zalog pitne vode lahko zagotavlja tudi lokalna skupnost, skladno z določbami tega zakona.

115. člen (raziskave podzemnih voda)

(1) Pravna ali fizična oseba, ki namerava raziskovati podzemne vode, mora izpolnjevati predpisane pogoje in pred izvedbo del, povezanih z raziskovanjem podzemnih voda, pridobiti dovoljenje za raziskave. Dovoljenja za raziskave podzemnih voda ni treba pridobiti za raziskave, ki se izvedejo brez poseganja v prostor in za raziskave podzemnih voda, ki se izvajajo največ do globine 30 metrov izven varovanega ali ogroženega območja po tem zakonu.

(2) Za dovoljenje iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na vodno dovoljenje.

(3) V dovoljenju se določijo pogoji, pod katerimi se sme izvesti raziskava podzemnih voda.

(4) Vodo, ki jo oseba iz prvega odstavka tega člena načrpa, lahko uporablja samo za raziskave.

(5) Vse pridobljene podatke mora oseba iz prvega odstavka tega člena v enem mesecu po zaključku raziskave podzemnih voda brezplačno predati ministrstvu.

(6) Vlada predpiše pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba iz prvega odstavka tega člena ter vrste podatkov iz prejšnjega odstavka.

116. člen (izvajanje rudarskih del)

(1) Pravna ali fizična oseba, ki pri izvajanju rudarskih del naleti na podzemne vode, je dolžna takoj, najkasneje pa v roku treh dni od odkritja, o tem obvestiti ministrstvo.

(2) Pravna ali fizična oseba iz prejšnjega odstavka je dolžna dopustiti izvedbo analiz, potrebnih za ugotovitev položaja, količine in kakovosti vode ter zagotoviti vse potrebne ukrepe zavarovanja odkritih vodnih virov.

(3) Če so podzemne vode iz prvega odstavka tega člena pomembne za oskrbo s pitno vodo, mora lokalna skupnost zemljišče, ki je potrebno za črpanje vode, odkupiti ali predlagati njegovo razlastitev po predpisih, ki urejajo razlastitev.

(4) Če bi raba podzemnih voda za oskrbo s pitno vodo iz prejšnjega odstavka bistveno vplivala na način in obseg izvajanja rudarske pravice, ima njen imetnik pravico do odškodnine, ki se določi ob smiselni uporabi predpisov o razlastitvi.

(5) Če ne gre za primere iz tretjega odstavka tega člena, mora pravna ali fizična oseba iz prvega odstavka tega člena ali lastnik zemljišča dopustiti ministrstvu dela, ki so potrebna za evidentiranje vodnega vira.

(6) Obstoje vodnega vira iz prejšnjih odstavkov se evidentira v vodnem katastru.

117. člen (lastna oskrba s pitno vodo)

(1) Za oskrbo lastnega gospodinjstva s pitno vodo na območju, kjer ni zagotovljeno izvajanje lokalne javne službe oskrbe s pitno vodo, je treba pridobiti vodno pravico.

(2) Lastnik ali drug posestnik zemljišča, na katerem se nahaja voda, mora dopustiti rabo vode, ki se nahaja na njegovem zemljišču, za oskrbo s pitno vodo tudi drugi osebi z območja iz prejšnjega odstavka, če to omogoča izdatnost vodnega vira.

(3) Če je za rabo vode iz prejšnjega odstavka treba zgraditi cevovod ali drugo z njim povezano napravo na zemljišču osebe, na katerem se nahaja vodni vir, lahko druga oseba iz prejšnjega odstavka zahteva ustanovitev služnosti dovajanja vode v korist svojega zemljišča.

118. člen (raba vode iz objektov in naprav za oskrbo s pitno vodo)

(1) Pravna ali fizična oseba, ki pri opravljanju svoje dejavnosti, potrebuje vodo kot prevladujočo sestavino za opravljanje svoje dejavnosti ali pa gre za odvzem znatne količine vode, jo lahko odvzame iz objektov in naprav, namenjenih oskrbi s pitno vodo, le v primeru, če bi bil njen odvzem iz drugih vodnih virov, ki niso primerni za oskrbo s pitno vodo, povezan z nesorazmerno visokimi stroški, pa to dopušča izdatnost vodnega vira in zaradi tega ni ogrožena oskrba s pitno vodo.

(2) Za odvzem vode iz sistema za oskrbo s pitno vodo v Republiki Sloveniji za oskrbo prebivalstva s pitno vodo v drugi državi lahko vlada na predlog imetnika vodne pravice za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba, izda soglasje in določi pogoje za odvzem vode iz sistema za oskrbo s pitno vodo zaradi oskrbe prebivalstva s pitno vodo v drugi državi. Vlada soglasje izda, če je uporaba drugega ustreznega vira za oskrbo s pitno vodo v drugi državi povezana z nesorazmerno visokimi stroški, pa to dopušča izdatnost vodnega vira in je zagotovljena dolgoročna oskrba s pitno vodo v Republiki Sloveniji.

6. Pridobitev vodne pravice

119. člen (vodna pravica)

(1) Vodno pravico je mogoče pridobiti na podlagi vodnega dovoljenja ali koncesije v skladu s tem zakonom.

(2) Imetnik vodne pravice, ki se nanaša na odvzemanje vode za proizvodnjo pijač, postane lastnik tiste odvzete količine vode, ki je določena v aktu, na podlagi katerega si je to pravico pravnomočno pridobil.

120. člen (zemljišče, potrebno za izvajanje vodne pravice)

- (1) Če je za izvajanje vodne pravice potrebno tudi vodno, priobalno ali drugo zemljišče, mora imetnik vodne pravice, ki sam ni lastnik tega zemljišča, pridobiti to zemljišče s pravnim poslom ali pridobiti soglasje lastnika tega zemljišča za omejitev njegove lastninske pravice oziroma pridobiti služnostno ali stavbno pravico.
- (2) Če lastnik zemljišča iz prejšnjega odstavka pisno zavrne ponudbo imetnika vodne pravice za sklenitev pravnega posla ali sporazumno omejitev lastninske pravice na njegovem zemljišču, ali nanjo v 30 dneh od prejema ne odgovori, lahko imetnik vodne pravice pošlje ministrstvu pobudo za omejitev ali odvzem lastninske pravice po predpisih, ki urejajo razlastitev.
- (3) Omejitev ali odvzem lastninske pravice se izvede v korist države, če je izkazana javna korist po tem zakonu.
- (4) Javna korist iz prejšnjega odstavka je izkazana, če je nameravana raba vode strateškega pomena za državo, če gre za oskrbo prebivalstva s pitno vodo ali če je nameravana raba v javno korist po drugem zakonu.
- (5) Odločbo o ugotovitvi javne koristi iz prejšnjega odstavka izda ministrstvo.
- (6) Odškodnino za omejitev ali odvzem lastninske pravice mora razlaščencu plačati imetnik vodne pravice.
- (7) Če se vodna pravica namerava izvajati na vodnem ali priobalnem zemljišču v upravljanju ministrstva, se za pridobitev stvarne služnosti ali stavbne pravice uporabljajo določbe 153.a člena tega zakona.

121. člen (prenos vodne pravice)

- (1) Vodna pravica se lahko v celoti ali deloma prenese na drugo fizično ali pravno osebo, ki izpolnjuje pogoje in merila, predpisana za njeno pridobitev. Vodna pravica se prenese z izdajo novega vodnega dovoljenja oziroma izdajo nove odločbe, če gre za koncesijo.
- (2) Zahtevo za prenos vodne pravice poda zainteresirana pravna ali fizična pravna oseba, če je pridobila v posest objekte in naprave, s katerimi se izvaja vodna pravica.
- (3) Dosedanji imetnik vodne pravice izvaja vodno pravico do dokončnosti novega vodnega dovoljenja oziroma nove odločbe v primeru iz prvega odstavka tega člena.

121.a člen (začasni imetnik vodne pravice)

- (1) Če imetnik vodne pravice umre, lahko oseba, ki ima v posesti objekte in naprave, s katerimi se izvaja vodna pravica, predlaga ministrstvu, da izda odločbo s katero jo določi za začasnega imetnika vodne pravice, vendar najdlje do izteka treh mesecev po pravnomočnosti sklepa o dedovanju.
- (2) Zahtevo za prenos vodne pravice iz 121. člena tega zakona poda oseba, ki podeduje objekt ali napravo za izvajanje vodne pravice.

122. člen (objekti in naprave)

- (1) Po prenehanju vodne pravice mora njen dosedanji imetnik objekt ali napravo, ki jo je zgradil zaradi posebne rabe vodnega ali morskega dobra na vodnem ali priobalnem zemljišču, na svoje stroške odstraniti.
- (2) Če oseba iz prejšnjega odstavka ne odstrani objekta ali naprave v dveh letih od prenehanja vodne pravice, zagotovi njegovo odstranitev država na račun te osebe.
- (3) Če je objekt ali napravo iz prvega odstavka tega člena po prenehanju vodne pravice mogoče nameniti za varstvo kakovosti voda, urejanje voda ali ohranjanje naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter naravnih vrednot, preide skupaj z zemljiščem, na katerem stoji, v last države, dosedanji imetnik vodne pravice pa ima pravico do odškodnine po predpisih, ki urejajo razlastitev.
- (4) O odstranitvi ali prenosu objekta ali naprave in zemljišča v last države odloči ministrstvo po uradni dolžnosti.

123. člen
(plačilo za vodno pravico)

(1) Vodno dovoljenje ali koncesijo se podeli proti plačilu (v nadaljnjem besedilu: plačilo za vodno pravico).

(2) Pri določitvi plačila za vodno pravico se upoštevajo naslednji kriteriji:

1. razpoložljivost vode,
2. namen, vrsta in obseg posebne rabe voda,
3. višina sredstev za gradnjo potrebnih vodnih objektov in naprav,
4. ekonomske ugodnosti, ki jih bo imetnik vodne pravice dosegel s posebno rabo voda,
5. čas trajanja posebne rabe voda.

(3) Obveznost plačila za vodno pravico nastopi z dnem začetka izvajanja vodne pravice, njen imetnik pa ga mora plačati na način in v roku, ki ga določi organ, ki jo je podelil.

(4) Vlada predpiše podrobnejša merila za določitev roka, načina in višine plačila za vodno pravico in merila za njegovo znižanje ter oprostitev, za primere, ko je vodna pravica pridobljena na podlagi vodnega dovoljenja.

124. člen
(vodno povračilo)

(1) Imetnik vodne pravice je za rabo vode, naplavin ali vodnih zemljišč v lasti države dolžan plačevati tudi vodno povračilo, sorazmerno obsegu vodne pravice. Če ima imetnik vodne pravice za upravljanje objekta ali naprave za odvzem vode določenega upravljavca, je ne glede na določbo prejšnjega stavka zavezanec za plačilo vodnega povračila oseba, ki upravlja objekt ali napravo za odvzem vode.

(2) Vodno povračilo se plača ob upoštevanju načela povrnitve stroškov, povezanih z obremenjevanjem voda, ki vključuje zlasti:

1. stroške izvajanja javnih služb po tem zakonu,
2. stroške investicij in vzdrževanja vodne infrastrukture, vključno s stroški za nakup zemljišč, potrebnih za njeno gradnjo,
3. stroške države iz četrtega odstavka 24. člena tega zakona,
4. stroške države za odkupe zemljišč iz petega odstavka 24. člena, drugega odstavka 18. člena tega zakona ter za nakup vodnih ter priobalnih zemljišč ter sofinanciranje nakupa priobalnih zemljišč s strani lokalnih skupnosti iz 16. člena tega zakona,
5. stroške odškodnin po tem zakonu,
6. stroške države zaradi zagotavljanja dobrega stanja voda.

(3) Če je za izvajanje vodne pravice potreben poseg v prostor, nastopi obveznost plačila vodnega povračila z dnem izdaje uporabnega dovoljenja, v drugih primerih pa z dnem dokončnosti vodnega dovoljenja ali sklenitve koncesijske pogodbe.

(4) V primeru iz 118. člena tega zakona izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo ne plača vodnega povračila za vodo, ki jo iz objektov in naprav za oskrbo s pitno vodo odvzema oseba iz 118. člena tega zakona.

(5) Vlada predpiše način določanja višine vodnega povračila, način njegovega obračunavanja, odmere ter plačevanja in merila za njegovo znižanje ter oprostitev, pri čemer upošteva načelo povrnitve stroškov, povezanih z obremenjevanjem voda, ki temelji na ekonomskemu vrednotenju, vrsto rabe voda, poleg tega pa tudi socialne, gospodarske in geografske značilnosti območja, na katerem se izvaja vodna pravica.

6.1. Vodno dovoljenje

125. člen
(vodno dovoljenje)

(1) Vodno dovoljenje je treba pridobiti za neposredno rabo vode za:

1. lastno oskrbo s pitno vodo ali oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba,
2. tehnološke namene,
3. dejavnost kopalnišča in naravnih zdravilišč po predpisih o zdravstveni dejavnosti,
4. pridobivanje toplote,

5. namakanje kmetijskega zemljišča ali drugih površin,
6. izvajanje športnega ribolova v komercialnih ribnikih,
7. pogon vodnega mlina, žage ali podobne naprave,
8. odvzem vode za gojenje sladkovodnih organizmov in za gojenje sladkovodnih organizmov v stoječih vodah s površino, manjšo od 0,5 km²,
9. pristanišče in sidrišče, če je investitor oseba javnega prava,
10. zasneževanje smučišča,
11. drugo rabo, ki presega splošno rabo po tem zakonu, pa zanjo ni treba pridobiti koncesije.

(2) Poleg primerov iz prejšnjega odstavka je treba pridobiti vodno dovoljenje tudi za rabo vode iz prvega odstavka 118. člena tega zakona.

(3) Imetnik vodne pravice iz 3. točke prvega odstavka tega člena sme zaračunavati in pobirati vstopnino za kopanje samo v primeru, če je za njeno izvajanje zgradil objekt.

(4) Za odvajanje odpadnih voda in oddajanje toplote v vode je treba pridobiti dovoljenje po predpisih s področja varstva okolja.

(5) Če je za rabo iz prvega odstavka tega člena treba pridobiti dovoljenje za poseg v prostor skladno s predpisi na področju urejanja prostora in graditve objektov, je podlaga za izdajo vodnega dovoljenja tudi prostorski akt države ali lokalne skupnosti.

(6) Vodno dovoljenje je treba pridobiti pred pridobitvijo dovoljenja za poseg v prostor, skladno s predpisi s področja urejanja prostora in graditve objektov.

126. člen **(vloga za pridobitev vodnega dovoljenja)**

(1) Vloga za pridobitev vodnega dovoljenja mora poleg podatkov o prosilcu vsebovati zlasti:

1. podatke o vodi, ki jo namerava prosilec rabiti,
2. podatke o nameravani rabi,
3. druge podatke za izdajo dovoljenja.

(2) Minister podrobneje predpiše vsebino vloge za pridobitev vodnega dovoljenja.

127. člen **(izdaja in podaljšanje vodnega dovoljenja)**

(1) Vodno dovoljenje izda ministrstvo, če:

1. je nameravana raba skladna z merili in pogoji za podelitev vodne pravice ter načrti upravljanja z vodami,
2. nameravana raba ne zmanjšuje, omejuje ali onemogoča izvajanja obstoječih vodnih pravic drugih upravičencev.

(2) V primeru, da je za pridobitev vodnega dovoljenja vloženi več vlog, ki se nanašajo na isto vodno telo, ministrstvo pri izdaji vodnega dovoljenja upošteva skladnost nameravane rabe s cilji upravljanja voda, razpoložljivost vodnega telesa, prednostno rabo za oskrbo s pitno vodo in namero osebe, da bo izpolnjevala strožje ukrepe varstva in rabe voda.

(3) Vodno dovoljenje se izda za določen čas, vendar največ za 30 let.

(4) Vodno dovoljenje se na vlogo imetnika lahko podaljša, če so izpolnjeni vsi pogoji, ki so ob izteku dovoljenja predpisani za njegovo pridobitev.

(5) Za podaljšanje vodnega dovoljenja se smiselno uporabljajo določbe od 129. do 131. člena tega zakona.

(6) V postopku za podelitev vodnega dovoljenja se od vlagatelja vloge ne sme zahtevati predložitve podatkov, o katerih vodijo uradno evidenco državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, temveč jih pridobi ministrstvo po uradni dolžnosti. Vložena vloga za pridobitev vodnega dovoljenja je pravna podlaga za neposreden vpogled uradne osebe, ki vodi postopek za pridobitev tega dovoljenja v informatizirane uradne evidence iz prejšnjega stavka.

128. člen
(vsebina vodnega dovoljenja)

Vodno dovoljenje mora vsebovati zlasti:

1. podatke o imetniku vodne pravice,
2. natančen opis vrste, obsega in namena vodne pravice,
3. opis vodnega vira in mesta izvajanja vodne pravice, predvsem mesto odvzema in vračanja vode,
4. čas trajanja,
5. način rabe in pogoje, ki jih mora upoštevati imetnik vodne pravice pri njenem izvajanju,
6. določitev plačila za vodno pravico,
7. ekološko sprejemljivi pretok,
8. pogoje rabe, ki izhajajo iz naravovarstvenih usmeritev ali smernic po predpisih o ohranjanju narave,
9. ugotovitev, ali gre za rabo vodne infrastrukture,
10. ukrepe, ki jih je dolžan izvršiti imetnik vodne pravice, po njenem prenehanju,
11. druge obveznosti, ki jih mora izpolnjevati imetnik vodne pravice, skladno s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

129. člen
(sprememba vodnega dovoljenja)

(1) Vodno dovoljenje se lahko spremeni na predlog njegovega imetnika ali po uradni dolžnosti.

(2) Ministrstvo vodno dovoljenje po uradni dolžnosti spremeni:

1. če se spremenijo predpisani pogoji rabe vode,
2. v primerih iz 112. člena tega zakona,
3. če to zahteva varstvo voda ali varstvo pred škodljivim delovanjem voda v javno korist,
4. če je to potrebno zaradi oskrbe prebivalstva s pitno vodo.

(3) V primerih iz prejšnjega odstavka ministrstvo izda odločbo o spremembi vodnega dovoljenja, skladno z določbami 127. člena tega zakona, v kateri določi tudi obseg in rok prilagoditve, lahko pa tudi izjemoma podaljša izvajanje vodne pravice, če bi stroški prilagoditve nesorazmerno preseglili koristi, ki jih ima imetnik vodnega dovoljenja.

(4) V primerih iz drugega odstavka tega člena, razen 2. točke, in v primerih iz prejšnjega odstavka, ima imetnik vodnega dovoljenja pravico do odškodnine ob smiselni uporabi predpisov, ki urejajo razlastitev.

(5) V primeru iz 2. točke drugega odstavka tega člena se glede pravnih posledic spremembe vodnega dovoljenja uporabljajo določbe šestega in sedmega odstavka 112. člena tega zakona.

130. člen
(začetek postopka za spremembo vodnega dovoljenja)

(1) Predlogu imetnika vodnega dovoljenja za njegovo spremembo mora biti poleg ostalih sestavin, ki so zahtevane za vlogo za izdajo vodnega dovoljenja, priloženo tudi veljavno vodno dovoljenje, ki naj bi se spremenilo, ter predlog, v katerem delu naj se stvar reši drugače.

(2) Kadar se postopek za spremembo dovoljenja začne po uradni dolžnosti, je ministrstvo dolžno o tem in o razlogih za začetek postopka nemudoma obvestiti imetnika vodnega dovoljenja.

131. člen
(postopek spremembe vodnega dovoljenja)

(1) Glede postopka za spremembo vodnega dovoljenja se uporabljajo določbe, ki veljajo za njegovo izdajo.

(2) V izreku spremenjenega vodnega dovoljenja se določi, katero dovoljenje se razveljavi ter ali se razveljavi deloma ali v celoti.

132. člen
(odvzem vodnega dovoljenja)

Ministrstvo odvzame vodno dovoljenje po uradni dolžnosti, če ugotovi, da:

1. gre za primere iz prvega odstavka 112. člena tega zakona,
2. imetnik ni plačal za vodno pravico v višini in roku, ki mu ga je določil pristojni organ na podlagi 123. člena tega zakona,
3. je bil imetnik vodne pravice v zvezi z njenim izvajanjem pravnomočno obsojen zaradi storitve kaznivega dejanja zoper okolje, prostor in naravne dobrine,
4. je kršil akte, ki se nanašajo na namen, obseg ali pogoje rabe vode in jih je pri izvajanju vodne pravice dolžan upoštevati, pa je bilo to ugotovljeno z dokončno odločbo pristojnega inšpektorja.

133. člen **(postopek za odvzem vodnega dovoljenja po uradni dolžnosti)**

(1) Kadar se začne postopek za odvzem vodnega dovoljenja, je ministrstvo dolžno o tem in o razlogih za začetek postopka nemudoma obvestiti imetnika dovoljenja.

(2) V primerih kršitve z zakonom določenih obveznosti, za katere je določeno, da se dovoljenje odvzame po uradni dolžnosti, je ministrstvo pred izdajo odločbe dolžno pisno opozoriti imetnika dovoljenja, naj preneha z ugotovljenimi kršitvami in mu določi rok, v katerem mora kršitve odpraviti. Če tudi po preteku roka imetnik dovoljenja ne preneha s kršitvami, ministrstvo dovoljenje odvzame.

(3) V primerih kršitev svojih obveznosti iz prejšnjega odstavka je imetnik dovoljenja odškodninsko odgovoren.

134. člen **(posledice odvzema)**

(1) Odvzem vodnega dovoljenja učinkuje od dneva pravnomočnosti odločbe, s katero je bilo dovoljenje odvzeto.

(2) Fizična ali pravna oseba, ki ji je bila izdana odločba o odvzemu vodnega dovoljenja, ga ne more ponovno pridobiti v obdobju šestih let po pravnomočnosti odločbe.

(3) Oseba iz prejšnjega odstavka zaradi odvzema vodnega dovoljenja ni upravičena do odškodnine.

135. člen **(prenehanje vodnega dovoljenja)**

(1) Vodno dovoljenje preneha:

1. če imetnik ni začel z rabo vode v roku, določenem v dovoljenju, ali v roku dveh let od njegove dokončnosti ni pridobil dovoljenja za poseg v prostor in graditev objektov,
2. ko izteče rok, za katerega je bilo vodno dovoljenje izdano, če se ne podaljša,
3. zaradi stečaja ali likvidacije pravne osebe, če se ne prenese na drugo pravno osebo,
4. če se imetnik odpove pridobljeni vodni pravici,
5. v primeru odvzema,
6. vodno dovoljenje za lastno oskrbo s pitno vodo preneha z nastankom obveznosti priključitve na javni vodovod po predpisih o oskrbi s pitno vodo,
7. s smrtjo fizične osebe, če v treh mesecih po smrti fizične osebe ni bil podan predlog iz prvega odstavka 121. a člena tega zakona, ali prenehanjem pravne osebe ali
8. s prenosom vodnega dovoljenja.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka izda ministrstvo odločbo, s katero ugotovi prenehanje vodnega dovoljenja.

6.2. Koncesija

136. člen **(koncesija)**

(1) Koncesijo je treba pridobiti za rabo vode za:

1. proizvodnjo pijač,
2. potrebe kopališč, ogrevanje in podobno, če se rabi mineralna, termalna ali termomineralna voda,
3. proizvodnjo električne energije v hidroelektrami,

4. pristanišče in sidrišče, če je investitor oseba zasebnega prava,
5. odvzem naplavin, razen če gre za izvajanje javne službe po tem zakonu,
6. gojenje morskih organizmov in gojenje sladkovodnih organizmov v stoječih vodah s površino vode večjo od 0,5 km².

(2) Koncesijo lahko pridobi fizična ali pravna oseba, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

(3) Koncesija se podeljuje za določen čas, vendar ne več kot za 50 let.

(4) Koncesija se lahko na vlogo imetnika podaljša, če so izpolnjeni vsi pogoji, ki so ob izteku koncesije predpisani za njeno pridobitev.

(5) Koncesijo v imenu koncedenta podeljuje vlada, skladno z določbami tega zakona.

137. člen **(koncesijski akt)**

(1) Koncesijski akt se lahko izda na podlagi določb zakona, ki ureja koncesijo na naravnih dobrinah, če iz načrta upravljanja z vodami izhaja, da količina in kakovost vodnega ali morskega dobra ali naplavin dovoljujeta nameravano rabo, ta pa je skladna z načelom trajnostne rabe voda.

(2) Koncesijski akt se izda v skladu z merili in pogoji, določenimi s predpisom vlade in z načrti upravljanja z vodami.

(3) Če je za rabo iz prvega odstavka prejšnjega člena treba pridobiti dovoljenje za poseg v prostor skladno s predpisi s področja urejanja prostora in graditve objektov, je podlaga za izdajo koncesijskega akta tudi prostorski akt države ali lokalne skupnosti.

(4) Koncesijski akt lahko vsebuje določbo, da ima pri podelitvi koncesije prednost oseba, ki ponudi v plačilo višjo koncesijsko dajatev, kot je določena z aktom ali ponudi druge, za koncedenta ugodnejše pogoje.

138. člen **(pobuda za izdajo koncesijskega akta)**

(1) Pravna ali fizična oseba lahko pri vladi vloži pobudo za izdajo koncesijskega akta za rabo iz prvega odstavka 136. člena tega zakona.

(2) Pobuda za izdajo koncesijskega akta mora vsebovati vse elemente, potrebne za določitev vsebine koncesijskega akta, zlasti pa območje koncesije, vrsto, obseg in čas trajanja rabe.

(3) Vlada v treh mesecih od prejete pobude obvestiti pobudnika o tem, ali bo začela s postopkom za izdajo koncesijskega akta.

139. člen **(postopek podelitve koncesije)**

(1) Koncesija se podeli z odločbo o izboru na podlagi javnega razpisa.

(2) Za podaljšanje časa trajanja koncesije ali za povečanje njenega obsega se koncesija podeli obstoječemu koncesionarju brez javnega razpisa, če se pogoji koncesije niso spremenili in če koncesionar izpolnjuje predpisane pogoje.

140. člen **(dolžnost povrnitve stroškov zaradi raziskovanja podzemnih voda)**

Če pravna ali fizična oseba, ki je pridobila pravico raziskovati podzemne vode zaradi namenov iz 1. ali 2. točke prvega odstavka 136. člena tega zakona, ne uspe na javnem razpisu za podelitev koncesije za rabo vode na vodnem viru, za katerega je pridobila pravico raziskovati podzemne vode, ji je oseba, ki ji je bila izdana odločba o izboru koncesionarja, dolžna povrniti stroške, ki jih je imela z raziskovanjem podzemnih voda na tem vodnem

viru. Stroški v zvezi z raziskovanjem podzemnih voda obsegajo stroške izvedbe gradbenih del in pridobivanja dovoljenj v zvezi z raziskovanjem.

141. člen (koncesijska pogodba)

(1) S koncesijsko pogodbo se pogodbeni stranki podrobneje dogovorita zlasti o:

1. namenu, za katerega se podeljuje koncesija,
2. posebnih pogojev, ki jih mora upoštevati koncesionar,
3. pogojev in načinu plačevanja plačila za koncesijo,
4. načinu razreševanja medsebojnih razmerij v primeru prenehanja koncesije pred potekom časa, za katerega je bila podeljena,
5. drugih pravicah in obveznostih koncedenta in koncesionarja.

(2) Pred sklenitvijo koncesijske pogodbe ni mogoče začeti izvajati vodne pravice.

(3) Če zaradi razlogov na strani koncesionarja ne pride do sklenitve koncesijske pogodbe v določenem roku, koncedent to odločbo odpravi in lahko prične s postopkom ponovne podelitve koncesije.

142. člen (sprememba koncesije)

(1) Koncesija se lahko spremeni s spremembo koncesijskega akta ali s spremembo koncesijske pogodbe.

(2) Koncesijski akt se lahko spremeni:

1. če se spremenijo predpisani pogoji rabe vode ali naplavin,
2. če to zahteva varstvo voda ali varstvo pred škodljivim delovanjem voda v javno korist,
3. če se spremeni višina osnove za izračun plačila za koncesijo ali
4. zaradi uskladitve s predpisi, ki urejajo koncesijo ali rabo naravnih dobrin.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka se podaljša čas trajanja koncesije ali zniža plačilo za koncesijo.

(4) V primeru iz drugega odstavka tega člena koncedent in koncesionar skleneta novo pogodbo, s katero medsebojna razmerja prilagodita spremenjenim pogojem, ki so določeni z novim koncesijskim aktom.

(5) V primerih iz drugega odstavka tega člena koncesionar nima pravice do odškodnine.

143. člen (prenehanje koncesije)

(1) Koncesija preneha:

1. zaradi prenehanja dejavnosti fizične osebe in prenehanja pravne osebe, če koncesija ni bila prenesena na drugega koncesionarja,
2. če je bila koncesionarju izdana odločba sodišča ali drugega državnega organa, s katero mu je bilo pravnomočno prepovedano opravljati dejavnost, za katero je bila koncesija podeljena,
3. s prenehanjem koncesijske pogodbe,
4. z odvzgom koncesije,
5. z dokončnostjo odločbe, na podlagi katere je bil izveden prenos koncesije.

(2) Če se ugotovijo razlogi za prenehanje koncesije iz prejšnjega odstavka, vlada izda odločbo, s katero ugotovi, da je koncesija prenehala delno ali v celoti.

144. člen (prenehanje koncesijske pogodbe)

Koncesijska pogodba preneha s sporazumom pogodbenih strank, z razdrtjem, ali po preteku časa, za katerega je bila sklenjena.

145. člen (razdrtje koncesijske pogodbe)

(1) Koncesijsko pogodbo lahko koncedent razdre pred potekom časa, za katerega je bila sklenjena, če koncesionar:

1. ne začne ali dokonča del na objektu ali napravi za izvajanje vodne pravice v roku, določenem v koncesijski pogodbi,
2. ne začne izvajati rabe, za katero mu je bila podeljena koncesija, v roku, določenem s koncesijsko pogodbo,
3. preneha kontinuirano opravljati dejavnost, za katero mu je bila podeljena koncesija, po izteku šest mesecev od dneva, ko je bilo ugotovljeno prenehanje opravljanja te dejavnosti,
4. samovoljno izvede spremembe na vodnih objektih in napravah, namenjenih posebni rabi vodnega ali morskega dobra ali naplavin, ki lahko ogrozijo vodni režim ali lahko ogrozijo zakonite pravice drugih oseb, pa v roku, ki mu ga določi pristojni organ, ne vzpostavi prejšnjega stanja,
5. ne plačuje plačila za vodno pravico v rokih, določenih s koncesijsko pogodbo,
6. prenese koncesijo na drugo osebo v nasprotju z zakonom,
7. krši druge obveznosti, določene s koncesijskim aktom.

(2) Glede prehoda lastninske pravice in vzpostavitve v prejšnje stanje se v primerih prenehanja koncesije, določenih v prejšnjem odstavku, uporabljajo določbe 122. člena tega zakona.

146. člen (odvzem koncesije)

(1) Koncesija se odvzame, če koncesionar:

1. ni plačal za vodno pravico skladno z določbami 123. člena tega zakona,
2. krši predpise, ki se nanašajo na namen, obseg ali na pogoje rabe vode, ki jih je pri izvajanju vodne pravice dolžan upoštevati in je bilo to ugotovljeno z dokončno odločbo pristojnega inšpektorja,
3. ne odpravi pomanjkljivosti v roku, določenim z odločbo pristojnega inšpektorja, s katero je bila odrejena odprava ugotovljenih pomanjkljivosti,
4. ne ravna skladno s prvim in drugim odstavkom 112. člena tega zakona.

(2) Koncesija se odvzame tudi v primeru, če je bil koncesionar v zvezi z izvajanjem koncesije pravnomočno obsojen zaradi storitve kaznivega dejanja zoper okolje, prostor in naravne dobrine.

147. člen (postopek za odvzem koncesije)

(1) V primerih kršitve z zakonom določenih obveznosti, za katere je določeno, da se koncesija odvzame, mora vlada pred izdajo odločbe pisno opozoriti koncesionarja, naj preneha s kršitvami in mu določi rok, v katerem mora kršitve odpraviti. Če tudi po preteku roka koncesionar ni prenehal s kršitvami, vlada koncesijo odvzame.

(2) Vlada je dolžna o začetku postopka za odvzem in o razlogih za začetek postopka nemudoma obvestiti koncesionarja.

(3) Vlada odvzame koncesijo z odločbo.

148. člen (posledice odvzema)

(1) Odvzem koncesije učinkuje od dneva pravnomočnosti odločbe, s katero je bila koncesija odvzeta.

(2) Fizična ali pravna oseba, ki ji je bila izdana odločba o odvzemu koncesije, je ne more ponovno pridobiti v obdobju šestih let po pravnomočnosti odločbe.

(3) Oseba iz prejšnjega odstavka zaradi odvzema koncesije ni upravičena do odškodnine, razen v primerih iz sedmega odstavka 112. člena tega zakona.

149. člen (uporaba zakona, ki ureja koncesije na naravnih dobrinah)

(1) Za podelitev koncesije po tem zakonu se ne uporabljajo določbe predpisov o javnih naročilih, ki se nanašajo na koncesijo.

(2) Za druga vprašanja koncesije, ki niso urejena s tem zakonom, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja koncesijo na naravnih dobrinah.

7. Poseg v prostor, ki lahko vpliva na vodni režim

150. člen

(poseg v prostor, ki lahko vpliva na vodni režim ali stanje voda)

(1) Poseg v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, se lahko izvede samo na podlagi vodnega soglasja.

(2) Poseg iz prejšnjega odstavka je:

1. poseg na vodnem ali priobalnem zemljišču,
2. poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po tem zakonu,
3. poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
4. poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
5. poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
6. poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanje vode v vodonosnik,
7. hidromelioracija in druga kmetijska operacija, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

(3) Minister podrobneje določi posege iz prejšnjega odstavka.

151. člen

(informacija o pogojih posega v prostor, ki lahko vplivajo na vodni režim ali stanje voda)

(1) Pravna ali fizična oseba, ki namerava izvesti poseg v prostor iz prejšnjega člena, lahko od ministrstva zahteva informacijo v zvezi s predpisanimi pogoji, ki jih mora izpolnjevati nameravani poseg, nanašajo pa se na varstvo voda, urejanje voda, varstvo naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov in obstoječe vodne pravice drugih oseb.

(2) Če ministrstvo ugotovi, da ni potrebno pridobiti projektnih pogojev ali drugih pogojev za poseg v prostor, ali da ni potrebno pridobiti vodnega soglasja, ali da je poseg nedopusten ali nemogoč, o tem, v petnajstih dneh po prejemu zahteve, obvesti pravno ali fizično osebo, ki je podala zahtevo iz prejšnjega odstavka.

(3) V primerih, ko je podana vloga za izdajo gradbenega dovoljenja za nezahteven objekt lahko zahtevo za pridobitev informacije iz prvega odstavka tega člena poda organ, pristojen za izdajo gradbenega dovoljenja.

(4) V primerih iz prejšnjega odstavka poda ministrstvo informacijo o pogojih posega v prostor organu, pristojnemu za izdajo gradbenega dovoljenja, prek elektronske pošte v sedmih dneh po prejemu zahteve za pridobitev informacije o pogojih posega v prostor.

151.a člen

(projektne pogoje, pogoje za drug poseg v prostor in vodno soglasje)

(1) V primerih, ko gre za gradnjo ali spremembo namembnosti, za katero je treba pridobiti gradbeno dovoljenje po predpisih, ki urejajo graditev objektov, in vodno soglasje na podlagi tega zakona, mora investitor pred začetkom izdelovanja projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja pridobiti projektne pogoje, k projektним rešitvam pa vodno soglasje.

(2) V primerih, ko gre za poseg v prostor, za katerega ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja po predpisih, ki urejajo graditev objektov, je pa treba pridobiti vodno soglasje na podlagi tega zakona, mora pravna ali fizična oseba, ki namerava izvesti poseg v prostor, pred začetkom izvajanja posega pridobiti pogoje, ki jih mora izpolnjevati nameravani poseg (v nadaljnjem besedilu: pogoji za druge posege v prostor), nanašajo pa se na varstvo voda, urejanje voda, varstvo naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov in obstoječe vodne pravice drugih oseb. K rešitvam za izvedbo drugega posega v prostor pa mora pravna ali fizična oseba pridobiti vodno soglasje.

(3) Za posege v prostor iz 150. člena tega zakona na območju, ki se ureja z državnim prostorskim načrtom ali občinskim podrobnim prostorskim načrtom, se šteje, da so projektni pogoji iz prvega odstavka tega člena oziroma pogoji za druge posege v prostor iz prejšnjega odstavka pridobljeni z dnem izdaje mnenj k državnemu prostorskemu načrtu ali občinskemu podrobnemu prostorskemu načrtu. V primerih, ko se s prostorskim načrtom ali občinskim podrobnim prostorskim načrtom načrtuje gradnja iz prvega odstavka tega člena, mora investitor po končanem projektiranju pridobiti vodno soglasje. V primerih, ko se s prostorskim načrtom ali občinskim podrobnim prostorskim načrtom načrtuje poseg v prostor iz prejšnjega odstavka, mora pravna ali fizična oseba, ki namerava izvesti poseg v prostor, pred začetkom izvedbe del pridobiti vodno soglasje.

(4) Če se v postopku za izdajo okoljevarstvenega soglasja po predpisih o varstvu okolja ugotovi, da gre za poseg za katerega je treba pridobiti tudi vodno soglasje po določbah tega zakona, se šteje, da so projektni pogoji iz prvega odstavka tega člena oziroma pogoji za druge posege v prostor iz drugega odstavka tega člena pridobljeni z dnem izdaje okoljevarstvenega soglasja. V primerih gradnje iz prvega odstavka tega člena, za katero je treba pridobiti okoljevarstveno soglasje, mora investitor po končanem projektiranju pridobiti vodno soglasje. V primerih posega v prostor iz drugega odstavka tega člena, za katerega je treba pridobiti okoljevarstveno soglasje, mora pravna ali fizična oseba, ki namerava izvesti poseg v prostor, pred začetkom izvedbe del pridobiti vodno soglasje.

(5) Vloga za izdajo okoljevarstvenega soglasja iz prejšnjega odstavka mora vsebovati poleg sestavin predpisanih z zakonom, ki ureja varstvo okolja, tudi sestavine iz drugega oziroma tretjega odstavka 152. člena tega zakona.

(6) Za enostavne objekte in nezahtevne objekte ni treba pridobivati projektnih pogojev ali drugih pogojev za poseg v prostor, razen če je to določeno s predpisi, ki urejajo varstvena ali ogrožena območja po tem zakonu ali v primerih vodnih objektov.

(7) V postopku za določitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter izdajo vodnega soglasja se ne sme od vlagatelj vloge zahtevati predložitve podatkov o katerih vodijo uradno evidenco državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, temveč jih pridobi ministrstvo po uradni dolžnosti. Vložena vloga za določitev projektnih pogojev oziroma pogojev za druge posege v prostor ali izdajo vodnega soglasja je pravna podlaga za neposreden vpogled uradne osebe, ki vodi postopek, v informatizirane uradne evidence iz prejšnjega stavka.

152. člen **(določitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor)**

(1) Za postopek z določitvijo projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor se uporabljajo predpisi, ki urejajo graditev objektov, razen če je s tem zakonom drugače določeno.

(2) Vlogi za določitev projektnih pogojev, ki mora vsebovati podatke o investitorju in o nameravani gradnji oziroma spremembi namembnosti, morajo biti priložene sestavine, ki jih določa zakon, ki ureja graditev objektov, in sestavine, ki jih določi minister s predpisom.

(3) Vlogi za določitev pogojev za druge posege v prostor, ki mora vsebovati podatke o investitorju in o nameravanem posegu oziroma spremembi namembnosti, morajo biti priložene sestavine, ki jih določi minister s predpisom.

(4) Rok za določitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor je pri zahtevnem in vodnem objektu 30 dni od prejema popolne vloge. Rok za določitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ne teče v času od sklica ustne obravnave ali ogleda do zaključka ustne obravnave oziroma ogleda.

(5) Če v roku za določitev projektnih pogojev oziroma pogojev za druge posege v prostor, ti pogoji niso podani se šteje, da niso določeni in se lahko vloži vloga za izdajo vodnega soglasja.

(6) Za dokaz o predložitvi vloge za določitev projektnih pogojev oziroma pogojev za druge posege v prostor se šteje potrjeno o priporočeni pošiljki s povratnico ali kopija potrdila o prejemu vloge.

(7) Ministrstvo v projektnih pogojih oziroma pogojih za druge posege v prostor navede pravno podlago za določitev projektnih pogojev oziroma pogojev za druge posege in vodnega soglasja.

(8) Če ministrstvo ugotovi, da je poseg v prostor sprejemljiv in da projektni pogoji oziroma pogoji za druge posege v prostor niso potrebni, vloga pa vsebuje vse sestavine, potrebne za izdajo vodnega soglasja, se vloga za izdajo projektnih pogojev in drugih pogojev za poseg v prostor šteje kot vloga za izdajo vodnega soglasja.

153. člen (izdaja vodnega soglasja)

(1) V primerih gradnje ali spremembe namembnosti iz prvega odstavka 151.a člena tega zakona vloži vlogo za izdajo vodnega soglasja investitor ali po njegovemu pooblastilu projektant. Vlogi za izdajo vodnega soglasja mora biti priložen tisti del projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki je v zvezi s predmetom soglašanja, vodilna mapa, načrt arhitekture in druge sestavine, potrebne za izdajo vodnega soglasja, določene s pogoji za izdajo vodnega soglasja.

(2) V primerih iz drugega odstavka 151.a člena tega zakona vloži vlogo za izdajo vodnega soglasja fizična ali pravna oseba, ki namerava izvesti poseg v prostor. Vlogi za izdajo vodnega soglasja morajo biti priložene rešitve, ki so v zvezi s predmetom soglašanja, in druge sestavine, potrebne za izdajo vodnega soglasja, določene s pogoji za izdajo vodnega soglasja.

(3) Vodno soglasje izda ministrstvo v 60 dneh pri zahtevnem in vodnem objektu, v 30 dneh pri stanovanjskemu objektu oziroma v 15 dneh pri enostavnem, nezahtevnem ali manjzahtevnem objektu, od prejema popolne vloge. Rok za izdajo vodnega soglasja ne teče v času od sklica ustne obravnave ali ogleda do zaključka ustne obravnave oziroma ogleda.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je rok za izdajo vodnega soglasja v primerih, ko je treba odločiti tudi o ustanovitvi stvarne služnosti, če gre za poseg na vodnem ali priobalnem zemljišču v upravljanju ministrstva, 60 dni od prejema popolne vloge.

(5) Če v roku iz tretjega odstavka tega člena ni odločeno o izdaji vodnega soglasja glede posegov iz prvega odstavka 151.a člena tega zakona, se šteje, da je vodno soglasje dano, razen, če gre za poseg na vodnem ali priobalnem zemljišču v upravljanju ministrstva.

(6) Za dokaz o predložitvi vloge za izdajo vodnega soglasja se šteje potrdilo o priporočeni pošiljki s povratnico ali kopija potrdila o prejemu vloge.

(7) Odločba, s katero je vodno soglasje izdano, ne vsebuje obrazložitve.

(8) Če ministrstvo ugotovi, da poseg v prostor ni sprejemljiv oziroma, da načrt, projekt oziroma rešitve za poseg niso izdelani v skladu s projektnimi pogoji oziroma pogoji za druge posege v prostor, zavrne izdajo vodnega soglasja z odločbo.

(9) V postopku izdaje vodnega soglasja je stranka v postopku samo investitor oziroma pravna ali fizična oseba, ki namerava izvesti poseg v prostor.

(10) Ne glede na določbe petega odstavka tega člena, se lahko po preteku roka iz tretjega odstavka tega člena do izdaje gradbenega dovoljenja izda odločbo o zavrnitvi soglasja ali določi projektne pogoje in o tem obvesti pristojni upravni organ za gradbene zadeve, ki prekine postopek do pravnomočnosti odločitve o izdaji vodnega soglasja. Škodo in stroške, ki jih je imel investitor v zvezi s tem, nosi ministrstvo.

(11) V vodnem soglasju se lahko določijo tudi drugi pogoji za izvedbo nameravanega posega, ki se nanašajo na urejanje in varstvo voda, in primeri, ko je za začetek obratovanja potrebno poskusno obratovanje in način, pogoji ter čas njegovega trajanja.

(12) Vodno soglasje preneha veljati, če v dveh letih od dneva, ko je postalo dokončno, ni bila začeta gradnja ali drug poseg v prostor.

(13) Ministrstvo za pripravo in izdajo projektnih pogojev in pogojev za drug poseg v prostor ni upravičeno do plačila taks, povračila stroškov ali drugih plačil.

153.a člen (poseg na vodnem ali priobalnem zemljišču v upravljanju ministrstva)

(1) Poseg na vodnem ali priobalnem zemljišču v upravljanju ministrstva se lahko izvede na podlagi pridobljene služnostne ali stavbne pravice. Ministrstvo lahko služnostno pravico na vodnem ali priobalnem zemljišču, s katerim upravlja, podeli z dokončnim vodnim soglasjem. Če je za poseg na vodnem ali priobalnem zemljišču v upravljanju ministrstva treba ustanoviti stavbno pravico, je dokončno vodno soglasje podlaga za sklenitev pogodbe o ustanovitvi stavbne pravice.

(2) Pravico iz prejšnjega odstavka se podeli proti plačilu.

(3) Vloga za izdajo vodnega soglasja mora vsebovati vse sestavine potrebne za ustanovitev služnostne ali stavbne pravice.

8. Vodna knjiga in vodni kataster

154. člen (vodna knjiga)

(1) Vodno knjigo sestavlja evidenca o podeljenih vodnih pravicah in izdanih vodnih soglasjih ter zbirka listin.

(2) Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje podatke iz listin, zlasti pa:

1. firmo in sedež ali osebno ime in naslov imetnika vodne pravice ali pridobitelja vodnega soglasja,
2. obseg in čas trajanja vodne pravice,
3. poseg, za katerega je bilo izdano vodno soglasje.

(3) Podatki iz prejšnjega odstavka, za katere velja varstvo osebnih podatkov v skladu s predpisi na področju varstva osebnih podatkov, se vodijo samo za namene, določene s tem zakonom, in se ne brišejo.

(4) Zbirko listin iz prvega odstavka tega člena sestavljajo izdana vodna dovoljenja, odločbe o izboru koncesionarja in koncesijske pogodbe ter izdana vodna soglasja.

155. člen (vodni kataster)

(1) Vodni kataster sestavljajo popis voda in popis vodnih objektov ter naprav.

(2) V popis voda se vnašajo podatki o površinskih in podzemnih vodah, vodnih in priobalnih zemljiščih, vodnem in morskem dobru, varstvenih in ogroženih območjih po tem zakonu in zavarovanih območjih po drugih zakonih.

(3) V popis vodnih objektov in naprav se vnašajo podatki o vodni infrastrukturi in o vodnih objektih in napravah, namenjenih izvajanju vodnih pravic.

(4) Podatki iz vodnega katastra se redno pregledujejo in posodablajo.

156. člen (načelo javnosti)

(1) Vodno knjigo in vodni kataster vodi ministrstvo kot javni knjigi.

(2) Vsakdo ima pravico pregledovati podatke iz knjig iz prejšnjega odstavka.

(3) Vsakdo ima pravico zahtevati in pridobiti izpiske iz vodne knjige in vodnega katastra proti plačilu stroškov, ki ne smejo presegati materialnih stroškov posredovanih informacij.

157. člen (predpis ministra)

Minister podrobneje predpiše obliko in način vodenja vodne knjige in vodnega katastra, način posredovanja

listin in sporočanja podatkov, ki sestavljajo vodno knjigo in vodni kataster, ter način določanja materialnih stroškov posredovanih informacij.

157.a člen
(dostop do osebnih in drugih podatkov)

(1) Ministrstvo ima, na podlagi zahteve, od upravljavca centralnega registra prebivalstva in upravljavca zbirk podatkov o pravnih osebah, pravico dobiti naslednje podatke: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, državljanstvo, podatek o smrti in podatek o spremembah, oziroma naziv pravne osebe, naslov sedeža, matično številko pravne osebe, podatek o prenehanju in podatek o spremembah teh podatkov.

(2) Ministrstvo lahko pridobiva podatke iz prejšnjega odstavka za namen priprave aktov o zavarovanjih varstvenih in ogroženih območij po tem zakonu, programa ukrepov in podrobnejših načrtov upravljanja z vodami za namen priprave in vzdrževanja vodnega katastra ter postopkov izdaje vodnih pravic.

III. del:

ORGANIZACIJA UPRAVLJANJA Z VODAMI

1. Upravne naloge

158. člen
(upravne naloge)

- (1) Upravne in z njimi povezane strokovne naloge ter organizacijske in razvojne naloge iz tega zakona opravlja ministrstvo.
- (2) Poleg nalog iz prejšnjega odstavka ministrstvo tudi upravlja z vodnimi in priobalnimi zemljišči v lasti države.
- (3) Posamezne strokovne in razvojne naloge izvajajo javni zavodi in druge organizacije, ki jih je za ta namen ustanovila vlada in inštitut iz 159. člena tega zakona.
- (4) Za obravnavo strokovnih vprašanj s področja nalog iz prvega in drugega odstavka tega člena lahko minister ustanovi strokovni svet kot svoj strokovno-posvetovalni organ.

2. Inštitut za vode Republike Slovenije

159. člen
(Inštitut za vode Republike Slovenije)

- (1) Za opravljanje določenih strokovnih in razvojnih nalog ministrstva se ustanovi Inštitut za vode Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Inštitut za vode).
- (2) Inštitut za vode se ustanovi kot javni zavod v skladu z zakonom.
- (3) Ustanovitelj Inštituta za vode je Republika Slovenija, ustanoviteljske pravice in obveznosti do Inštituta za vode pa izvršuje vlada.

160. člen
(naloge Inštituta za vode)

- (1) Inštitut za vode opravlja naslednje naloge:
 1. strokovne naloge, povezane z izdelavo načrtov upravljanja z vodami,
 2. strokovne naloge, povezane z določanjem ekološko sprejemljivega pretoka in druge naloge v zvezi s podeljevanjem vodnih pravic in izdajanjem vodnih soglasij,

3. strokovne naloge, povezane z določanjem meje vodnih in priobalnih zemljišč,
4. strokovne naloge, povezane z določitvijo parcele vodnega zemljišča,
5. opravlja druge dejavnosti v skladu z ustanovitvenim aktom.

(2) Podrobnejša opredelitev in predvideni obseg nalog iz prejšnjega odstavka se določijo v letnem programu dela Inštituta za vode, ki ga pripravi ministrstvo.

3. Javne službe

161. člen (javne službe)

(1) Država zagotavlja izvajanje javnih gospodarskih služb iz tega zakona.

(2) Javne gospodarske službe iz prejšnjega odstavka so:

1. obratovanje in vzdrževanje vodne infrastrukture, namenjene ohranjanju in uravnavanju vodnih količin (tretji odstavek 81. člena),
2. obratovanje, vzdrževanje in spremljanje stanja vodne infrastrukture, namenjene varstvu pred škodljivim delovanjem voda (prvi odstavek 93. člena),
3. izvedba izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda (prvi odstavek 95. člena),
4. vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč (prvi odstavek 98. člena),
5. zagotavljanje vodovarstvenega nadzora (prvi odstavek 177. člena).

(3) Vlada določi način in pogoje izvajanja javnih služb iz prejšnjega odstavka skladno z zakonom.

(4) Vrste in obseg del javnih služb iz drugega odstavka tega člena se opredeli v programu del, ki ga pripravi ministrstvo na podlagi programa ukrepov iz 57. člena tega zakona.

4. Sklad za vode

162. člen (Sklad za vode)

(1) Ministrstvo upravlja s Skladom za vode (v nadaljnjem besedilu: Sklad), ki se za nedoločen čas ustanovi kot proračunski sklad, skladno z zakonom.

(2) Viri Sklada so plačila za vodne pravice v delu, ki pripada državi, sredstva od prodaje vodnih zemljišč, ki jim je prenehal status naravnega vodnega javnega dobra, ter plačil za ustanovljene stvarne služnosti ali stavbne pravice v skladu s tem zakonom in vodna povračila.

(3) Sredstva Sklada se porabljajo za financiranje:

1. vodne infrastrukture, vključno z nakupom zemljišč, potrebnih za njeno gradnjo,
2. gradnje državne in lokalne infrastrukture, ki je potrebna zaradi gradnje vodne infrastrukture,
3. nakupa vodnih in priobalnih zemljišč in sofinanciranja nakupa priobalnih zemljišč s strani lokalnih skupnosti na podlagi 16. člena tega zakona,
4. nalog Inštituta za vode ter
5. medobčinskih ali regionalnih projektov gradnje objektov za črpanje, filtriranje in zajem vode ter prenosnih vodovodov za zagotovitev javne oskrbe s pitno vodo v skladu z operativnimi programi varstva okolja do višine prilivov iz plačil za vodno pravico za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba.

5. Konferenca za vode

5.1. Organi konference

163. člen (konferenca za vode)

(1) Zaradi omogočanja vpliva lokalnih skupnosti, imetnikov vodnih pravic in nevladnih organizacij na upravljanje z vodami se na območjih, določenih s predpisom iz četrtega odstavka 52. člena tega zakona, ustanovijo konference za vode (v nadaljnjem besedilu: konferenca).

(2) Člani konference na posameznem območju iz prejšnjega odstavka so:

1. lokalne skupnosti na tem območju,
2. imetniki vodnih pravic, ki jih imajo na tem območju, in
3. nevladne organizacije s področja voda in varstva okolja, ki so registrirane pri pristojnem organu na tem območju.

(3) Stroški delovanja konference se financirajo iz proračuna Republike Slovenije.

(4) Minister predpiše vrsto in višino stroškov iz prejšnjega odstavka.

164. člen **(organ konference in mandat)**

(1) Konferenca kot svoj predstavniški organ oblikuje Svet za vode (v nadaljnjem besedilu: Svet).

(2) Člani Sveta izmed sebe izvolijo predsednika in dva podpredsednika, pri čemer mora biti upoštevano načelo enakopravne zastopnosti članov konference.

(3) Mandat Sveta, njegovega predsednika in podpredsednikov je šest let.

165. člen **(sestava in naloge Sveta)**

(1) Svet sestavljajo po deset predstavnikov lokalnih skupnosti na posameznem območju iz 52. člena tega zakona in imetnikov vodnih pravic, ki imajo pravice na tem območju ter pet predstavnikov nevladnih organizacije s področja voda in varstva okolja, ki so registrirane pri pristojnem organu na tem območju.

(2) Naloge Sveta so:

1. spremljanje izvajanja nacionalnega programa upravljanja z vodami,
2. sodelovanje pri pripravi načrtov upravljanja z vodami,
3. spremljanje izvajanja načrtov upravljanja z vodami.

(3) Za izvedbo nalog iz 1. in 3. točke prejšnjega odstavka Svet sprejema stališča in daje pobude vladi, za izvedbo nalog iz 2. točke prejšnjega odstavka pa sodeluje pri pripravi načrtov skladno z določbami 58. člena tega zakona.

166. člen **(poslovnik in način odločanja)**

(1) Svet deluje na podlagi poslovnika, v katerem določi tudi svoj sedež.

(2) Svet lahko veljavno odloča, če je na seji navzočih več kot polovica članov Sveta, odločitev pa je sprejeta, če je za njen predlog glasovala večina navzočih članov.

5.2. Volitve v Svet

167. člen **(obdobje volitev)**

(1) Redne volitve v Svet se opravijo vsakih šest let.

(2) Če preneha mandat članu Sveta med trajanjem mandata Sveta, postane član Sveta za preostanek mandatne dobe Sveta tisti kandidat, ki po številu prejetih glasov sledi kandidatu, ki mu je mandat prenehal, pa ni bil izvoljen.

(3) Če kandidata iz prejšnjega odstavka ni, se opravijo nadomestne volitve, razen v primeru, če je od dneva potrditve mandata člana, ki mu je prenehal mandat, preteklo več kot pet let.

168. člen
(pasivna in aktivna volilna pravica)

Pravico voliti in biti izvoljen za člana Sveta imajo predstavniki lokalnih skupnosti, ki jih določijo občinski sveti, fizične osebe in predstavniki pravnih oseb, ki so imetnice vodnih pravic, in člani nevladnih organizacij.

169. člen
(razpis volitev)

- (1) Predsednik Sveta najmanj 90 dni pred iztekom mandata razpiše volitve v Svet.
- (2) Od dneva razpisa volitev do dneva glasovanja ne sme preteči manj kot 30 dni in ne več kot 90 dni.

170. člen
(volilni organi)

- (1) Volitve vodi volilna komisija konference, ki jo imenuje predsednik Sveta.
- (2) Komisijo iz prejšnjega odstavka sestavljajo predsednik in trije člani ter njihovi namestniki.

171. člen
(naloge volilne komisije)

Naloge volilne komisije so:

1. daje navodila v zvezi z izvajanjem volitev,
2. ugotavlja izid volitev v Svet.

172. člen
(izvedba volitev)

- (1) Volitve članov Sveta se opravijo tako, da člani konference iz drugega odstavka 163. člena tega zakona izvolijo po deset oziroma pet predstavnikov.
- (2) Za člana Sveta je izvoljenih tistih deset kandidatov, ki na volitvah dobijo največ glasov.
- (3) Volitve so veljavne, če voli več kot polovica volilnih upravičencev.
- (4) V primeru, da dobi na volitvah enako število glasov več kandidatov, njihovo skupno število pa presega predpisano število predstavnikov konference v Svetu, se volitve ponavljajo, dokler se ne izvoli predpisano število predstavnikov, skladno z določbo drugega odstavka tega člena.
- (5) Volitve se ponovijo tudi v primeru, da članom konference ne uspe izvoliti predpisanega števila predstavnikov.
- (6) Ponovne volitve iz prejšnjih odstavkov se izvedejo v roku iz drugega odstavka 169. člena tega zakona, v nasprotnem primeru pa se obstoječim članom podaljša mandat za novo volilno obdobje.

173. člen
(prenehanje mandata)

Članu Sveta mandat preneha v primeru, če to sam zahteva, če je kaznovan za kaznivo dejanje s kaznijo odvzema prostosti ali zaradi trajne izgube poslovne sposobnosti za opravljanje svoje funkcije.

IV. del:

NADZOR

1. Inšpekcijski nadzor

174. člen
(pristojnosti)

Inšpekcijski nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov izvajajo inšpektorji, pristojni za vode, na notranjem območju vodovarstvenega območja neposredno ob zajetju pa zdravstveni inšpektorji.

175. člen
(ukrepi inšpektorjev)

(1) Poleg pooblastil, ki jih določa zakon, ima pristojni inšpektor, če ugotovi, da so kršene določbe tega zakona ali določbe predpisov, izdanih na njegovi podlagi, še naslednja pooblastila:

1. prepovedati rabo vode, če se rabi brez vodnega dovoljenja ali koncesije, kadar sta predpisani,
2. prepovedati ali omejiti izvajanje vodne pravice, če se izvaja v nasprotju z vodnim dovoljenjem ali koncesijo,
3. ustaviti gradnjo ali izvedbo drugega posega v prostor, če se izvaja brez ali v nasprotju z vodnim soglasjem,
4. odrediti začasno prekinitev opravljanja dejavnosti, če so kršena določila predpisa iz drugega odstavka 85. člena tega zakona,
5. prepovedati uporabo objekta in naprave, če se uporablja brez ali v nasprotju z vodnim dovoljenjem ali koncesijo,
6. prepovedati ali omejiti izpuščanje ali odvajanje snovi v vode, če poteka v nasprotju z določbami 64., 65., 66., 67. in 68. člena tega zakona in odrediti vzpostavitev v prejšnje stanje,
7. prepovedati odvzem naplavin iz površinskih voda, če se odzemajo v nasprotju z 72. členom tega zakona,
8. odrediti odpravo škode in vrnitev v prejšnje stanje,
9. odrediti druge nujne ukrepe v skladu s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

(2) Vrnitev v prejšnje stanje iz 6. in 8. točke prejšnjega odstavka lahko inšpektor odredi v skladu s strokovnim mnenjem ministrstva.

(3) Če je to potrebno za odpravo virov in posledic čezmernega obremenjevanja voda, lahko pristojni inšpektor odredi sanacijske ukrepe ali predlaga ministrstvu odreditev priprave in izvedbe sanacijskega programa skladno s predpisi na področju varstva okolja.

(4) Pritožba zoper odločbo pristojnega inšpektorja ne zadrži izvršitve.

176. člen
(ustna odločba)

(1) Pristojni inšpektor skladno z zakonom izda ustno odločbo in takoj odredi izvršitev odločbe:

1. če obstoji neposredna nevarnost za onesnaženje vodnega vira, namenjenega oskrbi s pitno vodo,
2. če obstoji neposredna nevarnost za onesnaženje površinskih ali podzemnih voda,
3. če nastopi suša ali bi iz drugih razlogov lahko nastalo pomanjkanje vode ali težave v oskrbi s pitno vodo,
4. če obstoji neposredna nevarnost poplav,
5. če obstoji neposredna nevarnost izbruha hudournika, zemeljskih plazov, podorov ali snežnih plazov,
6. za zagotovitev začasne uporabe zemljišča iz 25. člena tega zakona,
7. za zagotovitev izvajanja splošne rabe in javnih služb po tem zakonu, če lastnik ali drug uporabnik vodnega ali priobalnega zemljišča nasprotuje prehodu čez svoje zemljišče ali opravljanju del, povezanih z izvajanjem javnih služb po tem zakonu, skladno z določbami 38. in 39. člena tega zakona,
8. za zagotovitev izvedbe del, povezanih z raziskovanjem voda skladno z določbami 40. člena tega zakona,

9. v drugih primerih, določenih z zakonom.

(2) Obstoj naravnih dogodkov iz 3. do 5. točke prejšnjega odstavka ugotovi pristojni organ, skladno s predpisi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

2. Rečna in morska nadzorna služba

177. člen

(rečna in morska nadzorna služba)

(1) Nadzor nad vodami, ki se nanaša na spoštovanje prepovedi, omejitev in varstvenih režimov iz tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov (v nadaljnjem besedilu: vodovarstveni nadzor), zagotavlja izvajalec javne službe urejanja voda.

(2) Vodovarstveni nadzor izvajajo rečni in morski nadzorniki (v nadaljnjem besedilu: vodovarstveni nadzorniki) na podlagi podeljenega javnega pooblastila, organizirani pri izvajalcu javne službe urejanja voda na podlagi sklenjenih delovnih ali drugih ustreznih pogodb.

(3) Vodovarstveni nadzor se izvaja v zvezi s prekrški iz 1., 4., 8., 9., 11. do 20., 22. do 25. ter 31. točke prvega odstavka 181. člena tega zakona.

178. člen

(naloge rečne in morske nadzorne službe)

(1) Naloge vodovarstvenega nadzora iz prejšnjega člena so:

1. neposredno spremljanje stanja voda in vodnega režima,
2. nadzor nad izvajanjem prepovedi,
3. ugotavljanje dejanskega stanja pri kršitvah prepovedi iz tega zakona, na njegovi podlagi izdanimi predpisi in drugimi predpisi s področja varstva okolja, ki se nanašajo na obremenjevanje voda,
4. opozarjanje oseb na predpisana ravnanja v zvezi z obremenjevanjem voda.

(2) Minister podrobneje predpiše naloge iz prejšnjega odstavka in načine ter pogoje za organizacijsko, vsebinsko in ozemeljsko usklajeno izvajanje vodovarstvenega nadzora.

179. člen

(pooblastila vodovarstvenega nadzornika)

(1) Vodovarstveni nadzornik ima pravico do neoviranega dostopa na vodno ali priobalno zemljišče in vstopiti v vodne objekte ali naprave, namenjene posebni rabi vode in od lastnikov, drugih uporabnikov ali upravljavcev vodnih objektov ali naprav zahtevati in dobiti na vpogled dokument, s katerim lahko ugotovi istovetnost osebe, akte o pridobljeni vodni pravici in dokumentirati kršitev določb tega zakona ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

(2) Če so podani razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, mora vodovarstveni nadzornik zavarovati kraj storitve kaznivega dejanja in sledove ter takoj obvestiti policijo. Policistu mora takoj navesti vsa dejstva in druge okoliščine primera ter izročiti dokaze, ki jih je pridobil.

(3) Vodovarstveni nadzornik ima pravico zahtevati in dobiti na vpogled dokument, s katerim lahko ugotovi istovetnost osebe.

(4) Izjave vodovarstvenih nadzornikov in materialni dokazi, ki jih zberejo v zvezi z dejanji, na podlagi katerih se ukrepa v inšpekcijskem postopku, se v inšpekcijskem postopku štejejo za dokaz, pridobljen v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

(5) Vodovarstveni nadzornik pri opravljanju nalog vodovarstvenega nadzora samostojno vodi postopek in odloča o prekrških v prekrškovnem postopku v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

180. člen

(pogoji za vodovarstvene nadzornike)

- (1) Vodovarstveni nadzornik je posebej usposobljena oseba, ki ima pooblastilo po tem zakonu, ki ga izda minister po opravljenem preizkusu znanja.
- (2) Preizkus znanja iz prejšnjega odstavka izvede ministrstvo na podlagi predpisanega programa preverjanja strokovnega znanja, ki zajema poznavanje predpisov s področja voda, varstva okolja in ohranjanja narave ter splošnega upravnega postopka v delu, ki se nanaša na izvajanje njegovih pooblastil.
- (3) Vodovarstveni nadzornik ima službeni znak in izkaznico. Položaj uradne osebe se izkazuje z izkaznico.
- (4) Vlada predpiše program strokovnega usposabljanja in preverjanja znanja, podrobnejši način in postopek za izdajanje pooblastila po tem zakonu.
- (5) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za upravo, podrobneje določi službeni znak in izkaznico vodovarstvenega nadzornika.

180.a člen (prostovoljni nadzorniki)

- (1) Naloge vodovarstvenega nadzora iz 1. in 4. točke prvega odstavka 178. člena tega zakona lahko kot prostovoljno dolžnost opravlja vsaka polnoletna fizična oseba, ki je državljan Republike Slovenije in izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena (v nadaljnjem besedilu: prostovoljni nadzornik) po pridobitvi pooblastila in prijavi izvajalcu javne službe urejanja voda z območja, na katerem namerava izvajati prostovoljni vodovarstveni nadzor.
- (2) Prostovoljni nadzornik mora o sumu storitve prekrškov iz tretjega odstavka 177. člena tega zakona nemudoma obvestiti vodovarstvenega nadzornika, navesti vsa znana dejstva ter izročiti dokaze, ki jih je pridobil.
- (3) Določbe drugega in tretjega odstavka 179. člena in 180. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za prostovoljne nadzornike.

V. del:

KAZENSKÉ DOLOČBE

181. člen

- (1) Z globo od 4.000 eurov do 125.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki stori prekršek, če:
 1. izvaja splošno rabo voda na območju, kjer je prepovedana ali omejena ali v nasprotju s predpisanim načinom in pogoji, kjer je tako določeno s predpisom vlade (četrti odstavek 21. člena);
 2. vzpostavi prejšnje stanje brez dovoljenja ministrstva (24. člen);
 3. ne dopustičasne uporabe svojega zemljišča (25. člen);
 4. ovira neškodljiv prehod čez svoje zemljišče do vodnega ali morského dobra ali ne dopusti splošne rabe vodnega ali morského dobra (prvi in drugi odstavek 38. člena);
 5. na vodnem ali priobalnem zemljišču postavlja objekte ali druge ovire, ki preprečujejo prost prehod ob vodnem ali morskem dobru (tretji odstavek 38. člena);
 6. izvajalcu javne službe ne dovoli izvajanja z javno službo povezanih del ali ne omogoča neškodljivega dostopa na vodno, priobalno ali drugo zemljišče (prvi odstavek 39. člena);
 7. ne dopusti uporabe svojih objektov in naprav, postavitve in obratovanja za izvedbo raziskav potrebnih merilnih naprav, izkopnih in vrtalnih del, poskusnih črpanj, odvzema vzorcev tal in drugih del, povezanih s sledilnimi preizkusi in širjenjem snovi (prvi in drugi odstavek 40. člena);
 8. rabi ali izkorišča vodo naravnih jezer, ribnikov, mlak in drugih naravnih vodnih zbiralnikov, ki imajo stalen ali občasen pritok ali odtok celinskih ali podzemnih voda, tako da bi se lahko poslabšalo njihovo ekološko ali kemijsko stanje (četrti odstavek 64. člena);
 9. gnoji ali uporablja sredstva za varstvo rastlin na priobalnih zemljiščih v nasprotju z določbami 65. člena;
 10. po celinskih vodah prevažata tovor ali izvaja vožnjo s plovili na motorni pogon v nasprotju s prvim odstavkom

66. člena;

11. pere vozila in druge stroje in naprave v površinskih vodah ali na vodnih in priobalnih zemljiščih v nasprotju s 67. členom;

12. izliva, odlaga ali odmetava v vode snovi ali predmete, ki lahko ogrožajo življenje in zdravje ljudi, vodnih in obvodnih organizmov, ovirajo pretok voda ali ogrožajo vodne objekte in naprave; ali če izliva, odlaga ali odmetava odpadke (prvi odstavek 68. člena);

13. na vodnem ali priobalnem zemljišču odlaga ali pretovarja nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki; odlaga ali odmetava odkopne ali odpadne materiale ali druge podobne snovi ali če odlaga odpadke (drugi odstavek 68. člena);

14. ravna v nasprotju z omejitvami in prepovedmi iz 74., 76., 77.a in 79.b člena;

15. na vodnem ali priobalnem zemljišču izvaja dejavnosti ali posege v nasprotju s 84. členom;

16. izvaja dejavnost ali posega v prostor na ogroženem območju v nasprotju s pogoji, določenimi v aktu vlade (drugi odstavek 85. člena);

17. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 87. člena;

18. ravna v nasprotju s tretjim odstavkom 88. člena;

19. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 89. člena;

20. ravna v nasprotju z določbami 100. člena;

21. ravna v nasprotju z določbami 101. člena;

22. ne dopusti splošne rabe v času, ko je presihajoče jezero prekrito z vodo (106. člen),

23. krši predpisan način in pogoje rabe vodnega ali morskega dobra za plovbo (drugi odstavek 107. člena);

24. rabi vodo brez vodnega dovoljenja ali koncesije ali v nasprotju s pogoji, namenom, načinom ali zunaj obsega za katerega je bila podeljena vodna pravica ali pa dopusti, da podeljeno vodno pravico uporablja nekdo drug (prvi, tretji in četrti odstavek 108. člena);

25. odvzema naplavine brez vodne pravice ali v nasprotju s pogoji, namenom, načinom ali zunaj obsega za katerega je bila podeljena vodna pravica ali pa dopusti, da podeljeno vodno pravico uporablja nekdo drug (prvi, tretji in četrti odstavek 108. člena);

26. krši predpisane omejitve ali ustavitve rabe vode (prvi in drugi odstavek 111. člena);

27. raziskuje podzemne vode brez dovoljenja za raziskave ali v nasprotju s pogoji iz dovoljenja ali če ne uporablja načrpane vode samo za raziskave ali če ne predaja pridobljenih podatkov ministrstvu (prvi, tretji, četrti in peti odstavek 115. člena);

28. ne obvesti ministrstva o odkritju podzemne vode v predpisanem roku ali če ne dopusti izvedbe analiz ali zagotovi odrejenih ukrepov zavarovanja odkritih vodnih virov; če ne dopusti zavarovanja in izkoriščanja podzemnih voda za oskrbo s pitno vodo; če ne dopusti del, ki so potrebna zaradi evidentiranja vodnega vira (prvi, drugi in peti odstavek 116. člena);

29. ne dopusti rabe vode, ki se nahaja na njegovem zemljišču, za oskrbo s pitno vodo tudi drugi osebi z območja, kjer ni zagotovljeno izvajanje lokalne javne službe oskrbe s pitno vodo, pa to omogoča izdatnost vodnega vira (drugi odstavek 117. člena);

30. odvzema vodo v nasprotju z določbami 118. člena;

31. izvede poseg v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, brez vodnega soglasja ali v nasprotju z njim (prvi odstavek 150. člena).

(2) Z globo od 2.000 eurov do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 600 eurov do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost ali odgovorna oseba v državnem organu ali organu samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Z globo od 400 eurov do 1.200 eurov se kaznuje posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Pristojni inšpektor in vodovarstveni nadzornik smeta v okviru pristojnosti za nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona zaseči predmete, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek ali so z njim nastali. Z zaseženimi predmeti se ravna skladno z določbami zakona, ki ureja prekrške.

181.a člen (izrekanje globe)

Osebi, ki stori prekršek iz prejšnjega člena, se lahko v hitrem postopku izreče globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe.

Zakon o vodah – ZV-1 (Uradni list RS, št. 67/02) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

VI. del:

PREHODNE DOLOČBE

1. Lastninjenje obstoječih vodnih zemljišč ter objektov in naprav

182. člen
(lastninjenje zemljišč)

(1) Zemljišča, ki so na dan uveljavitve tega zakona vpisana v zemljiško knjigo kot vodna zemljišča, voda, vodotok, jezero, reka, potok in podobno, in so javno dobro, splošno ljudsko premoženje, družbena last ali imajo na njih pravne osebe pravico uporabe, preidejo z dnem uveljavitve tega zakona v last Republike Slovenije.

(2) Poleg zemljišč iz prejšnjega odstavka preidejo na dan uveljavitve tega zakona v last države tudi vsa zemljišča, ki so bila poplavljenjena zaradi posega v prostor, potrebnega za pridobivanje električne energije, na njih pa je bila na dan uveljavitve tega zakona vpisana pravica uporabe pravnih oseb, razen če mednarodna pogodba ne določa drugače.

(3) Kmetijska in gozdna zemljišča, na katerih je v zemljiški knjigi vpisana lastninska pravica vodnih zadrug po predpisih, ki so ustanavljali vodne zadruge, preidejo z dnem uveljavitve tega zakona v last lokalne skupnosti, na območju katere ležijo, razen če se dokaže pravno nasledstvo.

183. člen
(lastninjenje objektov)

(1) Objekti iz četrtega odstavka 17. člena tega zakona in objekti iz prvega ter tretjega odstavka 33. člena tega zakona, ki so na dan uveljavitve tega zakona vpisani v zemljiško knjigo kot javno dobro, splošno ljudsko premoženje ali družbena last, preidejo z dnem uveljavitve tega zakona v last Republike Slovenije, razen objektov, katerih investitor je bila lokalna skupnost, ki postanejo njena last.

(2) Za objekte iz prejšnjega odstavka v lasti Republike Slovenije se štejejo, če se ne dokaže drugačno pravno stanje, tudi tisti objekti iz prejšnjega odstavka, ki na dan uveljavitve tega zakona niso bili vpisani v zemljiško knjigo oziroma, ki so bili vpisani v zemljiško knjigo, pa ni nihče naveden kot njihov lastnik.

(3) Kot objekti in naprave iz prejšnjih odstavkov se ne štejejo objekti in naprave, namenjeni izključno izvajanju gospodarskih javnih služb (infrastrukturni objekti).

184. člen
(razlastitev objektov in naprav)

Če na dan uveljavitve tega zakona obstoji na nepremičninah iz prvega odstavka prejšnjega člena lastninska ali druga stvarna pravica oseb zasebnega prava, ki so to pravico pridobile na podlagi veljavnega pravnega naslova, jih Republika Slovenija pridobi v last s pravnim poslom ali, če to ne bi bilo mogoče, začne postopek za njihovo razlastitev po predpisih, ki urejajo razlastitev.

185. člen
(vpis v zemljiško knjigo)

(1) Zemljišča iz 182. člena tega zakona določi ministrstvo, objekte iz 183. člena tega zakona pa ministrstvo ali lokalna skupnost z ugotovitveno odločbo.

(2) Zemljišča in objekte iz prejšnjega odstavka vpiše v zemljiško knjigo sodišče po uradni dolžnosti na podlagi pravnomočne odločbe iz prejšnjega odstavka.

(3) Zemljišča in objekti iz prvega odstavka tega člena se izkažejo v bilanci, ki jo izdela ministrstvo, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za finance, razen objektov lokalne skupnosti, ki se izkažejo v bilanci lokalne skupnosti.

2. Določitev vodnih zemljišč po tem zakonu in določitev parcele morja

186. člen

(določitev vodnega zemljišča celinskih voda)

(1) Vodna zemljišča celinskih voda po tem zakonu določi ministrstvo na podlagi določb 11. in 12. člena tega zakona v desetih letih od uveljavitve tega zakona.

(2) Do določitve vodnih zemljišč iz prejšnjega odstavka se za vodna zemljišča, poleg vodnih zemljišč iz drugega odstavka 182. člena tega zakona, štejejo tudi zemljišča, na katerih je celinska voda trajno ali občasno prisotna, in sicer struge tekočih voda in dna stoječih voda, vključno z opuščenimi strugami in prodišči, ki jih voda občasno še poplavlja, ter močvirja in zemljišča, ki jih je poplavlila voda zaradi posega v prostor.

187. člen

(parcela morja in pridobitev vodnih zemljišč v last države)

(1) Vodnemu zemljišču morja se določi parcela tako, da se odmeri od zunanje meje obale proti morju do meje teritorialnega morja.

(2) Parcela vodnega zemljišča morja se vodi v zemljiškem katastru geodetske uprave v Kopru in se vpiše v zemljiško knjigo pristojnega sodišča v Kopru v samostojno katastrsko občino.

(3) Parcela vodnega zemljišča morja se po obstoječem stanju oziroma podatkih evidentira v zemljiškem katastru in vpiše v zemljiško knjigo po določitvi državne meje skladno z zakonom.

(4) Če je na zemljišču ali njegovem delu iz prvega odstavka tega člena v zemljiški knjigi vpisana lastninska pravica osebe zasebnega prava, ta zemljišča država odkupi ali ministrstvo predlaga njihovo razlastitev po predpisih, ki urejajo razlastitev.

(5) Določitev parcele vodnega zemljišča morja iz prvega odstavka tega člena izvede ministrstvo, skladno s predpisi, ki urejajo evidentiranje nepremičnin, državne meje in prostorskih enot v šestih mesecih po določitvi državne meje iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Do določitve parcele iz prejšnjega odstavka se za vodno zemljišče morja šteje dno notranjih morskih voda in teritorialnega morja do zunanje meje obale.

3. Nastanek naravnega in grajenega vodnega ali morskega javnega dobra

188. člen

(nastanek naravnega vodnega ali morskega javnega dobra)

(1) Obstoječa vodna zemljišča postanejo naravno vodno ali morsko javno dobro z dnem uveljavitve tega zakona.

(2) Vodna zemljišča iz prejšnjega odstavka se po uradni dolžnosti vnesejo v zemljiški kataster skladno z določbami 12. člena in šestega odstavka 28. člena tega zakona.

(3) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena ministristvo z odločbo ugotovi prenehanje vodnega zemljišča in ukine status naravnega vodnega javnega dobra na zahtevo lastnika obstoječega vodnega zemljišča, če zemljišče ne izpolnjuje kriterijev iz prvega do četrtega odstavka 11. člena tega zakona.

189. člen

(nastanek grajenega vodnega ali morskega javnega dobra)

(1) Obstoječa vodna zemljišča iz prvega odstavka 17. člena tega zakona, objekti iz četrtega odstavka 17. člena tega zakona in objekti iz prvega ter tretjega odstavka 33. člena tega zakona, postanejo grajeno vodno ali grajeno morsko javno dobro z dnem uveljavitve tega zakona.

(2) Vlada objavi seznam zemljišč in objektov iz prejšnjega odstavka.

(3) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena obstoječe depresijsko zemljišče, obstoječe zemljišče, ki je nastalo kot nasip ali zasip na vodnem zemljišču in obstoječi objekt ali naprava v vodnem ali morskem prostoru, ki je namenjen obrambi države ali izvajanju nalog policije, ne postane grajeno vodno ali morsko javno dobro.

4. Obstoječa vodna infrastruktura

190. člen

(določitev obstoječe vodne infrastrukture)

(1) Obstoječi vodnogospodarski objekti in naprave v splošni rabi postanejo vodna infrastruktura po tem zakonu z dnem uveljavitve tega zakona.

(2) Ministrstvo objavi seznam obstoječe vodne infrastrukture iz prejšnjega odstavka.

191. člen

(uporaba vodne infrastrukture za druge namene)

Za uporabo obstoječe vodne infrastrukture iz prejšnjega člena za druge namene skleneta njen lastnik in oseba, ki na dan uveljavitve tega zakona na podlagi veljavnega pravnega naslova uporablja vodno infrastrukturo za druge namene, pogodbo iz sedmega odstavka 48. člena tega zakona v 12 mesecih od uveljavitve tega zakona.

192. člen

(razlastitev vodne infrastrukture)

Če na dan uveljavitve tega zakona obstoji na objektu in napravi, ki sestavlja vodno infrastrukturo, določeno skladno s 190. členom tega zakona, lastninska ali druga stvarna pravica oseb zasebnega prava, ki so to pravico pridobile na podlagi veljavnega pravnega naslova, država pridobi ta objekt in napravo v last s pravnim poslom ali začne postopek njihove razlastitve po predpisih, ki urejajo razlastitev.

5. Prehod na nov sistem načrtovanja z vodami

193. člen - upoštevan ZV-1A

(načrtovanje v prehodnem obdobju)

(1) Do sprejetja načrtov upravljanja z vodami se za upravljanje z vodami pripravi začasni načrt upravljanja z vodami za območje celotne države.

(2) Načrt iz prejšnjega odstavka vsebuje:

1. opis stanja vodnih teles površinskih in podzemnih voda,
2. povzetek pomembnejših obremenitev in vplivov človekovih dejavnosti na stanje površinskih in podzemnih voda,
3. prikaz varstvenih, ogroženih in zavarovanih območij po tem zakonu, občutljivih območij po predpisih o

varstvu okolja in zavarovanih ter varovanih območij po predpisih o ohranjanju narave, za katere sta pomembna vodni režim in kakovost voda, ter varstvenih vodah po predpisih o ribištvu,

4. prikaz mreže in rezultatov monitoringa stanja voda,
5. opredelitev ciljev upravljanja z vodami in rokov za njihovo doseganje,
6. ekonomsko vrednotenje rabe vode ali naplavin in varstva ter urejanja voda,
7. povzetek obveznosti, sprejetih z mednarodno pogodbo, ki se nanaša na upravljanje z vodami in način njihovega uresničevanja.

(3) Načrt iz prvega odstavka tega člena sprejme vlada v enem letu od uveljavitve tega zakona, v postopku sprejemanja pa se ne uporabljajo določbe o sodelovanju javnosti iz 58. člena tega zakona.

(4) Do sprejetja začasnega načrta upravljanja z vodami iz prvega odstavka tega člena se za upravljanje z vodami uporabljajo obstoječe vodnogospodarske osnove.

(5) Do sprejetja načrtov upravljanja z vodami se za upravljanje z vodami lahko sprejemajo podrobnejši načrti upravljanja z vodami.

6. Dovoljenje za odvajanje odpadnih voda in oddajanje toplote

194. člen
(vodno dovoljenje)

Za odvajanje odpadnih voda in oddajanje toplote v vode je treba do uveljavitve predpisa iz četrtega odstavka 125. člena tega zakona pridobiti vodno dovoljenje.

7. Prilagoditev pridobljenih vodnih pravic

195. člen
(sprememba vodnogospodarskega dovoljenja v vodno dovoljenje)

(1) Pravnomočno vodnogospodarsko dovoljenje, s katerim je pravna ali fizična oseba pridobila pravico do rabe voda ali izpuščanja odplak, odpadkov ali drugih snovi na podlagi zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81, 29/86 in Uradni list RS, št. 15/91 ter 52/2000) in je za njeno izvajanje treba pridobiti vodno dovoljenje na podlagi 125. člena tega zakona, se šteje za vodno dovoljenje po tem zakonu.

(2) Pravnomočno dovoljenje za rabo ali izkoriščanje voda, ki ga je pravna ali fizična oseba pridobila skladno z določbami 22. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 in 1/96), se šteje za vodno dovoljenje po tem zakonu.

(3) Pravna ali fizična oseba iz prejšnjih odstavkov izvaja vodno pravico v obsegu, na način in pod pogoji, določenimi v aktu iz prejšnjih odstavkov.

(4) Ministrstvo po uradni dolžnosti spremeni dovoljenje iz prvega ali drugega odstavka tega člena, če je to potrebno zaradi prilagoditve izvajanja obstoječe vodne pravice določbam tega zakona in določi rok prilagoditve.

(5) Ne glede na določbe tretjega odstavka tega člena lahko ministrstvo z aktom iz prejšnjega odstavka spremeni tudi čas, obseg in pogoje izvajanja vodne pravice, če je to potrebno zaradi prilagoditve izvajanja vodne pravice določbam tega zakona.

(6) Če bi zaradi prilagoditve določbam tega zakona osebi iz prejšnjega odstavka nastali nesorazmerni stroški, ministrstvo zniža plačilo za vodno pravico ali podaljša čas trajanja vodnega dovoljenja.

(7) Pravna ali fizična oseba iz prvega in drugega odstavka tega člena je dolžna plačevati za vodno pravico v višini, ki je sorazmerna preostanku njenega trajanja, z dnem uveljavitve predpisa iz četrtega odstavka 123. člena tega zakona, o čemer ministrstvo izda odločbo.

196. člen
(sprememba vodnogospodarskega dovoljenja v koncesijo)

- (1) Za primere, ko je pravna ali fizična oseba pridobila pravico do rabe vode s pravnomočnim vodnogospodarskim dovoljenjem iz prvega odstavka prejšnjega člena, pa je za njeno izvajanje treba pridobiti koncesijo po 136. členu tega zakona, vlada najkasneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona izda koncesijski akt.
- (2) S koncesijskim aktom iz prejšnjega odstavka se določi izvajanje vodne pravice za čas, v obsegu in pod pogoji, določenimi v pravnomočnem vodnogospodarskem dovoljenju.
- (3) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena lahko vlada s koncesijskim aktom iz prejšnjega odstavka spremeni čas, obseg in pogoje izvajanja vodne pravice, če je to potrebno zaradi prilagoditve določbam tega zakona.
- (4) Na podlagi akta iz prejšnjega odstavka se imetniku pravnomočnega vodnogospodarskega dovoljenja podeli koncesija brez javnega razpisa.
- (5) Če bi zaradi prilagoditve določbam tega zakona osebi iz prvega odstavka tega člena nastali nesorazmerni stroški, vlada zniža plačilo za koncesijo, ki bi ga bila dolžna plačati po 123. členu tega zakona ali podaljša čas trajanja koncesije.
- (6) Osebi iz prvega odstavka tega člena se v dveh mesecih po uveljavitvi akta iz prvega odstavka tega člena izda odločba o izboru za koncesionarja, koncesijska pogodba pa mora biti sklenjena v treh mesecih od pravnomočnosti odločbe.
- (7) Osebi iz prejšnjega odstavka, ki v predpisanem roku ne sklene koncesijske pogodbe, vodna pravica preneha, razen, če so razlogi za prekoračitev roka sklenitve na strani koncedenta.
- (8) O prenehanju vodne pravice iz prejšnjega odstavka ministrstvo izda odločbo.
- (9) Do sklenitve pogodbe iz šestega odstavka tega člena imetnik vodne pravice izvaja svojo pravico v obsegu, na način in pod pogoji, določenimi v pravnomočnem vodnogospodarskem dovoljenju.
- (10) Pravna ali fizična oseba iz prvega odstavka tega člena je dolžna plačevati za vodno pravico v višini, ki je sorazmerna preostanku njenega trajanja, določi pa se s koncesijskim aktom iz prvega odstavka tega člena.

197. člen
(sprememba koncesije v vodno dovoljenje)

- (1) Pravni ali fizični osebi, ki je pridobila koncesijo za upravljanje, rabo ali izkoriščanje vode, mivke, peska, proda ali kamna ali naravnega javnega dobra skladno z zakonom, pa je za njeno izvajanje treba pridobiti vodno dovoljenje, ministrstvo koncesijo nadomesti z vodnim dovoljenjem, skladno z določbami 127. in 128. člena tega zakona najkasneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.
- (2) Z vodnim dovoljenjem iz prejšnjega odstavka se določi izvajanje vodne pravice za čas, v obsegu in pod pogoji, določenimi v koncesijskem aktu in koncesijski pogodbi.
- (3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko ministrstvo z vodnim dovoljenjem iz prvega odstavka tega člena spremeni čas, obseg in pogoje izvajanja vodne pravice, če je to potrebno zaradi prilagoditve določbam tega zakona.
- (4) Če bi zaradi prilagoditve določbam tega zakona osebi iz prvega odstavka tega člena nastali nesorazmerni stroški, ministrstvo z vodnim dovoljenjem zniža plačilo za vodno pravico ali določi rok za prilagoditev določbam tega zakona.

198. člen
(sprememba vodnogospodarskega soglasja v koncesijo)

- (1) Za pravno ali fizično osebo, ki je s pravnomočnim vodnogospodarskim soglasjem na podlagi zakona

pridobila pravico izkoriščati mivko, pesek, prod ali kamen, se vodnogospodarsko soglasje spremeni v koncesijo skladno z določbami 196. člena tega zakona.

(2) Šteje se, da je imela pravna ali fizična oseba pravico izkoriščati mivko, pesek, prod ali kamen tudi v primeru, če ji je vodnogospodarsko soglasje poteklo, oseba pa je plačevala vodna povračila v skladu z zakonom.

199. člen - upoštevan ZV-1A (drugi primeri)

(1) Pravna ali fizična oseba, ki rabi vodno ali morsko dobro ali odvzema naplavine, pa je za takšno rabo predpisana pridobitev vodnega dovoljenja ali koncesije in teh aktov nima, mora v dveh letih od uveljavitve tega zakona vložiti vlogo za izdajo vodnega dovoljenja ali koncesije skladno z določbami tega zakona.

(2) Ne glede na določbe drugega odstavka prejšnjega člena veljajo določbe prejšnjega odstavka tudi za osebo iz drugega odstavka prejšnjega člena.

(3) Vloga iz prvega odstavka tega člena mora vsebovati opis obsega in načina rabe vodnega ali morskega dobra ali odvzema naplavin in pravnomočno uporabno dovoljenje za objekt in napravo, s katero rabi ali izkorišča vodo ali naplavine, če je bilo to predpisano.

(4) V primerih iz prejšnjega odstavka ministrstvo izda vodno dovoljenje, vlada pa podeli koncesijo brez javnega razpisa skladno z določbami tega zakona.

(5) Če oseba iz prvega odstavka tega člena ne vloži vloge v predpisanem roku, inšpektor, pristojen za vode, prepove uporabo objekta in naprave iz tretjega odstavka tega člena ter odredi njeno odstranitev ob smiselni uporabi določb 122. člena tega zakona.

(6) Prepovedi uporabe ter odstranitve objekta in naprave iz prejšnjega odstavka se ne izreče, če gre za objekt ali napravo, ki se jo uporablja za oskrbo s pitno vodo.

8. Druge prilagoditve določbam tega zakona

200. člen (zagotovitev prostega prehoda)

(1) Lastnik objekta in naprave, ki je bila zgrajena na podlagi pravnomočnega dovoljenja za poseg v prostor, pa parcela pozidanega stavbnega zemljišča sega do meje vodnega zemljišča, mora dovoliti prost prehod ob vodnem ali obmorskem dobru.

(2) Če ni mogoče zagotoviti prostega prehoda ob vodnem ali morskem dobru na način iz prejšnjega odstavka, ministrstvo osebi iz prejšnjega odstavka določi obveznost, da to zagotovi s posegom na vodno zemljišče.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka postane objekt, s katerim se omogoča prost prehod ob vodnem ali morskem dobru, grajeno vodno ali morsko javno dobro, skladno z določbami tega zakona.

(4) Določbe prejšnjih odstavkov ne veljajo za vodni objekt in napravo po tem zakonu, za objekt in napravo, namenjeno obrambi države ali izvajanju nalog policije ter izvajanju javnih služb po drugih zakonih.

201. člen - upoštevan ZV-1A (obstoječi objekti na vodnih in priobalnih zemljiščih)

(1) Za obstoječe objekte in naprave, ki se nahajajo na vodnem in priobalnem zemljišču, ne veljajo določbe 37. člena tega zakona, če gre za rekonstrukcijo, spremembo namembnosti ali nadomestno gradnjo, če:

1. se s tem ne povečuje poplavna ali erozijska nevarnost ali ogroženost,
2. se s tem ne poslabšuje stanja voda,
3. je omogočeno izvajanje javnih služb,
4. se s tem ne ovira obstoječe posebne rabe voda,
5. to ni v nasprotju s cilji upravljanja z vodami in
6. se z rekonstrukcijo ali nadomestno gradnjo oddaljenost do meje vodnega zemljišča ne zmanjšuje.

(2) Če je bilo na vodnem ali priobalnem zemljišču pred uveljavitvijo tega zakona izdano dovoljenje za poseg v prostor, ki ni dovoljen po določbah 37. člena tega zakona, lahko imetnik dovoljenja nadaljuje s posegom.

(3) Prostorski akti države ali lokalne skupnosti, ki na vodnem ali priobalnem zemljišču omogočajo izvedbo posegov, ki so po določbah 37. člena tega zakona prepovedani, se morajo uskladiti z določbo tega člena v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

202. člen **(prilagoditve, povezane z varstvom voda)**

(1) Pravna ali fizična oseba, ki na dan uveljavitve tega zakona odvaja odpadne vode v nasprotju z določbami 64. člena tega zakona, se mora prilagoditi tem določbam najkasneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

(2) Do sprejetja predpisa iz drugega odstavka 66. člena tega zakona se za celinske vode, na katerih je prevoz tovora in vožnja plovil na motorni pogon dovoljena, štejejo tiste celinske vode, na katerih takšna plovba poteka na dan uveljavitve tega zakona.

(3) Pravna ali fizična oseba, ki na dan uveljavitve tega zakona razpolaga z objektom ali napravo iz drugega odstavka 69. člena tega zakona na vodovarstvenem območju, jo mora v roku in s tehničnimi ali drugimi ukrepi, ki jih določi ministrstvo, prilagoditi določbam tega zakona ali odstraniti.

(4) Pravna ali fizična oseba, ki na dan uveljavitve tega zakona razpolaga z dokončnim gradbenim dovoljenjem za graditev objekta iz drugega odstavka 69. člena tega zakona na vodovarstvenem območju, pa še ni začela graditi, z gradnjo ne sme začeti.

(5) V primerih iz tretjega in četrtega odstavka tega člena ima pravna ali fizična oseba pravico do odškodnine po predpisih, ki urejajo razlastitev.

203. člen **(prenos zemljišč)**

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preide upravljanje z vodnimi in priobalnimi zemljišči v lasti države na ministrstvo.

(2) Osebe, ki upravljajo z vodnimi in priobalnimi zemljišči v lasti države, uredijo dokumentacijo o prenosu upravljanja teh zemljišč na ministrstvo v šestih mesecih od dne uveljavitve tega zakona.

9. Vodna knjiga in vodni kataster

204. člen **(vodna knjiga in vodni kataster)**

(1) Obstoječa vodna knjiga in obstoječi vodni kataster se preoblikujeta v skladu z določbami tega zakona v enem letu od dne njegove uveljavitve.

(2) V vodno knjigo in vodni kataster se prenesejo vsi podatki iz obstoječe vodne knjige, vodnega katastra in drugih evidenc, ki jih vodi ministrstvo, in vsebujejo podatke, za katere ta zakon določa, da se vodijo v vodni knjigi in vodnem katastru.

10. Inštitut za vode Republike Slovenije

205. člen **(ustanovitev Inštituta za vode)**

(1) Vlada ustanovi Inštitut za vode v 12 mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Do ustanovitve Inštituta za vode opravlja njegove naloge Vodnogospodarski inštitut, d.o.o., Hajdrihova 28,

Ljubljana.

(3) Obstoječa podjetja in druge organizacije, ki na dan uveljavitve tega zakona opravljajo javno službo na področju vodnega gospodarstva, skladno z zakonom, prenesejo dokumentacijo in druge podatke, ki se nanašajo na izvajanje nalog Inštituta za vode, na ministrstvo v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

11. Ustanovitev Sklada za vode

206. člen (ustanovitev Sklada za vode)

- (1) Sklad za vode se ustanovi v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.
- (2) Do ustanovitve Sklada se za izvedbo nalog iz 162. člena tega zakona uporabljajo sredstva proračuna Republike Slovenije.

12. Oblikovanje konferenc za vode

207. člen (razpis prvih volitev v Svet in sklic prve seje)

- (1) Prve volitve v Svet se opravijo najkasneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.
- (2) Volitve iz prejšnjega odstavka razpiše vlada, ki imenuje tudi volilno komisijo za izvedbo teh volitev.
- (3) V aktu o razpisu prvih volitev se določi nosilce pasivne in aktivne volilne pravice za posamezne člane konference iz drugega odstavka 163. člena tega zakona, dan volitev in druge zadeve, potrebne za izvedbo prvih volitev.
- (4) Prvo sejo Sveta skliče minister.

13. Postopki, začeti pred uveljavitvijo zakona

208. člen (postopki)

- (1) Postopki za pridobitev vodnogospodarskega soglasja ali vodnogospodarskega dovoljenja, ki do uveljavitve tega zakona še niso bili dokončani, se dokončajo na podlagi določb 47. do 51. člena zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81, 29/86 in Uradni list RS, št. 15/91 ter 52/2000).
- (2) Postopki za pridobitev koncesije na vodah po 21. členu ali dovoljenja za uporabo in izkoriščanje voda po 22. členu zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 in 1/96), ki do uveljavitve tega zakona še niso bili dokončani, se dokončajo na podlagi 21. in 22. člena zakona o varstvu okolja.

14. Predpisi vlade

209. člen (predpisi vlade)

- (1) Vlada izda izvršilne predpise po tem zakonu v dveh letih od uveljavitve tega zakona.
- (2) Vlada prvič sprejme načrte upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja iz prvega odstavka 55. člena tega zakona najkasneje do 22. 12. 2009, drugič pa, ne glede na določbo prvega odstavka 59. člena tega zakona, najkasneje do 22. 12. 2015.
- (3) Prvi načrt iz prejšnjega odstavka ne vsebuje zahtev iz četrtega odstavka 55. člena tega zakona.

(4) Vlada prvič sprejme program ukrepov iz 57. člena tega zakona najkasneje do 22. 12. 2009.

(5) Vlada prvič pripravi nacionalni program upravljanja z vodami iz 54. člena tega zakona najkasneje do 30. 6. 2003.

15. Predpisi ministra

210. člen (predpisi ministra)

Minister izda izvršilne predpise v treh letih od uveljavitve tega zakona.

16. Veljavnost predpisov

211. člen (veljavnost predpisov)

Do uveljavitve predpisov iz 209. in 210. člena tega zakona se uporabljajo, kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona, naslednji predpisi:

1. strokovno navodilo o načinu zbiranja vodnogospodarskih soglasij in vodnogospodarskih dovoljenj v vodni knjigi in katastru voda o vpisovanju vodnih količin, kakovosti vode in zgrajenih vodnogospodarskih objektov in naprav (Uradni list SRS, št. 27/84),
2. strokovno navodilo o tem, kaj obsega vzdrževanje naravnih vodotokov in drugih zbiralnikov vode, vodnih zemljišč ter vodnogospodarskih objektov in naprav v splošni rabi (Uradni list SRS, št. 27/84),
3. strokovno navodilo o tem, kateri objekti se štejejo za vodnogospodarske objekte v splošni rabi in kateri vodotoki se štejejo za umetne vodotoke in druge zbiralnike vode (Uradni list SRS, št. 27/84),
4. strokovno navodilo o tem, za katere posege je potrebno vodnogospodarsko soglasje in kaj se šteje za manjše spremembe vodnega režima (Uradni list SRS, št. 27/84),
5. strokovno navodilo za ugotavljanje značilnosti vodnega režima v mejnem oziroma iztočnem prerezu vodotoka (Uradni list SRS, št. 27/84),
6. strokovno navodilo o tem, kakšna tehnična dokumentacija je potrebna za pridobitev vodnogospodarskega soglasja in vodnogospodarskega dovoljenja in kaj morajo vsebovati vodnogospodarska soglasja in vodnogospodarska dovoljenja (Uradni list SRS, št. 27/84 in 3/87),
7. strokovno navodilo o načinu odzemanja mivke, peska, proda in kamna (Uradni list SRS, št. 27/84),
8. strokovno navodilo za določanje meje priobalnih zemljišč, erozijskih območij in morske obale (Uradni list SRS, št. 4/85),
9. strokovno navodilo za izdelavo vodnogospodarskih osnov (Uradni list SRS, št. 28/88),
10. odlok o določitvi meja vodnih območij v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 6/75),
11. odlok o določitvi hudourniških območij, ki se štejejo za vodotoke medregionalnega pomena (Uradni list SRS, št. 21/75),
12. navodilo o vsebini načrta za obrambo pred poplavami (Uradni list SRS, št. 10/76),
13. strokovno navodilo o tem, katere snovi se štejejo za nevarne in škodljive snovi in o dopustnih temperaturah vode (Uradni list SRS, št. 18/85), v delu, ki še velja,
14. uredba o ureditvi določenih vprašanj s področja voda (Uradni list SRS, št. 22/76),
15. strokovno navodilo o urejanju gnojišč in greznic (Uradni list SRS, št. 10/85),
16. pravilnik o tem, kako morajo biti zgrajena in opremljena skladišča ter transportne naprave za nevarne in škodljive snovi (Uradni list SRS, št. 3/79),
17. odlok o določitvi erozijskih območij in posameznih hudournikov, na katerih zagotavlja delovna organizacija za urejanje hudournikov varstvo površin pred erozijo, hudourniki in plazovi (Uradni list SRS, št. 2/70),
18. uredba o načinu opravljanja obvezne republiške vodnogospodarske javne službe na področju vodnega gospodarstva (Uradni list RS, št. 40/00).

212. člen (odločba ministra)

Minister izda odločbo o razveljavitvi odločbe o določitvi pooblaščenih organizacij za atestiranje analitskih

postopkov (Uradni list SRS, št. 38/85) v enem mesecu od uveljavitve tega zakona in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

VII. del:

KONČNE DOLOČBE

1. Prenehanje veljavnosti

213. člen (prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zakon o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81, 29/86 in Uradni list RS, št. 15/91 ter 52/2000).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati zakon o temeljih vodnega režima, pomembnega za dve ali več republik oziroma avtonomnih pokrajin in o meddržavnih vodah (Uradni list SFRJ, št. 2/74 in 24/76) razen v delu, ki se nanaša na meddržavne vode.

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati uredba o klasifikaciji voda medrepubliških vodnih tokov, meddržavnih voda in voda obalnega morja Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 6/78), razen v delu, ki se nanaša na vode, ki tvorijo državno mejo Republike Slovenije ali jo prečkajo.

214. člen (prenehanje veljavnosti posameznih zakonskih določb)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe prvega odstavka 17. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 in 1/96) v delu, ki določa, da je voda kot naravni vir lastnina Republike Slovenije.

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe prvega odstavka 16. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 in 1/96) v delu, ki se nanaša na vode in morje.

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe četrtega in petega odstavka 16. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 in 1/96) v delu, ki se nanaša na določitev, ukinitve ali ponovno vzpostavitev naravnega vodnega ali morskega javnega dobra.

(4) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe drugega odstavka 80. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 in 1/96) v delu, ki se nanaša na plačilo povračila za izkoriščanje in rabo vode kot naravne dobrine, katere lastnik je republika ali lokalna skupnost.

(5) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe tretjega, četrtega, petega člena in drugega odstavka 10. člena zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 44/97) v delu, ki se nanaša na vodno infrastrukturo in grajeno vodno ali morsko javno dobro.

215. člen (prenehanje veljavnosti koncesijskih aktov)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati koncesijski akti, ki so bili izdani za pridobitev vodne pravice na podlagi koncesije, pa je za njeno izvajanje potrebno pridobiti vodno dovoljenje, skladno z določbami 197. ali 208. člena tega zakona, uporabljajo pa se do spremembe koncesije v vodno dovoljenje, skladno z določbami 197. člena tega zakona ali podelitve vodnega dovoljenja, skladno z določbami 208. člena tega zakona.

216. člen (prenehanje veljavnosti predpisov lokalnih skupnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati predpisi lokalnih skupnosti, ki so bili sprejeti na podlagi 57., 58., 60. in 66. člena zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81, 29/86 in Uradni list RS, št. 15/91 ter 52/2000), se pa uporabljajo do sprejetja predpisov iz 209. in 210. člena tega zakona.

2. Začetek veljavnosti zakona

217. člen (začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah – ZV-1A (Uradni list RS, št. 57/08) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

88. člen (sprememba koncesije v vodno dovoljenje)

- (1) Pravni ali fizični osebi, ki je pridobila koncesijo za vzrejo vodnih organizmov za trg, za katere je treba v skladu s spremenjeno 8. točko prvega odstavka 125. člena zakona pridobiti vodno dovoljenje, ministrstvo koncesijo nadomesti z vodnim dovoljenjem v skladu z določbami 127. in 128. člena zakona najkasneje v treh letih od uveljavitve tega zakona.
- (2) Z vodnim dovoljenjem iz prejšnjega odstavka se določi izvajanje vodne pravice za čas, v obsegu in pod pogoji, določenimi v koncesijskem aktu in koncesijski pogodbi.
- (3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo z vodnim dovoljenjem iz prvega odstavka tega člena spremeni čas, obseg in pogoje izvajanja vodne pravice, če je to potrebno zaradi prilagoditve določbam tega zakona.
- (4) Če bi zaradi prilagoditve določbam tega zakona osebi iz prvega odstavka tega člena nastali nesorazmerni stroški, ministrstvo z vodnim dovoljenjem zniža plačilo za vodno pravico ali določi rok za prilagoditev določbam tega zakona.

89. člen (sprememba vodnega dovoljenja v koncesijo)

- (1) Za primere, ko je pravna ali fizična oseba pridobila vodno dovoljenje za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarni, ki ni neposredno priključena na javno električno omrežje, za kar je treba v skladu s spremenjeno 3. točko prvega odstavka 136. člena zakona pridobiti koncesijo, vlada izda koncesijski akt v treh letih od uveljavitve tega zakona.
- (2) Koncesijo iz prejšnjega odstavka se podeli za čas, v obsegu in pod pogoji, določenimi v vodnem dovoljenju.
- (3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko s koncesijskim aktom spremeni čas, obseg in pogoje izvajanja vodne pravice, če je to potrebno zaradi prilagoditve določbam tega zakona.
- (4) Imetniku vodnega dovoljenja za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarni, ki ni neposredno priključena na javno električno omrežje, se podeli koncesija brez javnega razpisa.
- (5) Če bi zaradi prilagoditve določbam tega zakona osebi iz prvega odstavka tega člena nastali nesorazmerni stroški, se ji lahko zniža plačilo za vodno pravico ali določi rok za prilagoditev določbam tega zakona ali podaljša čas trajanja koncesije.

(6) Osebi iz prvega odstavka tega člena se v šestih mesecih po uveljavitvi koncesijskega akta izda odločba o določitvi koncesionarja, koncesijska pogodba pa mora biti sklenjena v treh mesecih po dokončnosti te odločbe.

(7) Če oseba iz prejšnjega odstavka v predpisanem roku ne sklene koncesijske pogodbe, vodna pravica preneha, razen če so razlogi za prekoračitev roka sklenitve koncesijske pogodbe na strani koncedenta.

(8) O prenehanju vodne pravice iz prejšnjega odstavka ministrstvo izda odločbo.

(9) Oseba iz prvega odstavka tega člena je dolžna plačevati za vodno pravico v višini, ki je sorazmerna preostanku njenega trajanja, določi pa se s koncesijskim aktom.

90. člen
(določitev ekološko sprejemljivega pretoka v obstoječih vodnih dovoljenjih in koncesijah)

(1) Podeljene vodne pravice je treba prilagoditi spremenjenemu 71. členu zakona v petih letih od uveljavitve predpisa iz tretjega odstavka spremenjenega 71. člena zakona.

(2) Če bi zaradi določitve ekološko sprejemljivega pretoka iz prejšnjega odstavka nastali nesorazmerni stroški, ministrstvo zniža plačilo za vodno pravico ali določi rok za prilagoditev ekološko sprejemljivemu pretoku.

91. člen
(vpis vodnih zemljišč v zemljiško knjigo)

Za zemljišča, ki so na podlagi prvega odstavka 182. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02 – ZGO-1, 2/04 – ZZdr1-A in 41/04 – ZVO-1) prešla v last Republike Slovenije, pa še niso vpisana v zemljiško knjigo, se vpis v zemljiški knjigi opravi na predlog ministrstva.

92. člen
(vpis vodne infrastrukture v zemljiško knjigo)

(1) Seznam obstoječih vodnogospodarskih objektov in naprav v splošni rabi, ki so postali vodna infrastruktura na podlagi 190. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02 – ZGO-1, 2/04 – ZZdr1-A in 41/04 – ZVO-1), je podlaga za vpis ustrezne stvarnopravne pravice v zemljiški knjigi.

(2) Postopek za vpis v zemljiško knjigo iz prejšnjega odstavka se izvede na predlog ministrstva.

93. člen
(začetni postopki)

(1) Postopki za pridobitev koncesije za vzrejo vodnih organizmov za trg, za katere je treba pridobiti vodno dovoljenje v skladu s spremenjeno 8. točko prvega odstavka 125. člena zakona, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po postopku, določenem s tem zakonom.

(2) Postopki za pridobitev vodnega dovoljenja za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarni, ki ni neposredno priključena na javno električno omrežje, za katere je treba v skladu s spremenjeno 3. točko prvega odstavka 136. člena pridobiti koncesijo, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po postopku za podelitev koncesije, določenem s tem zakonom.

94. člen
(financiranje medobčinskih in regionalnih vodovodov v prehodnem obdobju)

Določba spremenjenega tretjega odstavka 162. člena zakona se uporablja do začetka delovanja pokrajnin.

95. člen
(dokončanje začelih postopkov za pridobitev informacije o pogojih posega v prostor in izdajo vodnega soglasja)

(1) Določbe spremenjenega 151. člena zakona, 151.a člena tega zakona, spremenjenega 152. in 153. člena

zakona se začnejo uporabljati z dnem uveljavitve predpisa o podrobnejši določitvi vloge za izdajo projektnih pogojev, pogojev za druge posege v prostor in za izdajo vodnega soglasja, ki mora biti sprejet najkasneje do 31. 12. 2008.

(2) Za odločanje o zahtevah za pridobitev informacije o pogojih posega v prostor, vloženih pred uveljavitvijo predpisa iz prejšnjega odstavka, se uporablja določba 151. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02 – ZGO-1, 2/04 – ZZdl-A in 41/04 – ZVO-1).

(3) Za odločanje o vlogah za izdajo vodnega soglasja, ki so bile vložene pred uveljavitvijo predpisa iz prvega odstavka tega člena, se uporabljajo določbe 152. in 153. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 110/02 – ZGO-1, 2/04 – ZZdl-A in 41/04 – ZVO-1).

96. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Priloga: Seznam voda 1. reda

1. Jadransko morje,
2. Blejsko jezero,
3. Bohinjsko jezero,
4. Cerknjsko jezero,
5. Sava Dolinka,
6. Sava Bohinjka,
7. Sava,
8. Tržiška Bistrica,
9. Kokra,
10. Sora,
- 10.a Selška Sora,
- 10.b Poljanska Sora,
11. Kamniška Bistrica,
12. Ljubljana,
13. Savinja,
14. Mirna (na Dolenjskem),
15. Krka,
16. Sotla,
17. Kolpa,
18. Drava,
19. Meža z Mislinjo,
20. Dravinja,
21. Pesnica,
22. Mura,
23. Ledava,
24. Ščavnica,
25. Rižana,
26. Reka,
27. Soča,
28. Idrijca,
29. Vipava,
30. Dragonja,
31. (črtana)
32. Nadiža,

33. Idrija,
34. Paka,
35. ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo.